

Årsredovisning 2022

Ekobrottsmyndigheten
Swedish Economic Crime Authority

Tillsammans mot ekobrott

Innehåll

1. Inledning.....	5
1.1 GENERALDIREKTÖREN HAR ORDET.....	6
1.2 ÅRET I KORTHET.....	8
1.3 OM EKOBROTTSMYNDIGHETEN.....	14
1.4 UTVECKLING AV DEN EKONOMISKA BROTTSLIGHETEN	19
2. Resultatredovisning.....	21
2.1 PRINCIPER FÖR RESULTATREDOVISNINGEN	23
2.1.1 Resultatredovisningens disposition.....	23
2.1.2 Statistik	23
2.1.3 Förändringar under året.....	23
2.1.4 Resultatindikatorer och bedömning av resultatet	23
2.1.5 Styckkostnader	24
2.2 SAMMANFATTANDE ANALYS OCH BEDÖMNING	25
2.2.1 Verksamhetens resultat	25
2.2.2 Verksamhetens kostnader och intäkter	26
2.3 RESULTAT FÖR VERKSAMHETSOMRÅDEN.....	28
2.3.1 Utredning och lagföring.....	28
2.3.2 Brottsförebyggande verksamhet.....	39
2.3.3 Underrättelseverksamhet.....	42
2.4 RESULTAT FÖR SÄRSKILDA OMRÅDEN	44
2.4.1 Det myndighetsgemensamma arbetet mot organiserad brottslighet	44
2.4.2 Finansmarknadsbrott.....	45
2.4.3 Gränsöverskridande skattebrott som grundar sig på mervärdesskatt	46
2.4.4 Punktskattebrott	48
2.4.5 Penningtvätt och finansiering av terrorism	48
2.4.6 Internationellt samarbete	50
2.5 ÖVRIG ÅTERRAPPORTERING	55
2.5.1 Rättslig utveckling och förbättring av metoder	55
2.5.2 Digitaliserad verksamhetsutveckling.....	59
2.5.3 Kompetensförsörjning	59
2.5.4 Övrigt	63
2.6 TABELLBILAGA UTREDNING OCH LAGFÖRING.....	64
3. Finansiell redovisning	71
Årsredovisningens undertecknande.....	89

1. Inledning

1.1 Generaldirektören har ordet

Generaldirektör Monica Rodrigo

Vår verksamhet är viktigare än någonsin

Ekobrottsmyndigheten har under året fortsatt att prioritera bekämpningen av ekonomisk brottslighet som är samhällsskadlig, hotar välfärdssystemen och förtroendet för demokratin samt snedvrider konkurrensen. I arbetet mot den kriminella ekonomin har Ekobrottsmyndigheten en unik kompetens om företag som brottsverktyg.

De kriminella aktörerna ökar hela tiden sin förmåga att identifiera och utnyttja brister i olika system som finansieras genom offentliga medel. Brotten mot den svenska välfärden ökar. Kvalificerade kriminella aktörer skapar förutsättningar för ekonomiska brottsupplägg genom långsiktighet, planering och rekrytering, vilket möjliggör välorganiserade och parallella samhällsstrukturer. Brottsvinster genereras, hanteras och återinvesteras till delar i fortsatt brottslig verksamhet. En kriminell ekonomi växer fram och för de kriminella aktörerna ökar de ekonomiska incitamenten att fortsätta att begå brott.

Ett gott samarbete mellan myndighetens specialister utgör grunden för ett framgångsrikt brottsbekämpande arbete. Jag är stolt över det arbete som bedrivs och vi har under året varit framgångsrika i många ärenden. Vi har från ett lednings- och styrningsperspektiv fokuserat på ett närmare samarbete och informationsutbyte mellan våra tre verksamhetsområden; underrättelseverksamheten, utredning och

"Ett gott samarbete mellan myndighetens specialister utgör grunden för ett framgångsrikt brottsbekämpande arbete."

lagföring samt den brottsförebyggande verksamheten. Ett nytt internt forum skapats under ledning av mig som generaldirektör för strategiska diskussioner mellan cheferna för de tre verksamhetsområdena i syfte att bättre identifiera och snabbt kunna agera på nya företeelser inom den ekonomiska brottsligheten.

Ett brottsförebyggande kansli har inrättats under året. I den brottsförebyggande verksamheten används myndighetens samlade kunskap om ekobrott för att identifiera sårbarheter i systemen som utnyttjas via olika brottsmodus och för att förmedla kunskap till andra som har möjlighet att förebygga brott. Under året har ett omfattande arbete bedrivits med att stödja tillsynsmyndigheter, kommuner och näringslivet för att förhindra att offentliga medel hamnar i kriminella händer. Vi har också i våra remissvar uppmärksammat lagstiftaren på behovet av förändrad lagstiftning i brottsförebyggande syfte.

Den internationella dimensionen av den ekonomiska brottsligheten blir allt tydligare och i nästan alla mer kvalificerade ärenden på Ekobrottsmyndigheten finns det internationella kopplingar. Utvecklingen av det internationella arbetet har därför prioriterats. Vi har även arbetat med att öka enhetligheten i arbetssätten och vi ser resultat bl.a. när det gäller utvecklingen av våra nationella metodstöd och införandet av utredningsledarrollen.

Det myndighetsgemensamma arbetet mot organiserad brottslighet har fortsatt. I den myndighetsgemensamma lägesbilden framgår att den kriminella ekonomin är avgörande för den organiserade brottslighetens överlevnad och att myndigheterna bör lägga större fokus på bekämpningen av ekonomisk brottslighet. Vid Ekobrottsmyndigheten finns den unika specialistkompetensen om hur företag används som brottsverktyg som andra myndigheter efterfrågar och vi delar gärna med oss av den kunskapen.

Myndigheten har även en viktig roll i det myndighetsgemensamma regeringsuppdraget att motverka arbetslivskriminalitet. Under året har det upprättats två lokala centrum för arbetslivskriminalitet i Umeå och Göteborg där Ekobrottsmyndigheten ingår.

En väl fungerande verksamhet utgår från en god förståelse av uppdraget och ett gott internt samarbete. Vi har arbetat med att se över den s.k. EBM-modellen, vår medarbetarpolicy. Den beskriver vår kultur och hur vi förhåller oss till uppdraget och samarbetar med varandra för att arbeta effektivt, rättssäkert och enhetligt. Genom vårt förhållningssätt bidrar var och en till en god arbetsmiljö.

Vår verksamhet är viktigare än någonsin. Vi har förmågan att uppmärksamma nya brottstyper och att ställa om och anpassa oss samtidigt som vi systematiskt driver brottsbekämpningen vidare. Detta är bara möjligt tack vare medarbetarnas arbete och engagemang.

Monica Rodrigo
Generaldirektör

"Under året har ett omfattande arbete bedrivits med att stödja tillsynsmyndigheter, kommuner och näringslivet för att förhindra att offentliga medel hamnar i kriminella händer."

1.2 Året i korthet

Januari

Åtal väcks mot en före detta verkställande direktör i en bank, för i första hand grovt svindleri och i andra hand grov marknadsmanipulation. Gärningen har bestått i att direktören vid upprepade tillfällen 2018 och 2019 spridit vilseledande uppgifter om bankens åtgärder för att förhindra, upptäcka, förebygga och anmäla misstankar om penningtvätt i bankens verksamhet i Estland. Åtal väcks också för obehörigt röjande av insiderinformation genom att den åtalade anses avsiktligt ha röjt insiderinformation om innehållet i ett kommande avsnitt av tv-programmet Uppdrag granskning.

Februari

Efter en huvudförhandling som pågått i 29 dagar döms sju personer i Stockholms tingsrätt för att mot betalning ha hjälpt privatpersoner att få bolån genom oriktiga uppgifter om anställningar och löner. Uppgifterna har verifierats med förfälskade handlingar. För att möjliggöra brottsligheten och undanskaffa brottsvinster har de åtalade utnyttjat målvakter och andra personers bank-id.

Mars

Resultaten från det myndighetsgemensamma arbetet mot organiserad brottslighet 2021 rapporteras till regeringen och visar det högsta utfallet hittills med 448 utdömda fängelseår och näringsförbud i sammanlagt 77 år.

Två män döms för grovt skattebrott. De två männen har genom ett aktiebolag fört in över 20 ton röktaobak till Sverige. Efter att Skatteverket beslutat om tobaks-skatt har det påståtts att tobaken levererats till ett annat land. För att styrka det oriktiga påståendet har förfälskade frakthandlingar lämnats till Skatteverket och förvaltningsrätten, vilket har gett upphov till fara för skatteundandragande med 39 miljoner kronor.

April

Två personer med kopplingar till en medialt uppmärksam skola i Göteborg döms i tingsrätten. Enligt åtalet har 13 miljoner kronor av den kommunala skolpengen som skolan mottagit för att finansiera skolverksamheten i stället använts för andra ändamål. Tingsrätten dömer den f.d. rektorn för grov förskingring och grovt bokföringsbrott till fängelse i fyra år och sex månader. Ytterligare en person döms för grovt bokföringsbrott till villkorlig dom och samhällstjänst. Tingsrätten beslutar även om näringsförbud och företagsbot.

Maj

EU utfärdar sanktioner mot Ryssland med anledning av invasionen av Ukraina. Ekobrottsmyndigheten medverkar i arbetet med att spåra brottsutbyten med anledning av brott mot sanktionerna.

En rapport från Ekobrottsmyndigheten, Skatteverket och Tullverket visar att de senaste årens ökade efterfrågan på hundar utnyttjas av den organiserade brottsligheten som inkomstkälla genom smuggling eller oredovisad försäljning. Av rapporten framgår åtgärder som ökar möjligheterna att förhindra brott.

Åtal väcks mot fem personer inklusive en advokat för avancerade och omfattande momsbedrägerier med internationella förgreningar. Brotten har innefattat handel med mobiler och AirPods och den felaktiga redovisningen av moms har uppskattats till 158 miljoner kronor. Till följd av en tidig anmälan från Skatteverket har myndigheten genomfört en husrannsakan där bevisning i krypterade chattar kunnat säkras. Fyra av de fem tilltalade döms för bl.a. grova skattebrott och grova penningtvättsbrott till fängelse i mellan två år och sex månader och sex år. Advokaten döms till fängelse i två år och sex månader.

Juni

Åtal väcks mot sex personer för delaktighet i omfattande penningtvätt kopplat till skatte- och narkotikabrottslighet. Ärendet har initierats av Ekobrottsmyndighetens underrättelseverksamhet och är ett led i arbetet mot den grova organiserade brottsligheten. Det blir allt vanligare att vinningen av narkotikabrott tvättas genom aktiebolag. Huvudmannen döms i tingsrätten till fängelse i fyra år och tio månader. Övriga tilltalade frias.

Två företagare åtalas för grova skattebrott och grova penningtvättsbrott. Brottsupplägget har gått ut på att vinsterna i ett svenskt bolag har genererats utomlands för att undgå upptäckt av svenska myndigheter och utan att företagarna har deklarerat inkomsterna. För att undvika beskattning har de använt sig av olika metoder, bl.a. via växlingskontor. Samtliga tre tilltalade döms till fleråriga fängelsestraff.

I den andra delen av det s.k. Falcon funds-målet avseende brott begångna på Malta under åren 2015–2016 skärper hovrätten straffen för de båda tilltalade. Den ena döms därmed till åtta års fängelse, vilket utgör straffmaximum för den här typen av brott, medan den andra döms till fängelse i sex år.

Ekobrottsmyndigheten inrättar ett brottsförebyggande kansli för samordning och utveckling av myndighetens brottsförebyggande arbete.

Juli

Ekobrottsmyndigheten medverkar i Almedalen på nio seminarier om bl.a. penningtvätt, organiserad brottslighet som infiltrerar företag och myndigheter, välfärdsbrott inom kommunsektorn, arbetslivskriminalitet samt brott vid miljö- och avfallshantering.

En intern visselblåsarfunktion inrättas för rapportering i arbetsrelaterade sammanhang av information om missförhållanden som det finns ett allmänintresse av att de kommer fram.

Augusti

Ekobrottsmyndighetens vägledning, Förebygg arbetslivskriminalitet genom upphandling, färdigställs och lanseras under hösten. Den syftar till att stärka upphandlare i deras arbete med att kontrollera leverantörer och underleverantörer.

September

Myndighetens ledningsgrupp genomför en studieresa till Skellefteå och Umeå för möten med regeringens samordnare för samhällsomställningar vid större företagsetableringar och företagsexpansioner i Norrbotten och Västerbotten, kommundirektören i Skellefteå samt företrädare för Polismyndigheten och Ekobrottsmyndighetens egna verksamhet i Umeå. Syftet med besöket är framför allt att diskutera det brottsförebyggande arbetet som bedrivs och hur det kan utvecklas.

Oktober

Åtal väcks mot två personer misstänkta för marknadsmanipulation. Det är det första åtalet där man agerat tillsammans i en sluten grupp på nätet för att pressa upp aktiekursen vid ett givet klockslag för att sedan sälja med vinst. Det misstänkta brottet har uppdragats genom ett nära samarbete med Finansinspektionen, marknadsplatserna och bankerna.

November

Inom ramen för ett regeringsuppdrag har Ekobrottsmyndigheten tillsammans med sex andra myndigheter tagit fram filmer och annonser om arbetslivskriminalitet som lanseras för att öka allmänhetens kunskap om brottsuppläggen och påverka attityder.

December

Solna tingsrätt meddelar dom i ett av myndighetens större ärenden rörande momsbedrägerier där mobiltelefoner har importerats från andra EU-länder och sålts vidare i Sverige genom en komplicerad kedja av bolag. Gärningarna är ett led i organiserad brottslighet och har resulterat i felaktiga momsåterbetalningar om nästan 500 miljoner kronor. Samtliga fem tilltalade döms till fängelse i mellan två och sex år och sex månader samt flera års näringsförbud.

Justitieministern Gunnar Strömmer besöker myndighetens verksamhet i Göteborg där han bl.a. får en presentation av arbetet mot ekonomisk brottslighet i ärenden som rör friskolor och hur Ekobrottsmyndighetens tre verksamhetsområden arbetar och samverkar för att bekämpa den typen av brottslighet.

1.3 Om Ekobrottsmyndigheten

1.3.1 Uppdrag

Det övergripande målet för rättsväsendet är den enskildes rättstrygghet och rättssäkerhet och för kriminalpolitiken att minska brottsligheten och att öka människors trygghet. Ekobrottsmyndigheten är en åklagarmyndighet med specialister samlade för att bedriva en heltäckande ekobrottsbrottsbekämpning genom att förebygga, upptäcka, avbryta, utreda och lagföra ekonomiska brott.

Av förordningen (2015:744) med instruktion för Ekobrottsmyndigheten framgår att myndighetens uppdrag är att:

- Ansvara för bekämpning av ekonomisk brottslighet.
 - Se till att personer som begår ekonomiska brott blir föremål för brottsutredning och lagföring.
 - Arbeta för att begränsa vinsterna av brott och brottslig verksamhet.
 - Tillämpa ett jämställdhetsperspektiv i utförandet av sina uppgifter.
 - Delta i det myndighetsgemensamma arbetet mot den grova och organiserade brottsligheten.
 - Bedriva brottsförebyggande arbete som avser ekonomisk brottslighet.
- I uppdraget ingår att lämna information om den brottsligheten till andra myndigheter samt till kommuner, näringsliv, organisationer och allmänheten.
- Följa och analysera utvecklingen och rättstillämpningen när det gäller ekonomisk brottslighet och utarbeta förslag på åtgärder samt samordna åtgärder mot ekonomisk brottslighet.
 - Ansvara för samordningen av de nationella åtgärderna mot bedrägerier, missbruk och annan oegentlig och ineffektiv hantering och användning av EU-relaterade medel i Sverige.
 - Se till att möjligheterna till internationellt samarbete i brottsbekämpningen används samt bidra till internationellt bistånd och internationell fredsfrämjande verksamhet.

1.3.2 Organisation

Ekobrottsmyndigheten utgör tillsammans med Åklagarmyndigheten det svenska åklagarväsendet. Myndigheten leds av en generaldirektör. Vid myndigheten finns ett insynsråd med uppgift att utöva insyn och ge myndighetschefen råd. Ledamöterna utses av regeringen och ordförande för rådet är generaldirektören.

I organisationen arbetar personer med olika specialistkunskaper som exempelvis åklagare, poliser, ekobrottsutredare, ekorevisorer, analytiker och it-forensiker.

Den operativa verksamheten utgörs av tre verksamhetsområden: utrednings- och lagföringsverksamheten, den brottsförebyggande verksamheten och underrättelseverksamheten.

Utredning och lagföring

Tre avdelningschefer har det övergripande ansvaret för den utrednings- och lagföringsverksamhet som bedrivs vid tio ekobrottskamrar och en finansmarknadskammare.

Den brottsförebyggande verksamheten

Ett brottsförebyggande kansli har inrättats under året för att utveckla, samordna och följa upp myndighetens brottsförebyggande verksamhet. Samordningen av brottsförebyggande frågor har tidigare legat under kommunikationsenheten.

Underrättelseverksamheten

Underrättelseverksamheten bedrivs vid fem polisoperativa enheter placerade i Umeå, Stockholm, Linköping, Göteborg och Malmö. Vid enheterna bedrivs även spaningsverksamhet och ansvaret för den centrala funktionen för hemliga tvångsmedel ligger här.

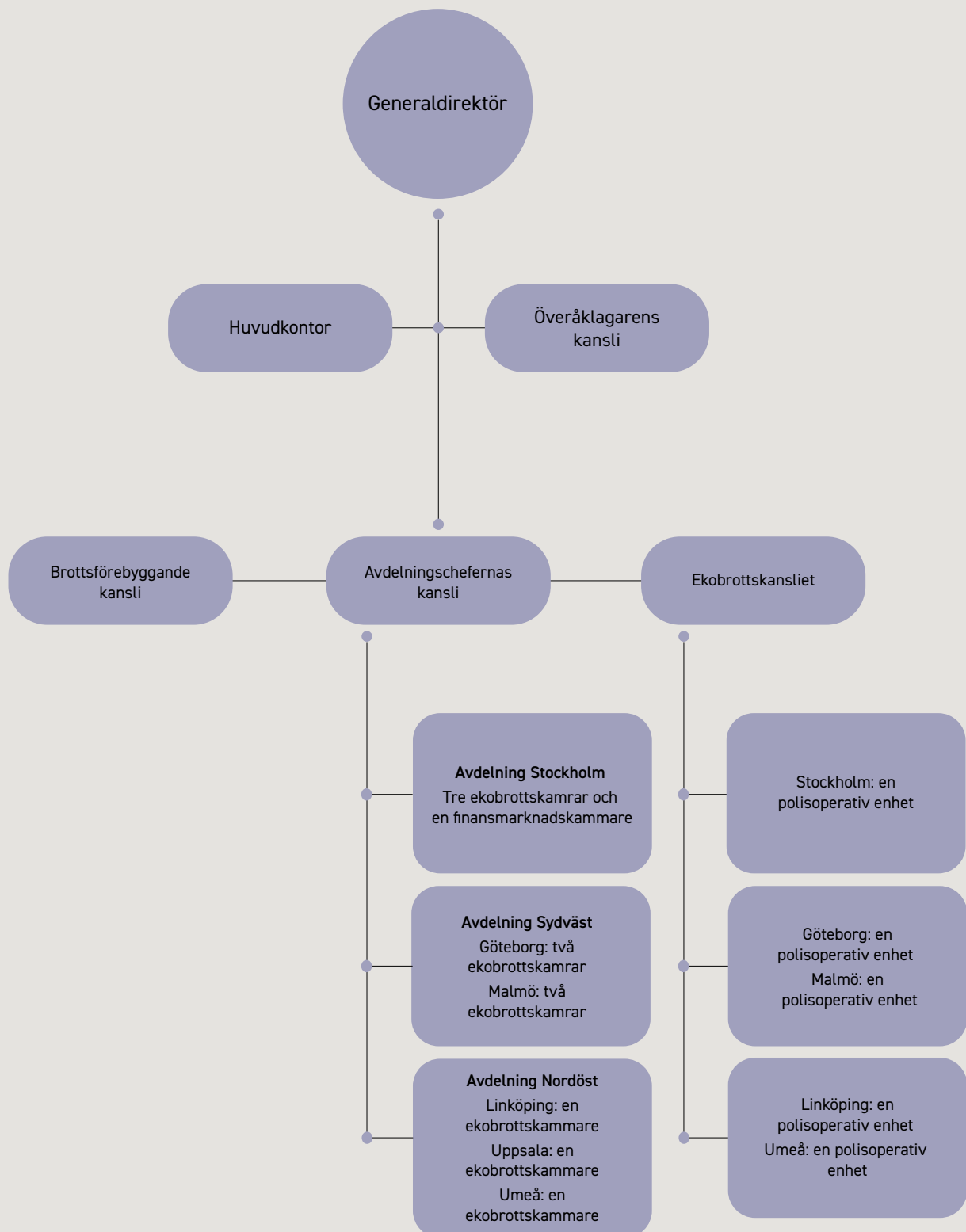
Poliser som tjänstgör vid myndigheten är anställda av Polismyndigheten och är organisatoriskt placerade vid Ekobrottskansliet som leds av en polischef från Nationella operativa avdelningen (NOA).

Huvudkontoret

Ekobrottsmyndighetens huvudkontor finns i Stockholm och biträder generaldirektören i ledning, planering och uppföljning av verksamheten samt ger råd och stöd till kamrarna, de polisoperativa enheterna och den brottsförebyggande verksamheten. Vid huvudkontoret finns stabsenheten, rättsenheten, ekonomienheten, HR-enheten, kommunikationsenheten och digitaliseringsenheten.

Därutöver finns överåklagarens kansli som bl.a. utövar tillsyn över åklagarnas arbete och hanterar mål som överklagas till Högsta domstolen.

Generaldirektören tillsammans med de tre avdelningscheferna, den brottsförebyggande chefen, polischefen, överåklagaren och cheferna för enheterna på huvudkontoret utgör myndighetens ledningsgrupp.

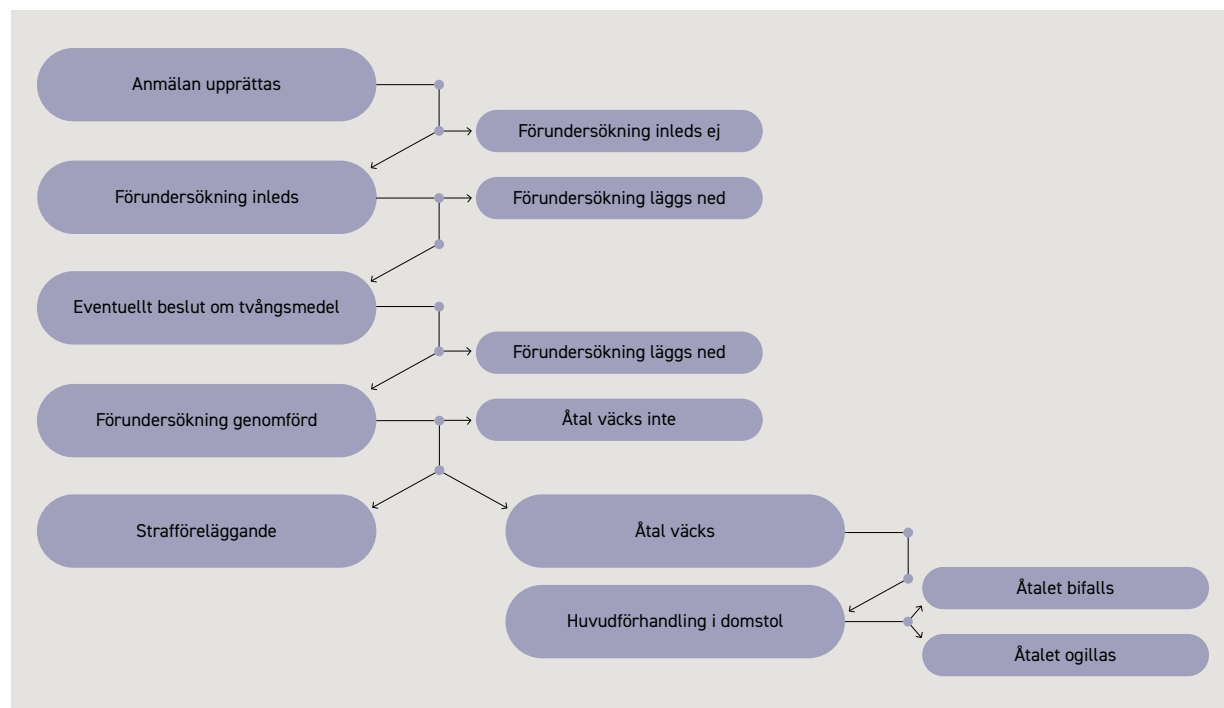

1.3.3 Brottskategorier

Ekonomisk brottslighet är ett samlingsbegrepp för olika typer av brott. Ekobrottsmyndigheten utreder och lagför följande brott:

- **Brott mot borgenärer m.m.**
Exempel: bokföringsbrott och oredlighet mot borgenär.
- **Brott mot skattebrottslagen**
Exempel: skattebrott och försvårande av skattekontroll.
- **Brott mot aktiebolagslagen**
Exempel: brott som omfattar överträdelse av låneförbudet och de s.k. målvaktsbestämmelserna.
- **Brott mot lagen om straff för marknadsmissbruk på värdepappersmarknaden**
Exempel: insiderbrott och marknadsmanipulation.
- **Brott mot lagen om ingripande mot marknadsmissbruk vid handel med grossistenergi produkter**
Exempel: insiderbrott och otillbörlig marknadspåverkan.
- **Brott mot lagen om omställningsstöd**
Exempel: omställningsstödsbrott och vårdslöst omställningsstödsbrott.
- **Brott mot EU:s finansiella intressen**
Exempel: bedrägerier som rör EU:s finansiella intressen och subventionsmissbruk.
- **Annan brottslighet med särskilda krav på kännedom om finansiella förhållanden, näringslivsförhållanden, skatterätt eller liknande.**
Exempel: bedrägeri, förskingring, trolöshet mot huvudman, mutbrott och penningtvättsbrott.

Ärendeprocessen

En anmälan om misstänkt brott kan komma in från en annan myndighet såsom Skatteverket, konkursförvaltare eller allmänheten. När en anmälan görs ska förundersökning inledas av åklagare, om det finns anledning att anta att brott som hör under allmänt åtal har begåtts. Förundersökningen ska kartlägga om ett brott har begåtts, vem som kan vara skyldig och vilken bevisning som finns. En viktig del av förundersökningen är också att spåra och ta tillbaka brottsvinster. Under förundersökningen vidtas utredningsåtgärder av bl.a. polisiära och civila utredare vid Ekobrottsmyndigheten eller Skatteverkets skattebrottsenhet under ledning av den åklagare som är förundersökningsledare.

Förundersökningsledaren fattar en rad beslut under förundersökningen om t.ex. tvångsmedel, såsom anhållande eller beslag, och ger också direktiv om vilka utredningsåtgärder i övrigt som ska vidtas. Ibland finns det anledning för åklagaren att hos domstolen ansöka om hemliga tvångsmedel som t.ex. hemlig avlyssning av kommunikation. Det kan bli aktuellt vid de allvarigaste brotten.

Vilka åtgärder som vidtas under förundersökningen beror på hur grov och komplicerad den misstänkta brottsligheten är. Mindre allvarliga brott utreds relativt snabbt genom bl.a. förhör med misstänkta och vittnen samt granskning av handlingar. Internationella kopplingar kan göra att utredningen försvåras och tar längre tid. En förundersökning avslutas med att åklagaren beslutar om att väcka åtal eller utfärda ett strafföreläggande alternativt lägga ned förundersökningen, om det inte längre finns anledning att fullfölja den. Om åtal väcks prövas målet av en domstol. Om brottet erkänns och inte är så allvarligt, kan åklagaren utfärda ett strafföreläggande i stället för att väcka åtal. Ett strafföreläggande ersätter en dom och kan avse böter eller villkorlig dom, i förening med böter.

NYCKELTAL 2022	
Antal inkomna ärenden:	7 262
Antal avslutade ärenden:	7 418
Antal lagförda personer:	2 025
Genomsnittlig utredningstid i dagar:	186

1.4 Utveckling av den ekonomiska brottsligheten

Som ett led i kampen mot organiserad brottslighet och skjutningar har de brottsvinster som kriminella nätverk genererar uppmärksammats under året. De brott som Ekobrottsmyndigheten upptäcker, utreder och lagför har allt fler kopplingar till kriminella nätverk inom annan traditionell organiserad brottslighet. Genom att skapa en legal fasad för olika former av näringsverksamhet kan kriminella nätverk distansera sig från vålds- och narkotikabrott, skapa kreditvärdighet och agera på den legala marknaden. Med en alltmer utvecklad organisationsgrad ökar även förmågan att knyta till sig specialister och nyckelkompetens som möjliggör brottsligheten. Brotten begås i flera bolagsled och huvudmännen är svåra att identifiera. I större ärenden förekommer ofta misstankar om korruption eller infiltration. Bland kriminella finns också en hög grad av medvetenhet om sårbarheter hos de brottsbekämpande myndigheterna, vilket utnyttjas i brottsuppläggen.

Ekobrottsmyndigheten har noterat en ökad i komplexitet genom avancerade upplägg där svarta pengar blandas med vita och utförda tjänster med fiktiva, vilket försvårar upptäckten av brott och därmed även utredningen och lagföringen.

Ekobrottsmyndigheten har arbetat med olika ärenden som har kopplingar till kriminella nätverk. Bolag utnyttjas både för penningtvätt och som brottsverktyg för ekonomisk vinning. Det finns exempel på bolag som har bildats i syfte att skapa en legal fasad för kriminell verksamhet såsom utpressning och illegal spelverksamhet. Det förefaller finnas ett fortsatt intresse hos kriminella nätverk att komma åt ekonomiska medel genom att begå brott mot det svenska socialförsäkringssystemet. Det förekommer ärenden där bolag bildats inom LSS-verksamhet, hem för vård och boende (HVB), tandvård och skyddade boenden. Dessutom är det vanligt med ärenden som rör verksamheter inom bygg-, restaurang- och bilhandelsbranschen som omsätter stora summor i kontanta medel, vilket gör att brottsvinster lättare kan döljas.

I takt med att kontanthantering minskar i Sverige har det blivit allt tydligare att kontantomsättningen är en del av en parallell ekonomisk infrastruktur utanför svenska kontrollsystem, något som även skapar förutsättningar att omsätta brottsvinster. Kontanthantering i Sverige utgör även en del av en internationell infrastruktur för finansiella flöden som erbjuder anonymitet och begränsad spårbarhet. Ekobrottsmyndigheten har under året, i samverkan med andra brottsbekämpande myndigheter, genomfört insatser mot växlingskontor som hanterat pengar för kriminella nätverks räkning. Brottsvinster omsätts även genom fakturering i bolag och genom kryptovalutor.

Ekobrottsmyndigheten arbetar inte enbart med bekämpning av brott som utförs av svenska kriminella nätverk, utan även internationella. Sådana nätverk upptäcks ofta senare och är svårare att utreda och lagföra, men står hittills för några av de största förlusterna för de svenska statsfinanserna. Det storskaliga internationella angreppet på momssystemet vid handel med mobiltelefoner och telekomtjänster

som Sverige utsatts för bedöms ha avtagit efter införandet av omvänd skattskyldighet för handel med mobiltelefoner, men utredningsarbetet har fortsatt under året. Angreppet på momssystemet, men också annan ekonomisk brottslighet som utretts under året, har belyst sårbarheter i svensk lagstiftning och hos de utbetalande myndigheterna.

Ett annat område där internationella kriminella nätverk förekommer är inom arbetslivskriminaliteten. Den typen av brott utgör en del av Ekobrottsmyndighetens kärnuppdrag och är ett återkommande inslag i ärenden, som rör bokföringsbrott och skattebrott. Under året har Ekobrottsmyndigheten förstärkt sitt arbete mot arbetslivskriminalitet, dels inom ramen för den myndighetsgemensamma satsningen mot arbetslivskriminalitet¹, dels genom att särskilt fokus riktats mot industrisatsningen och den samhällsomvandling den medför i norra Sverige.

Som en följd av det militära angreppet på Ukraina i februari beslutade EU om omfattande ekonomiska sanktioner mot ryska banker och medborgare. Svenska banker har över tid varit sårbara för näringspenningtvätt genom hög exponering i Baltikum. Den infrastruktur för finansiella flöden som utvecklats för att undvika internationella sanktioner skapar även förutsättningar för näringspenningtvätt. Omvärldsutvecklingen har därför inneburit en större aktualitet för sanktionsbrott och näringspenningtvätsbrott som upptäcks och utreds på myndigheten.

1. Regeringsuppdrag A2022/00333

2. Resultatredovisning

2.1 Principer för resultatredovisningen

2.1.1 Resultatredovisningens disposition

Ekobrottsmyndighetens resultat redovisas i fyra avsnitt:

- Sammanfattande analys och bedömning.
- Resultat för verksamhetsområden.
- Resultat för särskilda områden.
- Övrig rapportering.

En sammanfattande analys och bedömning av myndighetens resultat görs inledningsvis i resultatredovisningen. Därefter följer ett avsnitt där resultatet inom de tre verksamhetsområdena redovisas: utredning och lagföring, brottsförebyggande verksamhet och underrättelseverksamhet. I efterföljande avsnitt redovisas arbete och resultat inom några särskilda områden som berör alla tre verksamhetsområdena samt det internationella samarbetet. Dessa resultatområden har sin utgångspunkt i EU:s och Sveriges prioriteringar när det gäller bekämpningen av grov och gränsöverskridande brottslighet samt Ekobrottsmyndighetens prioriteringar nationellt. I det sista avsnittet finns en redogörelse av övriga resultat i förhållande till de uppgifter myndigheten har enligt instruktion och regleringsbrev.

2.1.2 Statistik

Ärendehanteringssystemet för den brottsutredande verksamheten heter Cåbra. Statistiken hämtas från statistikdatalagret Cåsa, som i sin tur hämtar uppgifterna från Cåbra.

En brottsanmälan kommer in till myndigheten från framförallt konkursförvaltare, Skatteverket eller allmänheten. Den kan också komma från andra myndigheter eller vara en intern anmälan från underrättelseverksamheten. För varje misstänkt person finns det en brottsmisstanke. Om en person är misstänkt för flera brott skapas en brottsmisstanke för varje brott som han eller hon förekommer i. Brott och brottsmisstankar registreras enligt Brottsförebyggande rådets anvisningar.

Rättsväsendets myndigheter har gemensamt kommit överens om en temporär lösning för att hantera stora mål. Detta innebär i korthet att alla brottsmisstankar inte behöver registreras. Lösningen har använts av Ekobrottsmyndigheten för ett

ärende som omfattar 3 654 brottsmisstankar varav 2 brottsmisstankar har registrerats. Dom har meddelats i ärendet under 2022.

Den individbaserade statistik som ingår i resultatredovisningen är uppdelad efter kön. Statistiken rör brottsmisstankar, misstänkta personer, lagförda personer, avslutade tvångsmedelsbeslut om häktning och avslutade tvångsmedelsbeslut om häktning med restriktioner. För myndighetens medarbetare redovisas antalet anställda och sjukfrånvaro uppdelade på kön.

Sifferuppgifter i texter har avrundats till heltal och för tal över 100 till jämna hundratal. I tabeller och diagram har avrundningar gjorts enligt standard, vilket kan innebära att procentandelar inte alltid summerar till 100 procent. Mer detaljerade tabeller finns i tabellbilaga sist i resultatredovisningen.

2.1.3 Förändringar under året

Metoden för att fördela kostnader för de olika ärendetyperna mängdärenden, projektärenden och särskilt krävande ärenden har förändrats sedan 2021. Tidigare gjordes tidsredovisning under en period av medarbetare för att skatta resursåtgången. Sedan 2022 har istället verksamhetsdata använts för att beräkna viktningen (antal ärenden viktat med genomströmningstiden för ärendetypen). Förändringen bedöms ge en lika stor säkerhet i skattningarna som tidigare samtidigt som den minskar den administrativ belastningen på den operativa verksamheten.

2.1.4 Resultatindikatorer och bedömning av resultatet

Ekobrottsmyndigheten redovisar resultat och gör analyser och bedömningar, i enlighet med kraven i förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Detta sker med utgångspunkt från myndighetens uppdrag enligt instruktionen samt de mål och krav som regeringen anger i regleringsbrev eller annat beslut. Resultaten avser det senaste året och jämförs med motsvarande resultat från åtminstone de två föregående åren. Som grund för resultatredovisningen bedöms de viktigaste resultatindikatorerna inom utredning

och lagföring: lagförda personer, lagförda brottsmisstankar och avslutade ärenden samt framställda tillgångsinriktade yrkanden och utdömda brottsvinster. Effektiviteten i ärendehantering redovisas med hjälp av ärendebalanser, genomströmningstider för brottsmisstankar och styckkostnader. När det gäller underrättelseverksamheten och den brottsförebyggande verksamheten redovisas åtgärder som genomförts under året samt kvalitativa bedömningar. För underrättelseverksamheten redovisas också antal ärenden som överlämnats till andra myndigheter för åtgärd.

2.1.5 Styckkostnader

Enligt 3 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska antalet och styckkostnaden redovisas för handläggningen av

ärendeslag som omfattar ett stort antal ärenden. Styckkostnaderna redovisas för utredning och lagföring. En redovisning görs även för hur styckkostnaderna ser ut nedbrutna på myndighetens indelning av ärendetyper; mängdärenden, projektärenden och särskilt krävande ärenden. I ekonomisystemet redovisas kostnaden separat för handläggningen av mängdärenden. Resterande kostnad fördelas på projektärenden respektive särskilt krävande ärenden genom att vikter skattas utifrån verksamhetsdata (se ovan Förändringar under året). I kostnaden ingår myndighetens gemensamma kostnader (OH-kostnader).

Styckkostnaderna redovisas inte för brottsförebyggande verksamhet och underrättelseverksamhet, eftersom dessa inte omfattar handläggning av ärenden.

2.2 Sammanfattande analys och bedömning

2.2.1 Verksamhetens resultat

Den ekonomiska brottsligheten knyts allt närmare den grova organiserade brottsligheten. Kvalificerade kriminella skapar förutsättningar för ekonomiska brottsupplägg genom långsiktighet, planering och rekrytering. Inom myndighetens tre verksamhetsområden ser myndigheten att företag används som brottsverktyg i avancerade brottsupplägg, ofta med internationella kopplingar. Det myndighetsgemensamma arbetet mot organiserad brottslighet inriktas i allt högre grad mot projekt och insatser med ett ökat fokus på brottsförebyggande arbete, ekonomisk brottslighet och brottsfenomen som utgångspunkt.

Ekobrottsmyndigheten blir en allt viktigare aktör när ekonomisk brottslighet blir ett tydligare inslag i all brottslighet. Myndigheten har genom sina tre verksamhetsområden en samlad och unik kompetens. Intresset är stort från många håll i samhället att medverka med Ekobrottsmyndigheten. Verksamheten bedöms framgångsrikt ha bidragit i arbetet att bekämpa den ekonomiska brottsligheten.

Inom utredning och lagföring har ärenden hanterats allt snabbare. Genomströmningstiden för brottsmisstankar i de särskilt krävande ärendena har kortats markant och det gäller även brottsmisstankar i mängdärenden. Inflödet av ärenden ligger på ungefär samma nivå som föregående år efter att 2020 legat väsentligt högre. Mängdärendena blir allt färre.

Om antalet inkommande ärenden nu ser mer stabilt ut, så fortsätter utvecklingen mot att de blir mer komplicerade att utreda och allt oftare har internationella kopplingar. Ekobrottsmyndighetens ansökningar om internationell rättslig hjälp har ökat betydligt och bemanningen i internationella frågor har stärkts. Komplexiteten och de internationella kopplingarna gör att särskilt krävande ärenden ofta tar lång tid att utreda och att den genomsnittliga tiden för att hantera de ärenden som nu är i arbetsbalansen tenderar att bli allt längre. Även den ökade personalomsättningen kan bidra till att ärendena tar allt längre tid att utreda.

Under året har något färre avslutande beslut om brottsmisstankar fattats. Den största minskningen avser särskilt krävande ärenden. Antalet brottsmisstankar som lagförts har minskat

i motsvarande grad medan antalet personer som lagförts är i stort sett oförändrat.

Arbetet med att begränsa vinster av brott och brottslig verksamhet har fortsatt. Ca 85 miljoner kronor i tillgångsinriktade yrkanden har bifallits i domstol. Det är väsentligt mer än föregående år, men samtidigt varierar beloppen över åren. Antalet bifallna yrkanden ligger på 165, vilket är samma som förra året.

Internationella momsbedrägerier med telekomprodukter har även detta år tagit betydande resurser i anspråk. Momsbedrägerier som riktar sig mot EU:s finansiella intressen är en av EU:s prioriteringar för att motverka gränsöverskridande organiserad brottslighet, eftersom brotten är omfattande och generar stora brottsvinster, vilket därmed utgör ett hot mot både ekonomin och säkerheten i EU. Det internationella samarbetet har varit en viktig förutsättning för myndighetens framgångsrika arbete.

Det brottsförebyggande arbetet genomsyrar i större utsträckning än tidigare myndighetens samtliga verksamhetsområden och är bl.a. en följd av ett ökat internt samarbete. Samverkan med andra myndigheter, kommuner, näringsliv och organisationer är en central utgångspunkt för det brottsförebyggande arbetet och har under året gett goda resultat i form av ömsesidig kunskapsökning mellan Ekobrottsmyndigheten och de samverkande parterna. Antalet förfrågningar om samverkan kring åtgärder för förebyggande och bekämpning av ekonomisk brottslighet har ökat markant. Genom sitt tillsyns- och kontrollansvar har många myndigheter möjlighet att vidta åtgärder som förebygger brott. Genom att öka andra aktörers kunskap om den ekonomiska brottsligheten och hur de kan arbeta för att skydda sig mot den förväntas de brottsförebyggande effekterna öka. Myndighetens brottsförebyggande verksamhet bedöms ha fortsatt att utvecklas i en positiv riktning. Det är emellertid en fortsatt resursmässig utmaning för Ekobrottsmyndigheten att möta den ökade efterfrågan.

Underrättelseverksamheten bedöms ha bidragit positivt till myndighetens resultat främst genom sitt arbete inom de prioriterade brottsområdena. Den kunskap som upparbetas och de olika

underlag som tas fram används såväl inom som utanför myndigheten för att åtgärder ska kunna vidtas mot brottsligheten i form av anmälningar, kontroller och tillsyn. Kunskapen används även för att stödja det brottsförebyggande arbetet genom att påvisa närvaro av kriminella aktörer och beskriva sårbarheter i systemen som dessa utnyttjar. Underrättelseverksamheten har under året också engagerats i ett flertal nya samarbeten nationellt och internationellt till följd av kriget i Ukraina.

Myndighetens personal är attraktiv inom många andra organisationers verksamhet, vilket bidrar till att personalomsättningen har ökat. Vissa svårigheter finns när det gäller att rekrytera några av de yrkesgrupper som behövs i verksamheten. Samtidigt växer och utvecklas myndigheten och antalet medarbetare ökar till följd av ökade resurser.

2.2.2 Verksamhetens kostnader och intäkter

Verksamhetens kostnader

Ekobrottsmyndighetens verksamhetskostnader uppgår till 833,3 miljoner kronor vilket är en ökning med 49,4 miljoner kronor (6,3 procent). Endast mindre förändringar av fördelningen av kostnader mellan verksamhetsområdena har skett mellan 2022 och 2021.

Den totala ökningen av kostnader förklaras av ökade personalkostnader med 21,3 miljoner kronor avseende ökat antal årsarbetskrafter med 7 personer och ökade premiepensionskostnader

samt lönerevision. Kostnaderna har även ökat för interna utbildningar efter pandemin till följd av att fler utbildningar genomförs fysiskt. Kostnaden för polislöner har ökat med 1,8 miljoner kronor netto. Ökningen utgörs av kostnader för lönerevision, lägre lönekostnad pga. en minskning med fyra årsarbetskrafter till följd av hög personalomsättning och långa ledtider vid återbesättning av vakanta tjänster. Därutöver har övriga kostnader ökat med totalt 26,3 miljoner kronor. Ökningen beror främst på ökade kostnader för IT-licenser och serviceavtal samt ökning av rese- och konferenskostnader efter pandemin. Lokalkostnaderna har ökat med anledning av indexuppräknningar och ökade energipriser.

TABELL 1. Kostnad per verksamhetsområde (tkr).

Verksamhetsområde	2022		2021		2020	
	Kostnad	Procent	Kostnad	Procent	Kostnad	Procent
Brottsförebyggande verksamhet	10 826	1,3	12 225	1,6	6 528	0,9
Underrättelseverksamhet	85 684	10,3	79 705	10,2	78 278	10,5
Utredning och lagföring	736 836	88,4	692 013	88,3	661 504	88,6
Summa	833 346	100,0	783 943	100,0	746 310	100,0

Källa: Ekonomisystemet.

Verksamhetens intäkter

Verksamheten har i huvudsak finansierats genom anslaget. Det tilldelade anslaget på 855,7 miljoner kronor innebär en ökning med 81,2 miljoner kronor (10,5 procent). Det ekonomiska utfallet har utgjorts av ett anslagssparande om 31,8 miljoner kronor som förklaras av att myndighetens planerade utökning av personalstyrkan har varit svårt att genomföra

i den takt som varit avsedd. Det beror dels på svårigheter att rekrytera vissa yrkeskategorier, dels att personalomsättningen har ökat efter pandemin. Det har förorsakat långa led- och handläggningstider vid återbesättning av vakanta tjänster, både hos Ekobrottsmyndigheten och Polismyndighetens HR-avdelning på grund av stor arbetsbörda.

TABELL 2. Intäkt per verksamhetsområde (tkr).

Verksamhetsområde	2022			2021			2020		
	Anslag	Övriga	Totalt	Anslag	Övriga	Totalt	Anslag	Övriga	Totalt
Brottsförebyggande verksamhet	9 891	935	10 826	10 709	1 516	12 225	6 517	11	6 528
Underrättelseverksamhet	84 660	1 024	85 684	78 102	1 603	79 705	76 714	1 564	78 278
Utredning och lagföring	735 951	885	736 836	690 091	1 922	692 013	659 688	1 816	661 504
Summa	830 502	2 844	833 346	778 902	5 041	783 943	742 919	3 391	746 310

Källa: Ekonomisystemet.

2.3 Resultat för verksamhetsområden

2.3.1 Utredning och lagföring

Inom myndigheten utreds ekonomisk brottslighet och åklagare anställda av myndigheten beslutar om lagföring och för därefter statens talan i domstolarna. Detta utgör den största delen av Ekobrottsmyndighetens verksamhet.

Ärenden delas in i tre kategorier:

- **MÄNGDÄRENDEN:** Ärenden som kan handläggas enligt standardiserade utredningsrutiner där den effektiva utredningstiden understiger åtta timmar och som normalt handläggs vid särskilda mängdbrottsfunktioner. Tidigare år har årsredovisningsärenden (bokföringsbrott som avser försenade eller uteblivna årsredovisningar för bl.a. aktiebolag) särredovisas i denna kategori. Detta beror på att det under flera år har inkommit enstaka omfattande anmälningar från allmänheten som genererat ett stort antal ärenden, vilket har medfört att statistiken har påverkats i flera avseenden. Dessa ärenden har nu minskat kraftigt och särredovisas inte längre.
- **PROJEKTÄRENDEN:** Ärenden som kräver fler utredningsåtgärder än mängdbrottsärenden, men ändå är av sådan beskaffenhet att de i allt väsentligt kan handläggas enligt förenklade utredningsrutiner. Det kan vara ärenden som kräver förhör med fyra eller fem personer och där det kan vara aktuellt med husrannsakan eller frihetsberövanden och där den effektiva utredningstiden understiger 80 timmar.
- **SÄRSKILT KRÄVANDE ÄRENDEN:** Ärenden som avser komplicerad brottslighet som är krävande att handlägga och därför normalt bör utredas av en utredningsgrupp under förundersökningsledning av en åklagare. Det kan exempelvis handla om ärenden med internationella kopplingar och hemliga tvångsmedel.

Det finns ytterligare en ärendetyp som används, nämligen Övriga ärenden. Denna kategori består av allmänna ärenden som kan vara inkommande förfrågningar om internationell rättslig hjälp och ärenden som inväntar kategorisering. Antalet ärenden i denna kategori har minskat kraftigt till följd av förbättringar avseende kategorisering och redovisas därför inte längre. Summan av

ärendetyperna stämmer inte alltid helt med den totala summan eftersom enstaka ärenden kategoriserade som Övriga ärenden kan förekomma. Dessa redovisas endast i tabellbilagan.

Inkomna ärenden registreras inledningsvis i första hand som mängd- eller projektärenden och endast ett fåtal som särskilt krävande. Under utredningens gång omregistreras ärenden av större omfattning och komplexitet till särskilt krävande ärenden. Det görs när det utifrån behovet av utredningsåtgärder och resurser står klart att ärendet tillhör denna ärendetyp. Statistiken över antalet avslutade ärenden i denna kategori är därför mer rättvisande än statistiken över inflödet.

Anmällda brott

Anmälningar kan komma in från olika ingivare och ha gemensamma beröringspunkter, t.ex. avse samma person. Därför kan ett ärende innefatta flera anmälningar.

TABELL 3. Antal anmälningar.

	2022	2021	2020
Allmänhet	516	550	2 780
Annan myndighet	69	132	184
Bolagsverket*	1	35	–
Ekobrottsmyndigheten (egeninitierat)	103	89	187
Finansinspektionen	140	204	186
Finanspolisen	7	3	4
Konkursförvaltare	4 067	3 935	4 490
Kronofogdemyndigheten	70	63	63
Polisoperativa enheten (EBM)	49	62	38
Revisor	129	114	165
Skatteverket	2 508	2 374	2 344
Tullverket	8	19	11
Totalt	7 667	7 580	10 452

*Ny ingivare från och med mars 2021.

Källa: Cåsa.

De flesta brotten anmäls av konkursförvaltare och Skatteverket, tillsammans står de för 86 procent av anmälningarna, vilket är ungefär samma andel som föregående år. Allmänhetens anmälningar är fortsatt få jämfört med det tidigare mycket höga antalet 2020. Då anmälde enstaka privatpersoner ett stort antal försenade eller uteblivna årsredovisningar som genererade många ärenden. Bolagsverket är sedan 2021 en ny anmälare av försenade eller uteblivna årsredovisningar. Antalet anmälningar är än så länge få.

Underrättelseverksamheten vid myndighetens polisoperativa enheter har bl.a. i uppdrag att anmäla brott till ekobrottskamrarna. Dessa brottsanmälningar kan utgöra nya modusförändringar och rör oftast allvarlig brottslighet.

Inkomna ärenden och brottsmisstankar

Inflödet till myndigheten mäts genom antal inkomna ärenden och brottsmisstankar. Ett ärende kan bestå av flera anmälningar från olika ingivare. Ett ärende kan också innehålla flera brottsmisstankar. Ärenden kan även avse ansökningar om internationell rättslig hjälp och europeiska utredningsorder.

TABELL 4. Antal inkomna ärenden och brottsmisstankar.

	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
Inkomna ärenden	7 262	7 473	9 518	7 412	9 959	7 104	5 810	6 357	5 573
varav mängdärenden	2 884	2 984	5 123	4 118	6 643	3 897	2 633	3 426	2 514
Inkomna brottsmisstankar	35 329	36 036	40 349	51 540	48 819	48 680	46 896	48 321	56 713

Källa: Cåsa.

Antal ärenden som har registrerats som inkomna under året är ca 7 300, vilket innebär en minskning med ca 200 ärenden (3 procent). De höga nivåerna av inkomna ärenden under 2020 respektive 2018 berodde på de ovan nämnda anmälningarna om försenade eller uteblivna årsredovisningar, som kategoriseras som mängdärenden. Antalet inkomna mängdärenden verkar nu ha stabiliserats efter de tidigare årens kraftiga variationer.

Antalet inkomna brottsmisstankar har minskat i motsvarande grad. Brottsmisstankarna riktas till största delen mot män, ca 80 procent. I absoluta tal har brottsmisstankarna minskat något för män medan antalet för kvinnor har ökat och därmed har även deras andel av totalen ökat något.

TABELL 5. Antal inkomna brottsmisstankar, fördelat efter brottstyp.

Brottstyp	2022	2021	2020
Skattebrott	13 276	13 996	14 168
Bokföringsbrott	18 232	17 886	22 801
Bedrägeri och förskingring	865	985	938
Osann utsaga och förfalskning	210	293	402
Brott mot aktiebolagslagen	474	609	573
Marknadsmissbruk	221	497	285
Penningtvättsbrott	820	853	704
Bidragsbrott	136	30	12
Tullbrott	30	83	78
Övriga brott	1 065	804	388
Totalt	35 329	36 036	40 349

Källa: Cåsa.

De vanligaste brottstyperna är fortsatt skattebrott och bokföringsbrott, som tillsammans omfattar ca 31 500 brottsmisstankar (89 procent). Misstankar om skattebrott fortsätter att minska, med fem procent jämfört med föregående år. Bokföringsbrotten har däremot ökat något, vilket kan vara en följd av att antalet konkurser visar en ökande tendens under senare delen av 2022. Antalet brottsmisstankar som rör marknadsmissbruk är åter drygt 200, efter att föregående år ha ökat kraftigt vilket delvis berott på ett stort ärende med 120 brottsmisstankar. Den största procentuella förändringen står bidragsbrott för. Dessa har ökat från 30 brottsmisstankar föregående år till 136 och beror framförallt på ett enskilt ärende med 80 brottsmisstankar.

Av de inkomna ärendena inleds förundersökning i ca 60 procent av ärendena och ligger på samma nivå som föregående år. Ärenden där förundersökning inte inleds är ärenden där uppgifterna inte ger anledning att anta att brott som hör under allmänt åtal har begåtts. Det handlar främst om mängdärenden.

Balanser och genomströmningstider

Sammanfattande analys av resultatet:

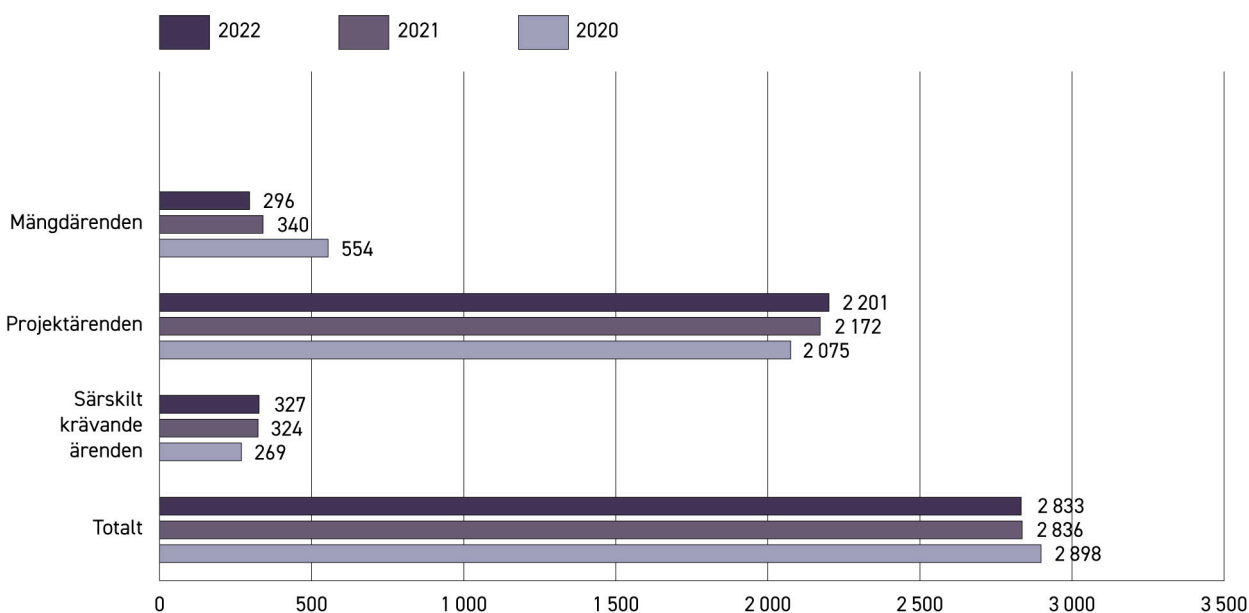
En viss minskning har skett när det gäller antalet ärenden som kommer in till myndigheten. I huvudsak är det dock en stabilisering som skett i antalet ärenden jämfört med de senaste årens kraftiga variationer. Ärendebalanserna ligger på samma nivå som tidigare år.

Tiden det tar att fatta beslut om en brottsmisstanke har förkortats betydligt. Den genomsnittliga tiden har minskat med 57 dagar och är en förbättring med mer än 20 procent och en följd av stora minskningar avseende både mängdärenden och särskilt krävande ärenden.

Samtidigt som tiden för att hantera en brottsmisstanke sjunker, tenderar inte den genomsnittliga åldern på brottsmisstankarna att minska i samma takt. Det är framförallt de mer resurskrävande ärendena som förefaller att ha allt längre handläggningstider.

Arbetsbalansen avser ärenden som är under handläggning. Ett ärende räknas till arbetsbalansen om minst en brottsmisstanke hör till någon av kategorierna förundersökning ej inledd, förundersökning pågår eller förundersökning redovisad. Majoriteten av ärendena i arbetsbalansen består av pågående förundersökningar. Den genomsnittliga genomströmningstiden och åldern mäts per brottsmisstanke.

DIAGRAM 1. Antal ärenden i arbetsbalans per ärendetyp.

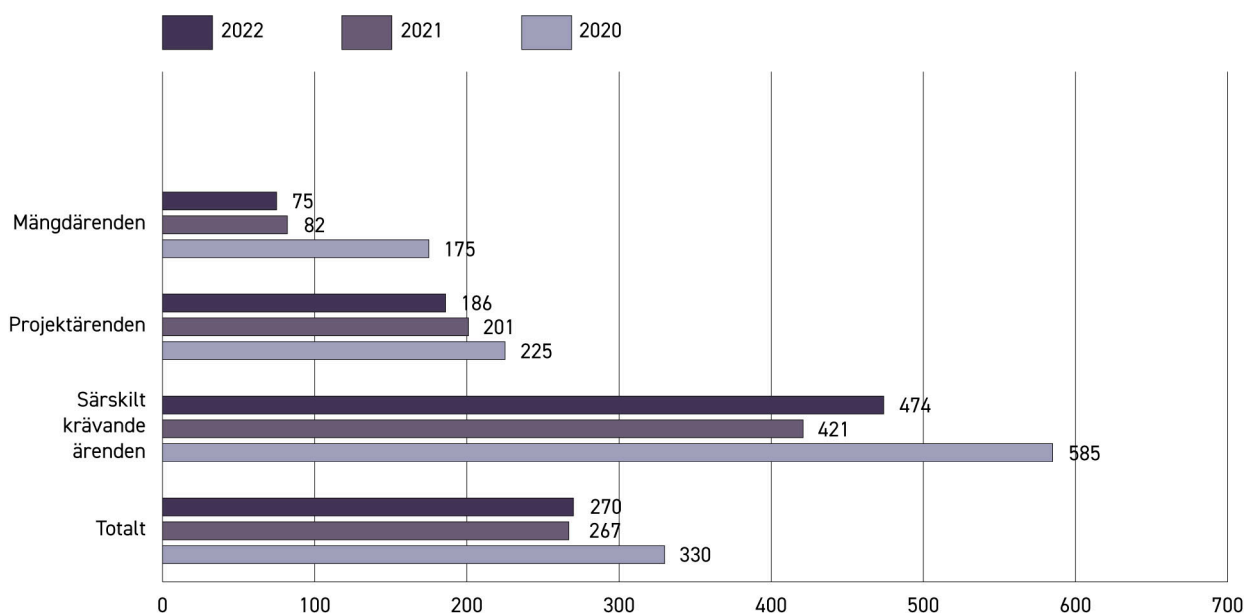
Den totala summan kan överstiga det sammanlagda antalet i de olika kategorierna, då ärenden i kategorin Övriga inte redovisas här.

Källa: Cåsa.

Antalet ärenden som någon gång under året har varit i arbetsbalans uppgår till ca 2 800, en oförändrad nivå jämfört med tidigare år. Det är fortsatt antalet mängdärenden som minskar, med drygt tio procent. Antalet ärenden i de två övriga kategorierna är i det närmaste oförändrat.

Den genomsnittliga åldern för brottsmisstankar i arbetsbalans för samtliga ärendetyper är oförändrad, ca 270 dagar. Ålder för brottsmisstankar i arbetsbalansen avser brottsmisstankar som är under handläggning. När brottsmisstankar registreras i ärendehanteringssystemet läggs de i balans och när de avslutas räknas de bort.

DIAGRAM 2. Ålder för brottsmisstankar i arbetsbalans, medelvärde i dagar per ärendetyp.

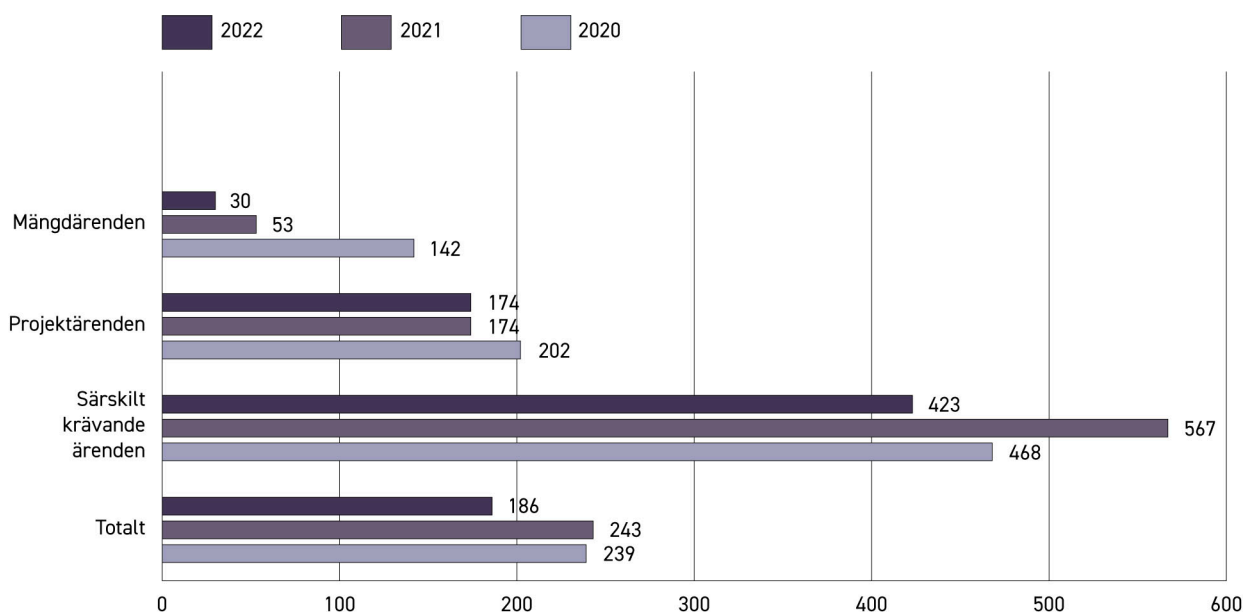
Källa: Cåsa.

Mängdärenden och projektärenden i arbetsbalansen fortsätter att ha allt kortare handläggningstider i genomsnitt. För de särskilt krävande ärendena är den genomsnittliga åldern i arbetsbalans dock fortsatt hög, ca 475 dagar, vilket är en ökning sedan föregående år. Antalet ärenden är få jämfört med de andra kategorierna och detta gör att förändringarna tenderar att bli större mellan åren, eftersom ett fåtal ärenden kan ha stor påverkan på statistiken. Detta märktes särskilt under 2021 då ett större ärende med många brottsmisstankar avslutades och medförde att medelvärdet kraftigt sjönk.

Genomsnittsåldern för brottsmisstankar i arbetsbalans har minskat för misstankar riktade mot såväl män som kvinnor. Antalet dagar är dock lägre för kvinnor.

Genomströmningstiden från anmälan till beslut har kunnat minskas betydligt från 243 till 186 dagar i genomsnitt. Tiden räknas från den tidpunkt då brottsanmälan kommer in till det att en åklagare beslutar om brottsmisstanke. En brottsmisstanke är beslutad när en åklagare fattar beslut om att lagföra, skriva av eller på annat sätt avsluta brottsmisstanken i ett ärende.

DIAGRAM 3. Genomströmningstid för brottsmisstankar från anmälan till beslut, medelvärde i dagar per ärendetyp.

Källa: Cåsa.

Både mängdärenden och särskilt krävande ärenden har handlagts betydligt snabbare medan tiden för handläggning av projektärenden varit oförändrad. För mängdärenden har genomströmningstiden kunnat minskas när antalet ärenden blivit färre. De stora resurskrävande ärendena är förhållandevis få till antalet och variationerna mellan åren tenderar därför att bli större än för andra typer av ärenden.

Genomströmningstiden är något kortare för brottsmisstankar riktade mot kvinnor än mot män.

TABELL 6. Utredningsstöd vid Skatteverkets skattebrottsenhet (SBE).

	2022		2021		2020	
Utredningsstöd SBE:	Stöd	Ej stöd	Stöd	Ej stöd	Stöd	Ej stöd
Antal ärenden inledd fu						
Mängdärenden	55	1 007	66	946	99	1 515
Projektärenden	1 091	1 860	1 054	1 841	1 006	1 772
Särskilt krävande ärenden	115	198	120	219	89	152
Totalt*	1 261	3 095	1 240	3 030	1 215	3 567
Dagar pågående fu medelvärde						
Mängdärenden	130	64	130	68	73	99
Projektärenden	196	158	228	150	246	177
Särskilt krävande ärenden	446	433	451	339	487	603
Totalt	282	237	312	203	319	299

* Den totala summan kan överstiga det sammanlagda antalet i de olika kategorierna, då ärenden i kategorin Övriga inte redovisas här.

Källa: Cåsa

Av de förundersökningar som leds av åklagare vid Ekobrottsmyndigheten utreds 30 procent av Skatteverkets skattebrottsenhet. Enligt överenskommelse mellan myndigheterna ska Skatteverket i huvudsak utreda de anmälningar som myndigheten själv gör. Av de ärenden där förundersökning inleds utreder Skatteverket ca 80 procent av anmälningarna. Genomsnittligt antal dagar som förundersökning pågår för ärenden som utreds vid Skatteverket är 282 dagar jämfört med 237 dagar vid Ekobrottsmyndigheten. Skillnaderna har dock minskat jämfört med föregående år.

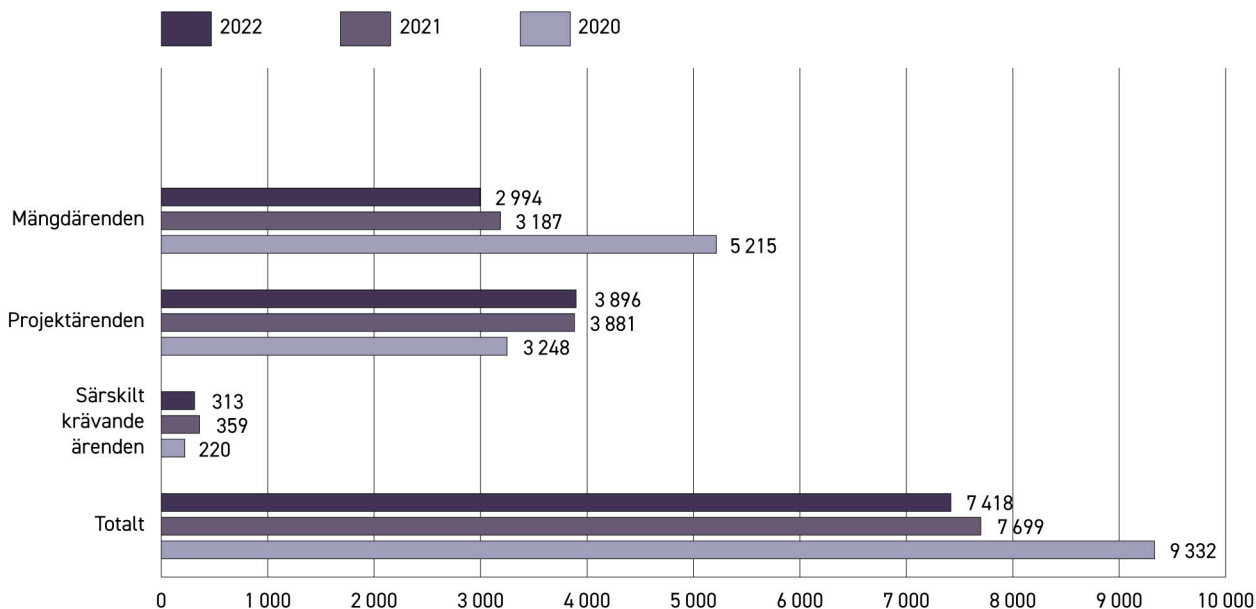
Avslutade ärenden och beslutade brottsmisstankar

Sammanfattande analys av resultatet:

Under året har färre avslutande beslut fattats, vilket är en följd av ett minskat inflöde och färre ärenden att handlägga. Det är också fortsatt mängdärenden som har minskat mest. Även för de mest resurskrävande ärendena har färre ärenden avslutats, till skillnad från föregående år då det var en betydande ökning. Men variationerna är ofta stora i denna kategori, eftersom ärendena är förhållandevis få.

Ärenden som avslutas hos myndigheten mäts med måtten antal avslutade ärenden och antal beslutade brottsmisstankar. Ett ärende är avslutat när åklagaren har fattat beslut i åtalsfrågan för alla brottsmisstankar i ärendet. Måtten är inte helt jämförbara med inflödet, eftersom ärenden och brottsmisstankar som avslutas kan ha kommit in under tidigare år. Måtten är inte jämförbara med inflödet eftersom ärenden som avslutas kan ha kommit in under tidigare år.

DIAGRAM 4. Antal avslutade ärenden per ärendetyp.

Den totala summan kan överstiga det sammanlagda antalet i de olika kategorierna, då ärenden i kategorin Övriga inte redovisas här.

Källa: Cåsa.

Något färre ärenden än tidigare har avslutats, knappt 300, vilket utgör 4 procent och motsvarar minskningen av inkommande ärenden. Det är framförallt färre mängdärenden som har avslutats till följd av det kraftigt minskade inflödet. Även färre särskilt krävande ärenden har avslutats.

Samma utveckling kan ses vad gäller antalet beslutade brottsmisstankar, där minskningen har varit 8 procent. Med beslutade brottsmisstankar avses misstankar där det förekommit ett avslutande beslut under året.

TABELL 7. Beslutade brottsmisstankar per ärendetyp.

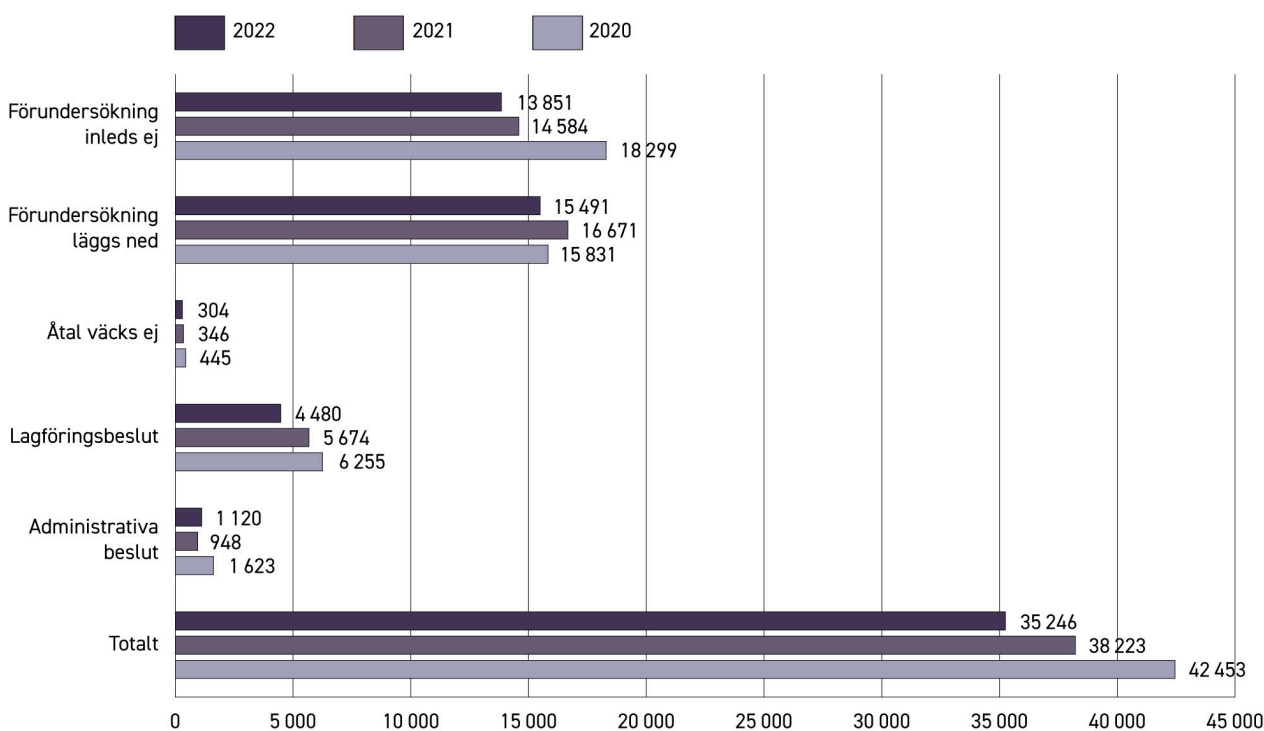
	2022	2021	2020
Mängdärenden	8 033	7 868	11 384
Projektärenden	20 765	21 102	20 961
Övriga ärenden	6 416	9 125	8 774
Totalt	35 246	38 223	42 453

Den totala summan kan överstiga det sammanlagda antalet i de olika kategorierna, då ärenden i kategorin övriga inte redovisas här.

Källa: Cåsa.

Färre brottsmisstankar har beslutats, framförallt i särskilt krävande ärenden där det skett en minskning med 30 procent.

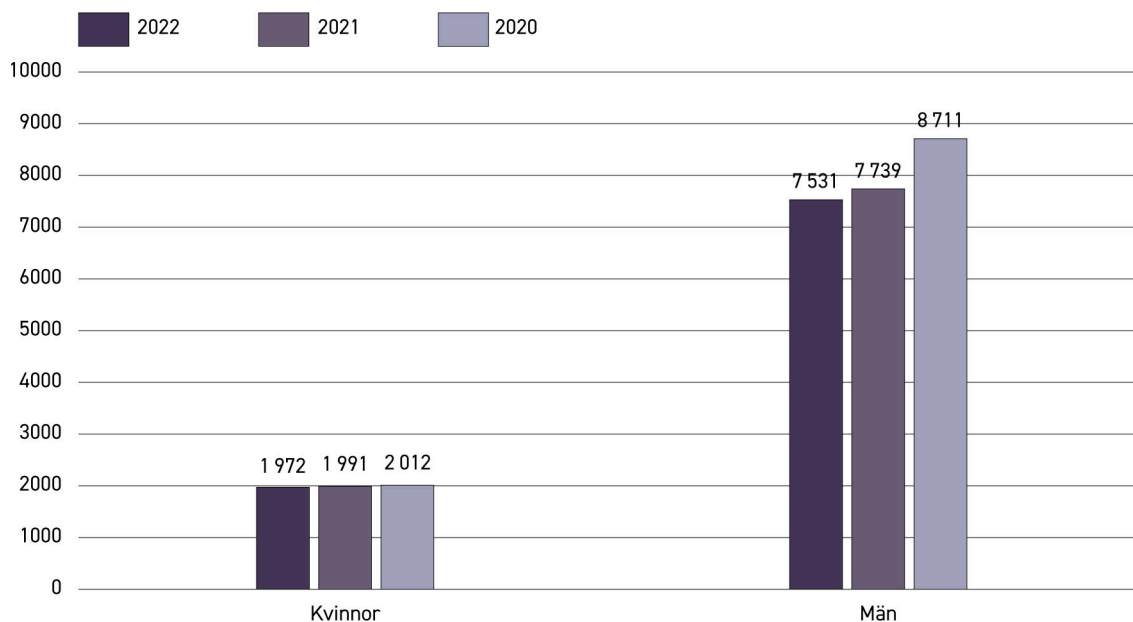
DIAGRAM 5. Antal beslutade brottsmisstankar per beslutstyp.

Källa: Cåsa.

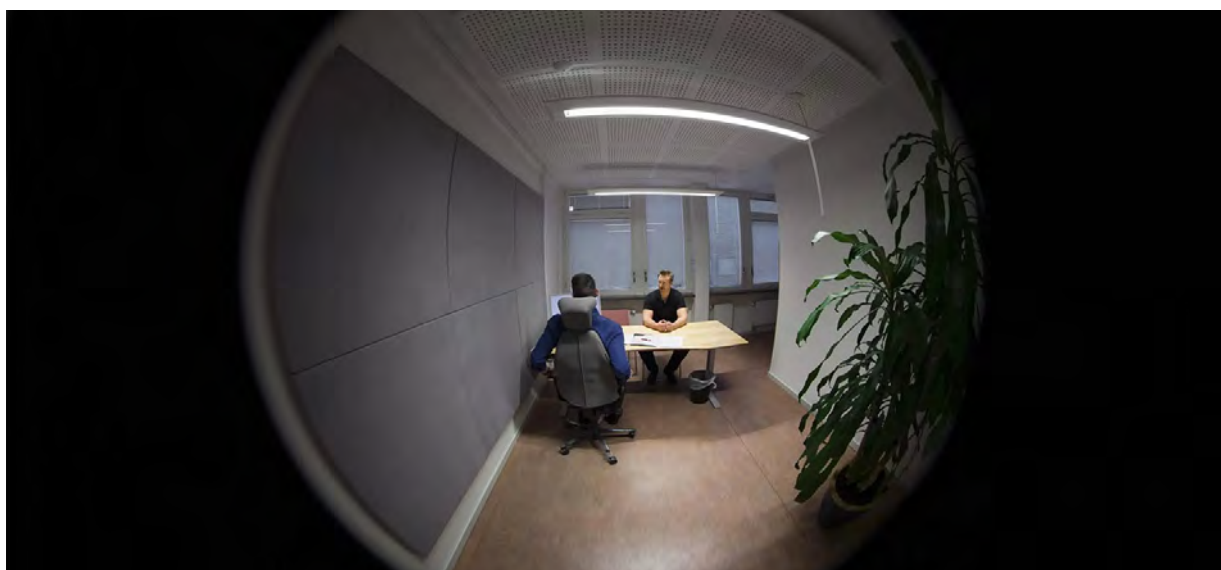
Minskningen av antal beslutade brottsmisstankar avser alla olika typer av beslut utom administrativa beslut som har ökat något. Den största procentuella minskningen noteras vad gäller andelen brottsmisstankar med lagföringsbeslut som har minskat med 21 procent.

DIAGRAM 6. Antal personer med avslutade beslut per kön.

Ett mindre antal brottsmisstankar saknar uppgift om kön, totalsumman avviker därför något.
Källa: Cåsa.

Det sjunkande antalet beslutade brottsmisstankar gör också att det är färre personer som fått ett avslutande beslut. Det största antalet brottsmisstankar riktas mot män, och där har även den största minskningen skett.

Förhör. Bilden är arrangerad.

Lagföring

Sammanfattande analys av resultatet:

När antalet avslutande beslut minskar så minskar också antalet beslut om lagföring. Även andelen beslut om lagföring minskar något, från 15 till 13 procent. Detta medför en viss minskning av antalet lagförda personer.

I begreppet lagföring ingår åklagarens beslut om åtal, åtalsunderlåtelse och strafföreläggande.

TABELL 8. Antal och andel brottsmisstankar med lagföringsbeslut fördelat efter kön.

	2022		2021		2020	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Kvinnor	820	13	906	14	988	15
Män	3 660	14	4 764	16	5 267	16
Totalt*	4 480	13	5 674	15	6 255	15

* Totalsumman kan vara större än summan inom respektive kategori, p.g.a. att könet kan vara okänt.

Källa: Cåsa.

Lagföringen av brottsmisstankar har minskat både till antal och som andel av alla avslutande beslut. Lagförda brottsmisstankar mot män har antalsmässigt minskat mest, medan andelen brottsmisstankar mot kvinnor ökat något.

Något färre misstänkta har lagförts under året, knappt 2 000 personer. Antalet lagförda avser misstänkta med lagföringsbeslut i ett ärende, vilket innebär att samma person kan räknas på nytt i ett annat ärende.

TABELL 9. Antal och andel lagföringsbeslut avseende misstänkta personer fördelat efter kön.

	2022		2021		2020	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
Kvinnor	427	22	383	19	371	18
Män	1 598	20	1 708	21	1 734	18
Totalt	2 025	20	2 092	20	2 105	18

* Totalsumman kan vara större än summan inom respektive kategori, p.g.a. att könet kan vara okänt.

Källa: Cåsa.

Andelen misstänkta som lagförs är oförändrat 20 procent. Kvinnors andel har tidigare legat på samma nivå eller lägre, men lagförs nu i något högre grad.

Häktningar och restriktioner

Enligt 10 § förordningen (2015:744) med instruktion för Ekobrottsmyndigheten ska myndigheten varje år redovisa uppgifter om tillämpningen av reglerna om häktning och restriktioner. Uppgifter som avser häktade personer i åldersgrupperna 15–17 år och 18–20 år ska redovisas särskilt.

Ekobrottsmyndigheten har inte haft någon person under 21 år häktad under året. Totalt har 70 häktningar avslutats, varav 54 personer har haft restriktioner. Den genomsnittliga häktningstiden för samtliga häktade har varit 86 dagar. Den längsta häktningstiden har varit 376 dagar.

Den genomsnittliga häktningstiden för kvinnor har varit elva dagar och den längsta 18. Den genomsnittliga häktningstiden för män har varit 88 dagar och den längsta 376.

Tillgångsinriktad brottsbekämpning

Sammanfattande analys av resultatet:

Det sammantagna beloppet som yrkats av åklagare ökar återigen, trots minskat antal lagföringsbeslut. Det är färre antal yrkanden, men högre belopp vilket kan vara en indikation på mer omfattande ärenden. Även de belopp som domstolarna dömt ut har ökat.

Enligt 2 § förordningen med instruktion för Ekobrottsmyndigheten har myndigheten som uppdrag att arbeta för att begränsa vinsterna av brott och brottslig verksamhet. Ekonomisk vinning är det främsta incitamentet för att begå ekonomiska brott. För att förhindra att kriminella tillgodogör sig vinning av brott arbetar myndigheten aktivt med att spåra, säkra och återföra tillgångar som kan misstänkas härröra från brottslig verksamhet.

TABELL 10. Framställda tillgångsinriktade yrkanden vid åtal, belopp (tkr) och antal.

	2022		2021		2020	
Typ av yrkande	Belopp	Antal	Belopp	Antal	Belopp	Antal
Skadestånd	2 544	6	13 961	14	16 966	11
Företagsbot	113 850	139	71 265	155	85 745	152
Förverkande	74 890	12	17 633	23	280 690	57
Utvidgat förverkande	2 743	5	15 627	10	1 253	8
Totalt	194 027	162	118 487	202	384 654	228

Källa: 2022 och 2021, Cåsa. 2020, manuell redovisning.

De sammanlagda beloppen av framställda tillgångsinriktade yrkanden varierar ganska mycket mellan åren. Detta gäller även de belopp som domstolarna bifaller. Framställda yrkanden och bifallna yrkanden går inte direkt att jämföra, eftersom ett yrkande kan ske ett år och prövningen ett annat.

Beloppen har ökat betydligt från föregående år, både vad gäller framställda och bifallna yrkanden. Företagsbot kan under vissa förutsättningar åläggas näringsidkare. Företagsbot är vanligast vid bokföringsbrott och utdöms särskilt vid försenade eller uteblivna årsredovisningar. Antalet framställda och bifallna yrkanden har minskat något, men beloppen har ökat.

TABELL 11. Antal bifallna tillgångsinriktade yrkanden i domstol, belopp (tkr) och antal.

	2022		2021		2020	
Typ av yrkande	Belopp	Antal	Belopp	Antal	Belopp	Antal
Skadestånd	3 019	28	19 512	6	52 636	13
Företagsbot	56 540	111	19 055	131	4 930	86
Förverkande	14 955	24	7 471	24	306 170	12
Utvidgat förverkande	10 133	2	56	2	0	0
Totalt	84 647	165	46 093	163	363 736	111

Källa: Manuell redovisning.

Kostnad och styckkostnad

Som mått på prestation inom verksamhetsområdet utredning och lagföring används antal beslutade brottsmisstankar. Kostnaderna för de olika ärendetyperna beräknas enligt en ny metod (se avsnitt 2.1.3 Förändringar under året). Värdena för 2020 och 2021 har därför räknats om enligt den nya metoden för att möjliggöra jämförelser.

TABELL 12. Kostnad per ärendetyp, verksamhetsområde utredning och lagföring (tkr).

	2022		2021		2020	
Ärendetyp	Kostnad	Förändring i procent	Kostnad	Förändring i procent	Kostnad	Förändring i procent
Mängdärenden	27 035	-13	31 154	-71	107 397	173
Projektärenden	405 335	48	274 317	-2	281 302	4
Särskilt krävande ärenden	304 466	-21	386 541	42	272 805	-12
Totalt	736 836	6	692 013	5	661 503	7

* Fördelningen av styckkostnaderna för dessa år har räknats om enligt ny metod

Källa: Ekonomisystemet och Cåsa.

Utredning och lagföring står för knappt 90 procent av myndighetens totala kostnader. Kostnaden för verksamhetsområdet har ökat med 44 miljoner kronor, vilket är i proportion till myndighetens totala ökning.

TABELL 13. Styckkostnad per ärendetyp, verksamhetsområde utredning och lagföring (tkr).

	2022		2021		2020	
Ärendetyp	Styckkostnad	Förändring i procent	Styckkostnad	Förändring i procent	Styckkostnad	Förändring i procent
Mängdärenden	3,4	-15	4,0	-58	9,4	147
Projektärenden	19,5	50	13,0	-3	13,4	14
Särskilt krävande ärenden	47,4	12	42,4	36	31,1	119
Totalt	20,9	15	18,1	16	15,6	40

* Fördelningen av styckkostnaderna för dessa år har räknats om enligt ny metod

Källa: Ekonomisystemet och Cåsa.

Förändringar av styckkostnader beror på antingen förändringar av kostnader eller förändringar av antalet prestationer. Den genomsnittliga kostnaden för en beslutad brottsmisstanke har ökat, från 18 100 kronor till 20 900, vilket är en ökning med 15 procent. Att styckkostnaden har ökat beror på att antalet beslutade brottsmisstankar är färre, 35 200 jämfört med 38 200 föregående år samtidigt som kostnaderna ökat.

Det är i de mer resurskrävande ärendena som styckkostnaden har ökat. För projektärenden är det framförallt kostnaden som har ökat, medan för de särskilt krävande ärendena beror ökningen främst på att färre brottsmisstankar har beslutats under året. För mängdärenden fortsätter styckkostnaden att minska, framförallt beroende på att handläggningstiden har kortats betydligt.

2.3.2 Brottsförebyggande verksamhet

I enlighet med 4 § förordningen med instruktion för Ekobrottsmyndigheten har myndigheten i uppdrag

att bedriva brottsförebyggande arbete som avser ekonomisk brottslighet.

Nytt brottsförebyggande kansli

De senaste två åren har en kraftsamling gjorts när det gäller det brottsförebyggande uppdraget. Målsättningen är att det brottsförebyggande perspektivet ska genomsyra hela verksamheten. Därför har ett brottsförebyggande kansli inrättats och fokus har även varit att fortsätta att anställa fler regionala brottsförebyggande specialister.

Det brottsförebyggande arbetets inriktning

Arbetet utgår från myndighetens strategiska inriktning och brottsförebyggande strategi och bygger på ett kunskapsbaserat arbetssätt där samverkan är en grundläggande förutsättning. Myndigheten har fokuserat på att öka kunskapen i den operativa verksamheten om vilka brottsförebyggande åtgärder som kan vidtas. Ökad intern samverkan har medfört att det brottsförebyggande arbetet i större utsträckning genomsyrar hela

myndigheten. Ett exempel på detta utgör det externa informationsarbetet mot bl.a. banker som hade sin grund i ett större ärende rörande bedrägerier med hjälp av osanna identiteter och missbruk av bank-id. Effekten blev en ökad kunskap hos bankerna om brottsmodus och hur de utnyttjas av organiserat kriminella. En central utgångspunkt för att bedriva ett effektivt brottsförebyggande arbete är samverkan med andra myndigheter, kommuner, näringsliv och organisationer. Genom sitt tillsyns- eller kontrollansvar har dessa aktörer möjlighet att vidta åtgärder som förebygger brott. Den externa samverkan har gett goda resultat i form av ömsesidig kunskapsökning mellan Ekobrottsmyndigheten och de samverkande parterna. Antalet förfrågningar från olika aktörer om att samverka kring ekonomisk brottslighet har ökat markant under det senaste året. Genom att öka andra aktörers kunskap om ekonomisk brottslighet och hur de kan arbeta för att skydda sig förväntas de brottsförebyggande effekterna öka. Det är dock en fortsatt resursmässig utmaning för Ekobrottsmyndigheten att möta den ökade efterfrågan.

Penningtvätt

Ekobrottsmyndigheten deltar i Samordningsfunktionen mot penningtvätt och finansiering av terrorism, där brottsbekämpande myndigheter och tillsynsmyndigheter samverkar. Målvakter förekommer frekvent inom den organiserade brottsligheten och speciellt när det handlar om avancerade penningtvättsupplägg. Därför har myndigheten initierat och samordnat ett projekt på detta tema inom Samordningsfunktionen, där även Finanspolisen vid Polismyndigheten, Finansinspektionen, Kronofogdemyndigheten och Skatteverket har medverkat. Utbildningsinsatser har genomförts och en vägledning om målvakter som riktar sig till den finansiella sektorn har tagits fram. Syftet med vägledningen är att öka upptäcktsrisken när det gäller personer som används som målvakter för brottsliga upplägg.

Oregistrerad försäljning av djur

Ekobrottsmyndigheten har tillsammans med Skatteverkets skattebrottsenhet och Tullverket arbetat mot oregistrerad försäljning av djur. En rapport, Oredovisad försäljning och smuggling av hundar, har publicerats av myndigheterna. Från rapporten framgår att hundar smugglas till Sverige och att försäljningen sker utan att bokföras eller rapporteras till Skatteverket. I rapporten identifieras även metoder och regeländringar som kan förebygga denna brottslighet.

Illegala trafikskolor

Ekobrottsmyndigheten har under flera år ingått i en samverkansgrupp med Skatteverket, Trafikverket och Transportstyrelsen om brottsförebyggande åtgärder mot illegala trafikskolor. Dessa har kopplingar till grov organiserad brottslighet och bedrivs ofta som oregistrerad näringsverksamhet som innefattar bokföringsbrott och skattebrott. Samverkansgruppen har föreslagit brottsförebyggande åtgärder på området som återfinns i regeringens proposition, åtgärder mot fusk vid förarprov och illegal utbildningsverksamhet på transportområdet (prop. 2021/22:190). Myndigheten har genomfört föreläsningar för Polismyndighetens trafikråd. Ett frågebatteri till poliser som kan användas vid trafikkontroll vid misstanke om illegal trafikskola har också tagits fram. Polismyndigheten förväntas därmed få bättre förutsättningar för att kunna arbeta operativt mot illegala trafikskolor.

Upphandling som brottsförebyggande verktyg

Arbetslivskriminalitet förekommer ofta inom branscher där tjänster upphandlas av det offentliga och det privata näringslivet. Upphandling har därmed en central betydelse för att motverka och förebygga arbetslivskriminalitet. I möten med andra myndigheter, kommuner, näringslivet och andra upphandlande organisationer har det framkommit att det saknas kunskap om vilka kontroller som är relevanta för att upptäcka oseriösa aktörer. Myndigheten har därför tagit fram en vägledning; Förebygg arbetslivskriminalitet genom upphandling. Vägledningen syftar till att bidra till att stärka beställare i arbetet med att granska och kontrollera leverantörer och underleverantörer för att därigenom bekämpa arbetslivskriminalitet. Informationsinsatser har även genomförts för att nå ut till aktörer som arbetar med offentlig upphandling. Effekten av att genomföra relevanta kontroller och ställa relevanta krav är att risken för såväl arbetslivskriminalitet och exploatering av arbetskraft som anlitandet av oseriösa aktörer minskar.

Ekonomisk brottslighet i välfärdssektorn

För att minska risken att skattemedel hamnar hos oseriösa aktörer har myndighetens checklista till stöd för att riskbedöma leverantörer och aktörer utvecklats. Den är framtagen för dem som arbetar med kontroll och tillsyn av hur offentliga medel används. I syfte att öka kompetensen om effektiva granskningsmetoder har utbildningsinsatser genomförts för myndigheter som betalar ut statliga medel. Riktade insatser har exempelvis gjorts inom det statliga tandvårdsstödet, personlig

assistans, pedagogisk verksamhet och föreningsstöd. Ekobrottsmyndigheten har stöttat Stockholms stad i att motverka ekonomisk brottslighet i välfärdssektorn genom föreläsningar. Fördjupade dialoger har också genomförts med utbildningsförvaltningen när det gäller granskning av fristående förskolor och pedagogisk omsorg. Samarbeten pågår med Region Stockholm och Västra Götalandsregionen om ekonomisk brottslighet inom den regionfinansierade tandvården, öppenvårdsapotek samt hälso- och sjukvårdsverksamhet. Genom dessa riktade insatser förväntas kunskapen om ekonomisk brottslighet öka och därmed minska risken för att välfärds-systemen utnyttjas.

Brottsförebyggande arbete riktat mot kommuner

Ekobrottsmyndigheten har samverkat med Brottsförebyggande rådet, länsstyrelserna, Polismyndigheten och Skatteverket för att stötta kommunerna i deras nya lagstadgade brottsförebyggande uppdrag som föreslås träda i kraft i juni 2023. Myndigheten har därför bl.a. deltagit vid konferensen Trygg och Säker samt Brottsförebyggande rådets konferens Råd för framtiden. Särskilda brottsförebyggande insatser har riktats mot de kommuner som ingår i Operativa rådets projekt Municipal; Uppsala, Södertälje, Linköping, Örebro och Helsingborg. En särskild insats har riktats mot Södertälje kommun. Myndigheten har haft föreläsningar, dialoger och workshops med kommunens ledning samt chefer och medarbetare

som arbetar med upphandling, lokaler och fastigheter, socialtjänstfrågor, lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och arbetsmarknadsfrågor. Fokus har varit att stärka förmågan att motverka ekonomisk brottslighet i samband med upphandling och efterföljande kontroller, exempelvis genom riskbedömningar och riskkontroller i upphandlingsskedet. Effekten av ökad samverkan med kommunerna har varit en större medvetenhet och förståelse för hur deras verksamheter kan utnyttjas.

Arbetslivskriminalitet inom bygg och anläggning

Myndigheten har under året deltagit i brottsförebyggande åtgärder i regeringsuppdraget om arbetslivskriminalitet (A2022-00085) och i Delegationen mot arbetslivskriminalitet (A2022-00335). Arbetslivskriminalitet handlar om medvetna brott mot lagar, regler och avtal för att vinna konkurrensfördelar och tjäna pengar. Skattebrott, bokföringsbrott, penningtvätt, exploatering av arbetskraft, brott mot arbetsmiljölagar och utnyttjande av välfärdssystemen är vanliga brott. En partssamverkan har inletts med arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer på nationell och regional nivå inom bygg- och anläggningsbranschen samt med arbetsgivarorganisationer inom städ- och lokalvård.

Under året har myndigheten intensifierat och utvecklat det brottsförebyggande arbetet med berörda myndigheter, kommuner, arbetsmarknadens

Den brottsförebyggande specialisten Miia Vuolama vid en presskonferens i maj.

parter och andra aktörer med anledning av de stora investeringarna i den gröna näringen som sker i norra Sverige. Arbetet har inriktats mot att stärka samverkan i regionen mellan berörda parter. Fokusområden har varit att höja kunskapsnivån när det gäller risker kopplade till investeringarna och att stärka beställarna i arbetet med att kontrollera och följa upp leverantörer och underleverantörer. Myndigheten har även pekat på vikten av riskbedömningar och riskkontroller när det gäller entreprenörer, dess underentreprenörer och leverantörer. Exempelvis har workshops genomförts med ett större industriföretag med stor betydelse för infrastrukturen i Norrland som arbetar med upphandling och inköp. Utbildningen har fokuserat på att öka kunskapen om hur de kan göra fördjupade granskningar av entreprenörer de anlitar.

Ekobrottsmyndighetens samverkan har resulterat i att flera kommuner nu har ett ökat fokus på ekonomisk brottslighet. Länsstyrelsen i Västerbotten har efter dialog med myndigheten utökat sina kontroller på vissa projekt och därefter bl.a. nekat utbetalning av ca 20 miljoner kronor i statligt investeringsstöd. Myndigheten har haft en tät dialog med regeringens samordnare för större etableringar och expansioner av företag i Norrbotten och Västerbotten, Peter Larsson, som i sin rapport till regeringen i december särskilt lyfter fram myndighetens arbete med att förebygga ekonomisk brottslighet i Norrland samt de effekter arbetet haft.

Resultatbedömning

Ekonomisk brottslighet har under året fått en ökad uppmärksamhet i samhällsdebatten och förebyggande insatser är efterfrågade. Ekobrottsmyndighetens satsningar på det förebyggande uppdraget uppmärksammas i allt högre grad av externa aktörer. Det har varit ett markant ökat inflöde av förfrågningar om samarbete vilket är positivt. Det är tydligt att offentliga och privata aktörer i högre grad har börjat rikta arbetsinsatser mot att förebygga ekonomisk brottslighet och att Ekobrottsmyndighetens insatser har bidragit till det.

TABELL 14. Kostnad verksamhetsområde brottsförebyggande arbete (tkr).

	2022	2021	2020
Kostnad	10 826	12 225	6 528

Källa: Ekonomisystemet.

Verksamhetsområdet har minskat sina kostnader något jämfört med expansionen föregående år. Till

viss del beror minskningen på att rekrytering av viss kompetens har dragit ut på tiden.

2.3.3 Underrättelseverksamhet

Vid Ekobrottsmyndigheten bedrivs underrättelseverksamhet vid de fem polisoperativa enheterna. Vid enheterna bedrivs även spaningsverksamhet och hantering av hemliga tvångsmedel, vilket avrapporteras till regeringen i annan ordning.

Underrättelseverksamheten samlar, bearbetar och analyserar information för att bygga kunskap om kriminella aktörer och brottsliga fenomen för att kunna upptäcka, förebygga och förhindra ekonomiska brott. Denna kunskap och de olika underlag som tas fram används såväl inom som utanför myndigheten för att kunna vidta åtgärder mot brottsligheten i form av anmälningar, kontroller och tillsyn. Kunskapen används även för att stödja det brottsförebyggande arbetet genom att påvisa närvaro av kriminella aktörer och beskriva sårbarheter i de system som dessa utnyttjar. Detta blir en allt viktigare och mer efterfrågad uppgift eftersom Ekobrottsmyndighetens brottsförebyggande verksamhet ökar. Underlag på strategisk nivå tas fram när det gäller både hot och sårbarhet med fokus på beskrivningar och bedömningar och används som grund för ledning och beslut. Framtagandet av denna typ av underlag har ökat under året.

Underrättelsearbetets inriktning

Underrättelseverksamheten utgår från Ekobrottsmyndighetens prioritering att bekämpa ekonomisk brottslighet som är samhällsskadlig, hotar välfärdssystemen och förtroendet för demokratin samt snedvrider konkurrensen. Prioriterade brottområden är punktskatteskatt, skattebrott som grundar sig på mervärdesskatt inom EU, penningtvättsbrott, finansmarknadsbrott samt ärenden som kan ha anknytning till terrorismfinansiering. När det gäller samarbeten är särskilt två viktiga och varaktiga samarbeten utpekade som prioriterade. Det gäller dels det myndighetsgemensamma arbetet mot organiserad brottslighet, dels samarbetet som rör arbetslivskriminalitet och då främst arbetet inom regeringsuppdraget att skapa förutsättningar för varaktig samverkan mot arbetslivskriminalitet och inrättande av arbetslivskriminalitetscenter.

Kriget i Ukraina och världssamfundets olika insatser med anledning av detta har under året påverkat underrättelseverksamheten. Det har lett till vissa omprioriteringar kopplat till brottslighet som kan bli en konsekvens av de olika sanktionspaketen som har initierats mot Ryssland och ryska intressen.

Samverkan med andra myndigheter

Samverkan med andra myndigheter är viktig för underrättelseverksamheten och då inte enbart inom ramen för de ovan nämnda samarbeten som sker inom fastställda uppdrag och former. Den operativa och strategiska samverkan som sker med Finanspolisen vid Polismyndigheten och Skatteverkets skattebrottsenhet utgör den mest centrala samverkansformen. Under året har samverkan och utbyte av information skett i stor omfattning och resulterat i ett utökat kunskapsutbyte och bl.a. gemensamma underlag och rapporter. Samverkan med Säkerhetspolisen har ökat, eftersom fler underrättelseärenden än vanligt har berört Säkerhetspolisens ansvarsområde och mandat.

Även andra icke brottsbekämpande myndigheter utgör viktiga samverkansparter. Inom ramen för denna typ av samarbeten är lagen (2016:774) om uppgiftsskyldighet vid samverkan mot viss organiserad brottslighet fortsatt betydelsefull och har använts i stor omfattning bl.a. vid samverkan med Finansinspektionen och Skatteverket.

Underrättelseverksamheten har engagerats i ett flertal nya samarbeten både nationellt och internationellt till följd av kriget i Ukraina.

Beslag från tillslag den 2 juni 2020.

Resultat utifrån arbetet mot den grova och organiserade brottsligheten

Underrättelseinsatser har lett till att flera stora brottshärvor och kriminella upplägg har identifierats samt att ärenden har anmälts och utretts inom myndigheten. Underrättelseverksamheten

har förbättrat sin förmåga att bedöma hot och sårbarheter samt förmedla dessa till relevanta intressenter. En viktig förutsättning för detta är att myndigheten har utvecklat informationsflödet mellan de tre verksamhetsområdena.

Från underrättelseverksamheten anmäls ärenden till utredningsverksamheten. Ärenden från underrättelseverksamheten överlämnas även till andra myndigheter för lagföring, administrativa eller brottsförebyggande åtgärder. Totalt har 117 ärenden överlämnats externt. Exempel på administrativa åtgärder där underrättelseverksamheten har bidragit med underlag är Ekobrottsmyndighetens rapporter till Kronofogdemyndigheten och Skatteverket i syfte att försätta misstänkta målvaktsbolag i konkurs. Totalt har 111 sådana rapporter förmedlats.

Resultatbedömning

Underrättelseverksamheten bedöms i större omfattning än tidigare ha bidragit till det myndighetsgemensamma arbetet mot den organiserade brottsligheten, eftersom inriktningen i arbetet nu i högre grad är inriktat mot ekonomisk brottslighet. Dessutom har arbetet mot arbetslivskriminalitet börjat ge operativt resultat i form av underlag för åtgärder inom myndigheten men framför allt inom den myndighetssamverkan som bedrivs. Underrättelseverksamhetens samlade förmåga att beskriva och bedöma den ekonomiska brottsligheten har ökat och därmed har förutsättningarna för att ta fram relevanta beslutsunderlag för den egna myndigheten och andra samverkansparter blivit bättre. Totalt sett kan underrättelseverksamheten anses ha bidragit till att förbättra brottsbekämpningen såväl inom som utanför myndigheten.

TABELL 15. Kostnad verksamhetsområde underrättelseverksamhet (tkr).

	2022	2021	2020
Kostnad	85 684	79 705	78 278

Källa: Ekonomisystemet.

Kostnaderna för verksamhetsområdet har ökat med sex miljoner kronor, vilket gör att andelen av myndighetens totala kostnad, 10 procent, är oförändrad från föregående år. Kostnadsökningarna för verksamhetsområdet är av samma typ som för myndigheten totalt (se avsnitt 2.2.2 Verksamhetens kostnader och intäkter).

2.4 Resultat för särskilda områden

2.4.1 Det myndighetsgemensamma arbetet mot organiserad brottslighet

Organiserad brottslighet är ett samlingsnamn för brottslighet där minst två personer, varaktigt över tid, begår allvarliga brott i samarbete och med syfte att uppnå ekonomisk vinning. För att effektivt och uthålligt bekämpa denna typ av brottslighet samverkar Ekobrottsmyndigheten med andra myndigheter, bl.a. genom det myndighetsgemensamma arbetet mot organiserad brottslighet. Av förordningen med instruktion för Ekobrottsmyndigheten framgår det att myndigheten ska delta i detta samarbete. Myndigheten deltar genom de tre verksamhetsområdena. Ekobrottsmyndighetens bidrag i de myndighetsgemensamma insatserna under 2022 redovisas i mars 2023 till regeringen i återrapporteringen av det myndighetsgemensamma arbetet.

Myndighetsgemensamma insatser

Under året har Ekobrottsmyndigheten varit aktiv i en tredjedel av de regionala insatserna. Omfattningen av det regionala arbetet har ökat något jämfört med föregående år, både i underrättelsearbetet och deltagandet i de regionala insatserna. Andelen regionala insatser som har berört Ekobrottsmyndighetens brottskatalog varierar över landet, och speglar bl.a. en variation i lokala problembilder.

På nationell nivå har myndigheten deltagit i drygt hälften av insatserna. Under flera år har antalet nationella insatser som berör Ekobrottsmyndighetens brottskatalog minskat. Myndigheten ser att utvecklingen håller på att vända, och myndighetens resursuttag på nationell nivå har ökat markant i relation till föregående år. De myndighetsgemensamma nationella insatserna har haft ett större fokus mot företag som brottsverktyg, vilket resulterat i ett antal nya insatser där Ekobrottsmyndigheten har en ledande roll.

Ekobrottsmyndigheten har drivit flera ärenden avseende missbruk av bank-id och falska identiteter, infiltration och korruption

samt felaktiga utbetalningar och bedrägerier mot välfärdssystemen. En fördjupad samverkan med nätverksmyndigheterna, kommuner och länsstyrelser har gett bra resultat genom både fällande domar i brottmålsprocessen och administrativa åtgärder i förvaltningsprocessen såsom indragna tillstånd.

Ett omfattande arbete har bedrivits mot ekonomisk brottslighet inom offentligt finansierade branscher såsom friskolor och vårdbolag, med misstankar om bokföringsbrott, förskingring, brott mot förvärvslåneförbudet och konkursrelaterad brottslighet. Arbetet har skett i nära samverkan med bl.a. Inspektionen för vård och omsorg samt Skolinspektionen.

Ekobrottsmyndigheten och de samverkande myndigheterna har med stor framgång hanterat ärenden som riktat sig mot personer och bolagsstrukturer som ägnat sig åt oegentligheter i flera bostadsrättföreningar. Under året har insatsen, som letts av Ekobrottsmyndigheten och som under flera år varit resurskrävande, avslutats. Denna samverkan har resulterat i både fällande domar för bl.a. bokföringsbrott och höga skattehöjningar.

Utveckling och prioriteringar

Den myndighetsgemensamma lägesbilden från 2021 innehöll flera rekommendationer om hur satsningen bör utvecklas för att möta de hot och utmaningar som lägesbilden identifierar. Myndigheterna rekommenderas bl.a. att prioritera vinstdrivande brottslighet inom den legala samhällssfären där företag används som brottsverktyg och ta fram en myndighetsgemensam strategi för arbetet med utsatta områden

I likhet med den myndighetsgemensamma lägesbilden har det innovationsprojekt som startades 2019 identifierat att arbetssätt som syftar till att motverka just brottsfenomen genom brottsförebyggande åtgärder är att föredra. Projekt och insatser med ett ökat fokus på brottsförebyggande arbete och brottsfenomen som utgångspunkt har inletts. Ekobrottsmyndigheten deltar i merparten av aktiviteterna, med myndighetens samtliga tre

verksamhetsområden involverade, både på regional och nationell nivå. Den fokusförflyttning som skett mot brottsfenomen och brottsförebyggande arbete påverkar hela det myndighetsgemamma arbetet och kräver nya arbetssätt. Den fördjupade samordningen av samverkan som skett under året har också påverkat de samverkande myndigheterna och ställer högre krav på intern samordning inom respektive myndighet när det gäller satsningen och exempelvis arbetet mot arbetslivskriminalitet, EMPACT (European Multidisciplinary Platform Against Criminal Threats) och initiativet MUR (Motståndskraft hos utbetalande och rättsvårdande myndigheter). Ekobrottsmyndigheten har utvecklat den interna styrningen och samordningen av det myndighetsgemamma arbetet bl.a. genom att inrätta ett operativt strategiskt forum för de tre verksamhetsområdena.

Ett utökat myndighetsgemamt brottsförebyggande arbete har ställt mycket höga krav på Ekobrottsmyndighetens brottsförebyggande resurser, och den specialkompetens som myndigheten besitter inom det brottsförebyggande området har varit viktig i flera insatser och projekt.

Arbetet i expertnätverken

Myndigheten deltar också i det juridiska expertnätverket, säkerhetschefsnätverket och kommunikationsgruppen som stödjer det myndighetsgemamma arbetet.

I den myndighetsgemamma lägesbilden från 2021 framgår att myndigheter, företag och banksektorn är särskilt exponerade för korruptionsförsök, infiltration och otillåten påverkan för att skaffa information, påverka ett beslut eller för att tillgodogöra sig pengar från brott.

Med anledning av de hot som den myndighetsgemamma lägesbilden identifierade, inledde säkerhetsnätverket 2020 ett arbete med att förstärka medarbetarskyddet. Vid Ekobrottsmyndigheten pågår arbete med implementering av materialet från medarbetarskyddsprojektet bl.a. genom uppdatering av styrdokument, stöddokument och riktlinjer. Ett särskilt nätverk för medarbetarskydd har startats upp och utbildningsinsatser planeras för 2023.

2.4.2 Finansmarknadsbrott

Ekobrottsmyndigheten har som uppgift att utreda marknadsmissbruksbrott i enlighet med lagen (2016:1307) om straff för marknadsmissbruk på värdepappersmarknaden. De två huvudsakliga brottstyperna, insiderbrott och marknadsmanipulation, kräver specialistkompetens. Även

misstankar om svindleribrott i noterade bolag utreds vid myndigheten.

Antalet anmälningar om insiderbrott har ökat något, medan antalet som rör marknadsmanipulation i stort sett är oförändrat från föregående år. Svindlerier är mer sällsynta och anmäls ofta som marknadsmanipulationer varför de är få till antalet över åren.

TABELL 16. Anmälningar om misstänkta marknadsmissbruksbrott.

	2022	2021	2020
Insiderbrott	128	119	122
Marknadsmanipulation	33	31	29
Svindleri	-	-	1
Totalt	161	150	152

Källa: Manuell redovisning.

Sverige har, med god marginal, det högsta antalet noterade bolag i Europa. Sverige har också den högsta tillväxttakten av nynoterade bolag i Europa. Bland dessa bolag kan dölja sig åtskilliga mindre seriösa aktörer som söker finansiering via noteringsförfarande. Detta, i kombination med en förbättrad marknadstillgänglighet och allt fler som handlar på värdepappersmarknaden, kan tänkas medföra att brottsligheten ökar på sikt.

Ekobrottsmyndigheten och Finansinspektionen har en väl utvecklad samverkan och en samsyn i tillämpningen av den gemensamma lagstiftningen. Det sker regelbundna avstämningar mellan myndigheterna i enskilda ärenden. Ett annat viktigt samarbete är det myndigheterna har kvartalsvis med marknadsplatserna för att identifiera och hitta gemensamma lösningar för att stävja brottsutvecklingen.

I underrättelseverksamhetens arbete mot finansmarknadsbrott har fokus framförallt legat på att identifiera nätverk bakom grov ekonomisk brottslighet som inte fångats upp av kontrollmekanismerna hos samverkande myndigheter. Arbetet i ärendena behandlar marknadsmanipulation, insiderbrott och svindlerier och riktar sig mot nynoterade bolag och företagsobligationer. Informationsutbytet med andra myndigheter har fortsatt, framförallt med Finansinspektionen. Information och ärenden som överlämnats för åtgärd inom myndigheten eller till annan myndighet bedöms ligga på samma nivå som tidigare.

2.4.3 Gränsöverskridande skattebrott som grundar sig på mervärdesskatt

De avancerade skattebrottsupplägg som grundar sig på mervärdesskatt (s.k. momsbedrägerier) består av handel och avancerad fiktiv mothandel med varor och tjänster mellan olika länder inom EU. I brottsuppläggen utnyttjas att köparen har avdragsrätt för ingående mervärdesskatt och att säljaren först i ett senare skede är redovisnings- och betalningsskyldig för utgående mervärdesskatt.

Nya brottsupplägg planeras och finansieras med brottsvinster från pågående angrepp, ny infrastruktur i form av bolag, skenbolag och målvakter byggs upp inför kommande angrepp och val av varor och tjänster görs utifrån det rådande rättsliga läget i det angripna landet.

Momsbedrägerier är en av EU:s prioriteringar när det gäller att motverka gränsöverskridande organiserad brottslighet eftersom brotten är omfattande, generar miljarder kronor i brottsvinster och därmed innebär hot både mot ekonomin och säkerheten inom EU. De kriminella nätverken inom brottsområdet tar hjälp av medgärningsmän i flera olika länder. När ett pågående brottsligt angrepp mot ett medlemsland blir exponerat flyttar de styrande kriminella grupperingarna fokus till andra medlemsländer.

Brotten som utreds vid Ekobrottsmyndigheten rör omfattande bedrägerier riktade mot svenska staten genom utnyttjande av mervärdesskattesystemet. Utredningarna är resurskrävande och ställer stora krav på samordning, både internt, nationellt och internationellt. På Ekobrottsmyndigheten finns sedan 2020 en särskild organisation för nationell och internationell samordning, vilket har varit en viktig förutsättning för det framgångsrika arbetet. Även det intensifierade samarbetet med Skatteverket inom samtliga av myndighetens tre verksamhetsområden har haft stor betydelse för att tidigt kunna upptäcka och utreda brotten och därmed säkra central bevisning, men också för att få viktiga uppgifter från utlandet. Det internationella samarbetet har varit omfattande och av särskilt stor betydelse har

samarbetet varit genom Europol, Eurojust och sedan 2021 även med den Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo).

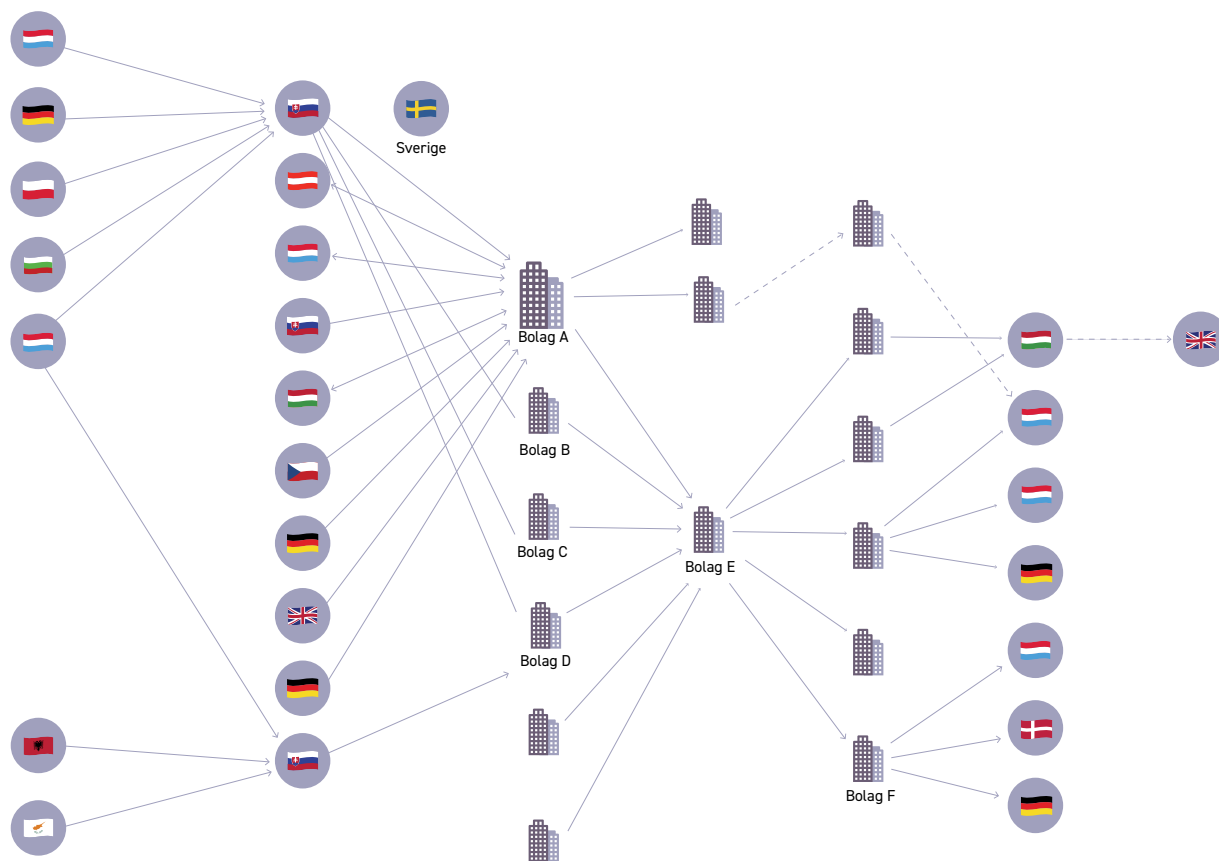
Ett 60-tal förundersökningar pågår och under året har tio ärenden gått till åtal, varav nio har resulterat i fällande domar. Det storskaliga angreppet mot Sverige som grundat sig på handel med mobiltelefoner och telekomtjänster har under året ebbat ut. När det gäller antalet inkomna brottsanmälningar från Skatteverket har även dessa minskat jämfört med förgående år. Eftersom många ärenden gått till åtal och lett till lagföring verkar det ha haft en brottsförebyggande effekt i samhället.

Dessutom har införandet av omvänd skattskyldighet på mobiltelefoner från den 1 april 2021 sannolikt fått brottsupplägg med mobiltelefoner att upphöra i Sverige. En del av nätverkens infrastruktur i form av bolag, skenbolag och målvakter kan finnas kvar och kan användas i andra förvärvsbedrägerier. Fortsatt vaksamhet kring nätverken och deras brottsupplägg är en förutsättning för att kunna förebygga, upptäcka och förhindra kommande angrepp mot Sverige. Detta ställer stora krav på fortsatt samverkan och samordning mellan Ekobrottsmyndighetens verksamhetsområden samt nationella och internationella samverkanspartners.

Sverige har genom Ekobrottsmyndigheten på ett unikt sätt fått relativt många fällande domar på området och deltar därför i en EMPACT-aktivitet för att sprida kunskap till andra länder främst inom EU om hur brottsuppläggen ser ut, hur utredningar kan bedrivas på ett effektivt sätt och betydelsen av att samarbeta internationellt. Förhoppningen är att arbetet ska leda till att både klara upp och motverka brott inom hela EU.

Åtta domar från 2022 som resulterat i:

- 66,5 utdömda fängelseår
- 82 års näringsförbud
- 37 miljoner kronor i företagsbot

Exempel på ett brottsupplägg

Bilden beskriver en transaktionskedja där mobiltelefoner sålts genom flera led i Sverige och utomlands.

Bolagen A–D köper in mobiltelefoner från till största delen samma leverantör i annat EU-land. Den handeln sker i enlighet med EU:s gemensamma momslagstiftning utan moms. Bolagen A–D säljer vidare till samma kund i Sverige; Bolag E. Bolag E säljer i sin tur vidare till Bolag F som säljer varorna ut ur landet igen.

Bolag F kommer för den här handeln att kräva återbetalning av den moms som bolaget betalat för sina inköp. Förutsatt att momsen hanteras korrekt i leden före är detta helt i enlighet med hur det ska gå till.

Den moms som staten följaktligen återbetalar till bolag F skulle ha betalats in av bolag A–D som alltså inte har någon moms på sina inköp som de kan avräkna från den moms de får på sin försäljning.

Genom en konstruktion med osanna fakturor där man påstår att man handlat med minneskort och Voice over Internet Protocol (VoIP) tillskapar bolagen A–D en ingående moms som man använder för att kvitta bort den utgående momsen på försäljningen till bolag E och undandrar på så sätt staten momsen som skulle ha betalats in.

Vad som sker här är att den moms som staten betalar ut till bolag F kommer att vandra igenom bolag E – som har en till synes oantastlig momsredovisning – till bolag A–D. Genom att låta bolag A–D köpa in mobiltelefonerna för ett högre pris än vad bolag A–D säljer dem för till bolag E kommer momspengarna att flöda ut ur landet som del av betalningen för de momsfria inköpen.

2.4.4 Punktskattebrott

Tobak, alkohol och energiprodukter är varugrupper som enligt EU-direktiv är belagda med punktskatter². De punktskattebrott som hanteras av Ekobrottsmyndigheten utgörs framförallt av oredovisad tillverkning och försäljning av punktskattepliktiga varor, men även av ett brottsligt utnyttjande av det s.k. uppskovsförfarandet.

De senaste åren har allt fler fall av inhemsk oredovisad produktion av tobaksprodukter identifierats. Tillverkning av vattenpipstobak bedöms fortfarande vara ett problemområde med stora skattebortfall. En mycket liten del av den vattenpipstobak som konsumeras i Sverige bedöms vara beskattad vid antingen införsel eller tillverkning. Ekobrottsmyndigheten har liksom förgående år haft flera ärenden om oredovisad tillverkning av vattenpipstobak. Både den nationella och internationella samverkan har givit en bättre bild av brottsområdet och större möjligheter till åtgärder genom ärenden hos Ekobrottsmyndigheten och delgivning till andra mottagare. Nationellt fortsätter och utvecklas samverkan med andra myndigheter, främst Tullverket men även Skatteverket. Förändring av lagstiftningen, när det gäller skattskyldighet för övrig tobak, har lett till tydlighet i fråga om varor är skattepliktiga. Detta har inneburit att ärenden som handlar om oredovisad införsel eller tillverkning av den typen av varor nu i större utsträckning kan utredas för misstänkt brottslighet. Det har skett en ökning av antal ärenden inom brottsområdet som bedöms vara en följd av detta.

2.4.5 Penningtvätt och finansiering av terrorism

Penningtvätt med kopplingar till organiserad brottslighet

Ekobrottsmyndigheten har i underrättelsearbetet fortsatt att arbeta mot storskalig internationell penningtvätt med inriktning på kontantflöden och växlingskontor. Bakgrunden till inriktningen är den nära kopplingen den storskaliga penningtvätten har till organiserad brottslighet. Under året har ett flertal ärenden överlämnats till förundersökning och kunskapshöjande underlag har tagits fram i samverkan med bl.a. Finanspolisen vid Polismyndigheten. Underlagen har använts vid framtagandet av den myndighetsgemensamma lägesbilden och till ett nationellt projekt i

det myndighetsgemensamma arbetet mot organiserad brottslighet.

Ekobrottsmyndighetens arbete har styrts mot kriminella aktörer inom organiserad brottslighet för att bättre kunna identifiera, förebygga och bekämpa dessa brott. Samverkan med andra brottsbekämpande myndigheter, såväl nationellt som internationellt, har bidragit till ökad kunskap om hur enskilda ärenden i Sverige är sammankopplade och har internationella kopplingar.

Ett område som hamnat i fokus är effekterna av Rysslands krig mot Ukraina. Med anledning av detta har myndigheten undersökt om det förekommer att åtgärder vidtas för att undvika sanktioner och om det skett en ökad internationell penningtvätt genom Sverige.

En viktig förutsättning för att kunna upptäcka penningtvätt och öka lagföringen är tillgången till finansiell information, t.ex. kontoutdrag, för att snabbare kunna följa pengarna. En fortsatt utmaning för myndighetens underrättelsearbete är att inhämtningen av finansiell information är begränsad genom att egen frågerätt till bankerna saknas.

Finanspolisen har rapporterat att inflödet av s.k. STRS (Suspicious Transaction Reports) har ökat kraftigt under de senaste åren. Endast en liten del av rapporterna omfattar bolagskonton. Ekobrottsmyndigheten arbetar mot brottslighet som sker i bolag så det låga inflödet bedöms ha påverkat effektiviteten i penningtvättsarbetet negativt.

Ekobrottsmyndigheten deltar i Samordningsfunktionen mot penningtvätt och terroristfinansiering. Myndigheten har genom sitt deltagande i årets nationella riskanalys bidragit med rekommendationer för att motverka Hawala som brottsverktyg och samordnat framtagandet av en informationsfolder gällande målvakter.

Ekobrottsmyndigheten har stärkt sitt arbete mot penningtvätt genom erfarenhetsseminarium om rättspraxis och effektiva arbetssätt med medarbetare från myndighetens alla orter och verksamheter. Medarbetare har deltagit både som föreläsare och deltagare i såväl nationella som internationella konferenser och utbildningar avseende arbetet mot penningtvätt. Myndigheten har också genom sin representant vid Eurojust deltagit i arbetet med dess rapport gällande penningtvätt från oktober 2022 (Eurojust Report on Money Laundering) med utgångspunkt från bl.a. annat de svenska ärendena som handlagts vid Eurojust. En person inom myndigheten har utsetts som

2. Europeiska rådet (2008) RÅDETS DIREKTIV 2008/118/EG av den 16 december 2008 om allmänna regler för punktskatt och om upphävande av direktiv 92/12/EEG.

ansvarig för samordning av myndighetens arbete mot penningtvätt och brottsvinster. Av statistik framgår att antalet lagförda för brott enligt penningtvättsbrottslagen minskat från föregående år.

Handläggning av penningtvättsbrott

Enligt återrapporteringskrav i regleringsbrevet för 2022 ska Ekobrottsmyndigheten redovisa statistik över utrednings- och lagföringsverksamheten samt omfattningen av åtgärder för tillgångssäkring och förverkande av utbyte av brott och brottslig verksamhet när det gäller brott enligt lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott.

TABELL 17. Antal lagförda personer enligt lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott.

Brottsrubricering	2022	2021	2020
Penningtvätt	26	52	31
Näringspenningtvätt	41	73	48
Totalt*	66	119	76

* Totalsumman kan vara mindre än summan inom respektive kategori, eftersom en misstänkt kan lagföras för både penningtvätt och näringspenningtvätt.

Källa: Cåsa.

Åtal har väckts mot 66 personer, vilket är en minskning med 45 procent jämfört med föregående år då en stor ökning kunde noteras jämfört med 2020. Majoriteten av de lagförda personerna har avsett misstankar om näringspenningtvätt.

TABELL 18. Antal lagförings- och avskrivningsbeslut avseende brottsmisstankar enligt lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott.

Beslutstyp	2022	2021	2020
Förundersökning inleds ej	122	122	155
Förundersökning läggs ned	374	327	278
Åtal väcks ej, bristande bevisning	2	11	-
Åtal väcks ej, övriga skäl	-	5	3
Strafföreläggande	3	-	-
Åtalsunderlåtelse	-	-	-
Åtal	103	346	206
Totalt	604	811	642

Källa: Cåsa.

Antalet lagförings- och avskrivningsbeslut avseende brottsmisstankar enligt lagen om straff för penningtvättsbrott har minskat med 207 brottsmisstankar (26 procent). Antalet beslut om att inte inleda förundersökning ligger kvar på samma nivå som tidigare år, medan antalet beslut om att lägga ned förundersökning har ökat med 47 (14 procent). Antalet beslut om att väcka åtal har minskat med 243 (70 procent).

TABELL 19. Antal avslutande ärenden med beslut om dispositionsförbud, beslag, penningbeslag, förvar, kvarstad eller förverkande med misstanke enligt lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott.

	2022	2021	2020
Dispositionsförbud, beslag, penningbeslag, förvar eller kvarstad	21	34	18
Förverkande	8	11	6
Totalt	29	45	24

Källa: Manuell insamling.

Det är åklagaren som beslutar om dispositionsförbud, beslag, penningbeslag, förvar och kvarstad samt framställer yrkande om förverkande. Varje enskilt beslut är en åtgärd i ärendet. I ett ärende kan det finnas flera beslut om dispositionsförbud, beslag, penningbeslag, förvar eller kvarstad, och flera beslagspunkter.

Antalet beslut kan variera relativt mycket över tid, varför det är mer relevant att redovisa antal ärenden med beslut. Antal avslutade ärenden med beslut om tillgångssäkring för brottsutbyte enligt lagen om straff för penningtvättsbrott, dvs. med något beslut om dispositionsförbud, beslag, penningbeslag, förvar eller kvarstad har minskat från 34 till 21 ärenden. Antalet framställda yrkanden om förverkanden har också minskat jämfört med tidigare år, från elva till åtta ärenden.

Finansiering av terrorism

I enlighet med 10 § 1. a) förordningen (2015:744) med instruktion för Ekobrottsmyndigheten ska myndigheten varje år redovisa uppgifter om handläggningen av ärenden om finansiering av terrorism eller särskild allvarlig brottslighet enligt 6 § terroristbrottslagen (2022:666) eller försök till sådant brott. Myndigheten har inga ärenden att redovisa för 2022.

I den ekonomiska brottslighet som utreds kan det finnas anknytningar till terroristbrott eller finansiering av terrorism. I några åtalade ärenden som avser verksamhet som finansieras med skattemedel, har det förekommit kopplingar till extremistmiljöer. Ansvariga myndigheter har kontaktats för samråd och överlämnande av information.

2.4.6 Internationellt samarbete

Myndigheten har internationella uppdrag enligt 7 §, 13 §, 13a § och 14 § i förordningen med instruktion för Ekobrottsmyndigheten.

Ekobrottsmyndighetens organisation för internationella frågor

En internationell samordningsfunktion ansvarar för Ekobrottsmyndighetens strategiska arbete i internationella frågor och för SEFI-rådet, AFCOS samt ett ARO-kontor som är placerat vid myndigheten. I arbetet ingår att följa och medverka i EU:s lagstiftningsarbete, att delta i olika internationella nätverk som CARIN, EJM och IAP och att samordna myndighetens EMPACT-arbete. En åklagare finns placerad på den svenska enheten vid Eurojust som stöd för det rättsliga samarbetet. I texten nedan förklaras vad de olika förkortningarna betyder.

Den operativa internationella förmågan har stärkts med en handläggare från Ekobrottsmyndigheten vid Polismyndighetens operativa internationella enhet SPOC (Single Point of Operational Contact). SPOC hanterar Sveriges alla inkommande och utgående internationella polisiära förfrågningar. Ytterligare en medarbetare från Ekobrottsmyndigheten har tillträtt en ny myndighetsgemensam tjänst som sambandsman vid den svenska desken på Europol. Tjänsten är samfinansierad med Polismyndigheten, Skatteverket och Tullverket. Sambandsmannen ska arbeta mot EFEC (the European Financial and Economic Crime Centre) där Europol har samlat arbetet mot den ekonomiska brottsligheten. De nya funktionerna är av stor betydelse för arbetet med att bekämpa den internationella ekonomiska brottsligheten.

Genom de nya funktionerna har utredande personal nu tillgång till internationellt stöd under hela utredningsprocessen. De internationella kontaktåklagarna på varje kammare har haft en fortsatt viktig funktion genom att stödja och ge råd åt sina kollegor. Även den internationella funktionen har under året gett operativt stöd till kammarverksamheten.

Internationell rättslig hjälp

En stor del av Ekobrottsmyndighetens ärenden kräver internationellt samarbete. Trots att ett stort antal omfattande MTIC-ärenden avgjorts under året pågår fortfarande många förundersökningar i denna typ av ärenden. Det internationella rättsliga samarbetet ligger därför alltjämt på en hög nivå. Det gäller såväl inkommande som utgående ärenden. Ekobrottsmyndighetens ansökningar om rättslig hjälp har ökat med drygt 20 procent medan de europeiska utredningsorderna har minskat med knappt 20 procent. Det är ett resultat av att brottsligheten i större omfattning än tidigare sträcker sig utanför EU:s gränser och därmed också blir mer svårutredd.

TABELL 20. Antal inkomna och utgående ansökningar och order om internationellt rättsligt bistånd.

Typ av ansökan/order	2022	2021	2020
Inkommen ansökan om rättslig hjälp	13	15	7
Inkommen europeisk utredningsorder	36	42	50
Utgående ansökan om rättslig hjälp	82	68	43
Utgående europeisk utredningsorder	111	138	96
Totalt	242	263	196

Källa: Cåsa.

Det europeiska rättsliga nätverket

Ekobrottsmyndigheten har under året varit aktiv i European Judicial Network (EJM). EJM är ett nätverk av i första hand åklagare och förundersökningsdomare som ska underlätta det straffrättsliga samarbetet mellan EU:s medlemsländer. Nätverket är särskilt viktigt för de direkta kontakterna mellan behöriga rättsliga myndigheter. Myndighetens två kontaktpunkter har deltagit i flera nationella och internationella möten där man bl.a. diskuterat bestämmelser om elektronisk bevisning, videokonferenser och gränsöverskridande hemlig avlyssning av elektronisk kommunikation. Ambitionen har varit att öka

förståelsen för varandras olika rättssystem i syfte att förbättra det operativa internationella samarbetet.

Den internationella organisationen för åklagare

Ekobrottsmyndigheten är medlem i International Association of Prosecutors (IAP). IAP etablerades av FN 1995 och är en världsomspännande organisation för åklagare. Organisationen arbetar för att världens alla åklagarväsenden ska vara rättvisa, oberoende, tillämpa rättsstatsprincipen samt respektera mänskliga rättigheter. Ekobrottsmyndigheten har deltagit på en konferens som arrangerades i Georgien. Årets övergripande tema har varit hur pandemin påverkat världens rättsväsenden och det straffrättsliga arbetet. Ett av flera underteman har handlat om penningtvätt genom virtuella valutor. Ekobrottsmyndighetens två deltagare medverkade som ordförande och talare i en workshop som behandlade vikten av parallella finansiella utredningar i praktiken.

Den europeiska åklagarmyndigheten – Eppo

I december 2020 presenterades betänkandet En europeisk åklagarmyndighet i Sverige (sOU 2020:74). Utredningen föreslog att de europeiska delegerade åklagarna skulle ha sin placering vid Ekobrottsmyndigheten. Efter remissbehandling av utredningsförslaget framkom att det behövdes en kompletterande utredning för att se över regelverket för social trygghet, dvs. socialförsäkring, hälso- och sjukvård samt arbetslöshetsförsäkring för de svenska åklagare som ska arbeta som europeiska delegerade åklagare vid Eppo. En utredare tillsattes under våren och i oktober överlämnades promemorian Tydliga arbetsvillkor och social trygghet för svenska europeiska delegerade åklagare i Eppo, Ds 2022:25, till regeringen.

För att öka förståelsen för de praktiska arrangemang som krävs vid en svensk anslutning till Eppo har Ekobrottsmyndigheten gjort ett studiebesök till Åklagarmyndigheten i Finland.

Spaning.

EMPACT

EU:s gemensamma arbete mot den organiserade och grova internationella brottsligheten sker genom den s.k. plattformen EMPACT (European Multidisciplinary Platform Against Criminal Threats) och planeras i fyra-åriga cykler som tar fram olika prioriteringar för arbetet. I Sverige bedrivs arbetet myndighetsgemensamt mellan Ekobrottsmyndigheten, Kustbevakningen, Polismyndigheten, Skatteverket, Tullverket och Åklagarmyndigheten. Arbetet leds av den nationella EMPACT-koordinatoren som är utsedd av regeringen. En inriktning för det svenska EMPACT-arbetet har tagits fram av myndigheterna gemensamt. Myndigheterna har också kommit överens om en ny riktlinje för det nationella myndighetsgemensamma arbetet inom EMPACT. Den nya samverkansmodellen innebär att myndigheterna stärker förmågan till nationell och internationell samverkan för att förebygga och motverka brott. Ekobrottsmyndigheten har fortsatt att delta i arbetet med prioriteringarna MTIC (momsbedrägerier), EXCISE (punktskattebrott) och CFMLAR (kriminella finanser, penningtvätt och brottsutbyte). Myndigheten är nationellt samordningsansvarig för prioriteringen MTIC och har tillsammans med Skatteverket deltagit i flera aktiviteter. Ekobrottsmyndigheten har varit biträdande aktivitetsledare för en aktivitet, Kartläggning av modusoperandi av MTIC-bedrägerier när det gäller immateriella varor och tjänster. Arbetet kommer att utmynna i en vägledning för åklagare och utredare.

Deltagande i Eurojust

Ekobrottsmyndigheten har en representant vid den svenska enheten på Eurojust, som arbetar mot organiserad brottslighet och med att underlätta det rättsliga samarbetet, främst inom EU, men även med tredje land.

Grova bedrägerier (inkl. skattebrott), annan ekonomisk brottslighet, narkotikabrott och penningtvättsbrott är de brottstyper som Eurojust assisterar mest i. Under året har 262 nya operativa ärenden kommit in till den svenska enheten. Enheten har också hanterat 179 övriga ärenden, t.ex. rådgivning om lagstiftning, rättssystem och remisser från Sverige. En viss minskning av ärenden har skett jämfört med 2021.

Ärenden som gäller grova bedrägerier mot det svenska pensionssystemet och mervärdeskattebedrägerier har särskilt dominerat och krävt omfattande internationell hjälp och samordning från Eurojust. Myndigheten har även fått assistans från

Eurojust när det gäller andra stora brottsutredningar som rör välfärdsbrott och finansmarknadsbrott. Överlag är Ekobrottsmyndighetens ärenden många gånger omfattande, pågår under flera år och kräver bistånd av flera länder.

Sverige är inte med i den Europeiska åklagarmyndigheten (Eppo), men har genom internationell rättslig hjälp såsom europeisk utredningsorder (EIO) och gemensamma utredningsgrupper (JIT) ändå samarbetat med Eppo. Eurojust har inledningsvis koordinerat Sveriges samarbete med Eppo och bistått med koordineringsmöten och rättsutredningar för att ge möjlighet till samarbete och vägledning om vilken internationell rättslig grund som är den riktiga samarbetsgrunden för Sverige gentemot Eppo. Den av Eurojust framtagna rättsutredningen har blivit vägledande för Ekobrottsmyndighetens åklagare.

Den svenska enheten har fortsatt att arrangera och delta i ett stort antal koordineringsmöten. Mötena skapar tillit och är starten för ett nödvändigt och bra samarbete mellan olika länder för att klara upp avancerad och internationell brottslighet.

För ett uthålligt samarbete i de gränsöverskridande ärendena har Ekobrottsmyndigheten ingått i än fler gemensamma utredningsgrupper (JIT) med andra länder än tidigare. Ett JIT-samarbete innebär en stor effektivitetsvinst genom snabba, täta och mer informella utbyten av information och ger också en möjlighet att få resurser och bidrag till utredningsåtgärder som annars inte skulle varit möjliga att genomföra.

Ekobrottsmyndigheten har via sin Eurojust-representant deltagit aktivt i EMPACT-samarbetet avseende mervärdesskattebedrägerier och punktskatter. Detta har resulterat i att Eurojust för första gången blivit aktivitetsledare för en aktivitet om hur mervärdeskattebrottslighet ser ut när det gäller immateriella varor och tjänster. Europol och Sverige är biträdande aktivitetsledare och erfarenhetsutbyte har under året skett i fler större erfarenhetsseminarium och möten på Eurojust.

Internationellt brottsutbyte

Ekobrottsmyndigheten arbetar kontinuerligt med att stärka arbetet med att säkra brottsutbyte genom att delta i olika internationella sammanhang. För att stärka det internationella samarbetet inom EU har samtliga medlemsstater ett kontor för återvinning av tillgångar, ARO (Asset Recovery Offices). ARO-kontoren är nationella enheter som utbyter information för att minska de kriminellas möjligheter att hantera, tvätta och placera brottsvinster inom EU. Det finns två ARO-kontor i Sverige varav ett är placerat vid

Ekobrottsmyndigheten. Myndigheten har via sitt ARO-kontor skickat ut 20 förfrågningar, besvarat fem förfrågningar från andra länder och kontinuerligt lämnat rådgivning om bl.a. hur tillgångar kan spåras. Eftersom förfrågningarna via ARO minskade 2021, har Ekobrottsmyndigheten ökat informationsspridningen vilket lett till en ökning av förfrågningar under året. Dessutom har ett närmare samarbete med Polismyndighetens ARO-kontor inletts för att stärka och effektivisera Sveriges arbete med spårande av brottsvinster utanför Sveriges gränser.

Den internationella organisationen FATF (Financial Action Task Force) är ett mellanstatligt organ och har sedan 1989 varit kärnan i det gränsöverskridande arbetet mot penningtvätt och finansiering av terrorism. FATF:s 40 rekommendationer sätter standarden för hur stater ska arbeta effektivt när det gäller penningtvätt, terrorismfinansiering och brottsutbyte. Sedan 2017 har Ekobrottsmyndigheten varit representerad i seminarier och expertgrupper om återtagande av brottsutbyte. Under året har deltagande skett i arbetsgruppen som arbetar med översynen av rekommendationerna R4/R48 och i projektet om hur man ska stärka nätverken som arbetar med återtagande av brottsutbyte globalt. Arbetet i FATF har till viss del skett genom att Ekobrottsmyndighetens representant i styrgruppen för CARIN (Camden Assets Recovery Inter-agency Network) varit dess delegationschef i FATF.

CARIN är ett internationellt nätverk med syfte att förbättra arbetet med att återta brottsvinster. Genom nätverket kan medlemsländerna skicka förfrågningar om tillgångar och bolagsförhållanden över hela världen. Sverige har två representanter, varav en från Ekobrottsmyndigheten. Sverige är sedan 2014 med i styrgruppen för nätverket. En viktig del av det strategiska arbetet i CARIN är att i samband med presidentskapet genomföra ett årsmöte för alla kontaktpunkter, som samlas för att lämna rekommendationer till viktiga intressenter inom EU och globalt. I år genomfördes årsmötet i Madrid och rekommendationerna handlade om frysning av tillgångar till följd av sanktionsbrott, effektivare utredningar av hantering av beslagtagna tillgångar och hur arbetet i internationella nätverk för återtagande av brottsutbyte kan stärkas. Myndighetens CARIN-kontakt ställde under året nio operativa förfrågningar internationellt.

Ukraina och sanktionslistor

I samband med kriget i Ukraina har hanteringen av personer och företag som är på sanktions-

listor och tillgångar som blockerats uppmärksamhets. Diskussioner har förts om hur man kan upptäcka sanktionsbrott och andra brott till följd av sanktionerna. Arbetet har krävt myndighetssamverkan och Ekobrottsmyndighetens ARO-kontor tillsammans med Polismyndighetens ARO-kontor har varit värd för fem möten med nio myndigheter, som resulterat i både operativ och strategisk samverkan. Myndighetens ARO-kontor har också deltagit i EU:s strategiska arbete Freeze and Seize Task Force som gäller utredning och förverkande och även samverkat operativt genom främst Europol.

Ekobrottsmyndigheten har under året kommit överens med the Economic Security Bureau of Ukraine (ESBU), som är en nystartad myndighet i Ukraina som bekämpar ekonomisk brottslighet om att stödja dem i deras arbete.

Rådet för skydd av EU:s finansiella intressen (SEFI- rådet)

SEFI-rådet ska främja effektiv och korrekt användning av EU-relaterade medel i Sverige. Rådet har 2022 utökats med ytterligare 12 myndigheter och består nu av sammanlagt 21 myndigheter. Ekobrottsmyndigheten är ordförande och utgör rådets kansli.

Rådet har haft tre möten under året och arbetat med att revidera rådets anmälningspolicy från 2011. Dessutom har rådet fått ett utbildningsuppdrag från regeringen för de myndigheter som ska genomföra åtgärderna som anges i Sveriges återhämtningsplan.

Ekobrottsmyndigheten ansvarar för att utreda och lagföra misstankar om bedrägerier riktade mot EU:s finansiella intressen i Sverige. Under året har det inkommit sex anmälningar om misstänkta brott till myndigheten. Samtliga anmälare är från Sverige. Det kan jämföras med tio anmälningar 2021 och sju 2020. Fyra förundersökningar pågår och tre har lagts ned. Inga åtal har väckts under året.

Kontroller i Sverige av EU:s byrå för bedrägeribekämpning (OLAF)

Ekobrottsmyndigheten är sambandscentral för bedrägeribekämpning i frågor som rör OLAF. Sambandscentralen benämns Anti-fraud coordination service (AFCOS) och är den initiala kontaktpunkten i Sverige när OLAF inleder en utredning om oegentligheter i landet. AFCOS funktion är främst att ta emot anmälningar från OLAF om planerade kontroller och inspektioner på plats samt att hänvisa OLAF till rätt behörig myndighet. Närmare bestämmelser om hur man genomför kontroller och inspektioner på plats i Sverige finns i

lagen (2017:244) om kontroller och inspektioner på plats av Europeiska byrån för bedrägeribekämpning. Ekobrottsmyndigheten är behörig myndighet vid sådana kontroller och inspektioner om någon annan myndighet inte är särskilt utpekad. Under året har OLAF slutfört en utredning som handlar om svenska stödmottagare. Utredningen har inte resulterat i någon rekommendation till Sverige om att vidta rättsliga åtgärder. Det kan jämföras med att OLAF genomförde två kontroller och inspektioner på plats i Sverige 2021 och en under 2020.

Intern och extern visselblåsarkanal

Sedan december 2021 finns en ny visselblåsarlag, lagen (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden. Från och med den 17 juli 2022 ska myndigheter och vissa företag ha interna och externa visselblåsarkanalerna på plats.

Den interna visselblåsarkanalerna är till för att rapportera misstänkta allvarliga missförhållanden inom myndigheten. En särskild kanal finns på plats sedan juni för att underlätta för visselblåsare att rapportera.

Ekobrottsmyndigheten är behörig myndighet att genom externa rapporteringskanaler och förfaranden ta emot, följa upp och lämna återkoppling på rapporter om missförhållanden i enlighet med lagen (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden inom området EU:s finansiella intressen, när det avser bedrägeribekämpning. För att hantera sådana rapporter har myndigheten sedan 2021 en särskild funktion vars uppgift är att avgöra hur rapporten ska hanteras. En inkommen rapport kan överlämnas till den brottsutredande verksamheten eller om missförhållandena inte är kriminaliserade, till en tillsynsmyndighet eller annan behörig myndighet.

Ekobrottsmyndigheten har mottagit nio rapporter under året avseende EU:s finansiella intressen. Fyra ärenden har avslutats utan åtgärd och ett ärende är pågående. Övriga ärenden har överlämnats till åklagare eller annan behörig myndighet.

Ekobrottsmyndighetens huvudkontor.

2.5 Övrig återrapportering

2.5.1 Rättslig utveckling och förbättring av metoder

Enligt 5 § förordningen med instruktion för Ekobrottsmyndigheten ska myndigheten följa och analysera utvecklingen och rättstillämpningen när det gäller ekonomisk brottslighet och utarbeta förslag till åtgärder. Myndigheten ska också samordna åtgärder mot ekonomisk brottslighet.

Lagstiftningsarbetet utgör ett viktigt led i att förebygga och bekämpa ekonomisk brottslighet. Myndigheten lämnar synpunkter på föreslagen lagstiftning genom att besvara remisser och bidra med experter i utredningar och hearings.

Under året har 54 remisser kommit in till Ekobrottsmyndigheten och 57 yttranden har lämnats.

Myndigheten har även deltagit med experter i 17 statliga utredningar:

- En parlamentarisk trygghetsberedning (Dir. 2020:32).
- Utökade möjligheter att använda hemliga tvångsmedel (Dir. 2020:104).
- Biometri i brottsbekämpningen (Dir. 2021:34).
- Stärkta möjligheter att bekämpa bidragsbrott för myndigheter som omfattas av bidragsbrottslagen (Dir. 2021:39).
- Datalagring vid brottsbekämpning – ytterligare åtgärder för en modern och ändamålsenlig reglering (Dir. 2021:58).
- En nationell delegation mot arbetslivskriminalitet (Dir. 2021:74).
- Preventiva tvångsmedel för att förhindra allvarlig brottslighet (Dir. 2021:102).
- En ändamålsenlig och effektiv hantering av EU-medel (Dir. 2021:109).
- Bolaget som brottsverktyg (Dir. 2021:115).
- Ett effektivt straffrättsligt skydd för statliga stöd till företag (Dir. 2022:25).
- Förbättrade möjligheter att utbyta information med brottsbekämpande myndigheter (Dir. 2022:37).
- Åtgärder för att förhindra mervärdesskattebedrägerier (Dir. 2022:54).
- En översyn av vissa skatteförfaranderegler för att motverka fusk och arbetslivskriminalitet (Dir. 2022:68).
- EU:s lagstiftningspaket om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (Dir. 2022:76).
- Utvärdering av hemlig dataavläsning (Dir. 2022:82).
- Stärkt stöd till tandvård för våldsutsatta och ökad kontroll över tandvårdssektorn (Dir. 2022:108).
- Åtgärder mot otillåten påverkan och korruption (Dir. 2022:112).

Åtgärder för att utveckla kvalitet och effektivitet

Flera utvecklingsaktiviteter har bedrivits i syfte att främja en enhetlig rättstillämpning samt förbättra kvaliteten och effektiviteten i myndighetens utredningar. Nedan redovisas några av de åtgärder som har genomförts under året:

- En utbildning och metodstöd för utredningsledare, som under åklagaren koordinerar och leder det praktiska utredningsarbetet, har tagits fram. I särskilt krävande ärenden och andra förundersökningar som kräver ett betydande resursuttag väntas det leda till ökad enhetlighet och effektivitet.
- Mängden och betydelsen av digital bevisning ökar kraftigt. Ett omfattande utvecklingsarbete för att ta fram en grundmodell för arbetssätt vid hantering av digital bevisning i utredningsverksamheten har bedrivits. Arbetet har involverat de flesta yrkeskategorierna vid samtliga verksamhetsorter. Arbetssättet i grundmodellen planeras att testas under 2023 och arbetet väntas leda till ökad enhetlighet och rättssäkerhet i förundersökningarna samt ett bättre nyttjande av de olika yrkeskategoriernas kompetens.
- Riktlinjer och rutiner för att nå digital bevisning genom internetinhämtning i utredningsverksamheten har arbetats fram och kommer att implementeras under 2023.
- Inom ramen för ett flerårigt projekt för att utveckla administratörsrollen har ekobrottskamrarna inventerat hur administratörernas arbetsområde kan breddas utifrån lokala förutsättningar. Aktiviteten förväntas leda till att administratörernas kompetens bättre tillvaratas och att resursen dessa medarbetare utgör blir ett effektivare stöd till åklagare och andra experter.
- För att främja enhetliga arbetssätt med en hög

kvalitet på myndighetens revisionspromemorior har ett arbete bedrivits med att ta fram en strukturerad metod för kvalitetssäkring. Ett pilotprojekt bedrivs på två verksamhetsorter i syfte att praktiskt testa tillämpningen av det nya metodstödet.

- Rutiner brottsutredningar i konkurs (RUBICON) är en modell för samverkan vid bekämpning av konkursrelaterad brottslighet. I samarbetet deltar Ackordscentralen, Ekobrottsmyndigheten, Kronofogdemyndigheten, Skatteverket, Bolagsverket samt Rekonstruktör- och konkursförvaltarcollegiet i Sverige (REKON). Två utvecklingsprojekt har genomförts. I projektet om lönegaranti har en handledning tagits fram som förvaltare och rekonstruktörer kan använda sig av vid beslut om lönegaranti för att upptäcka och förebygga fusk. I det andra projektet har man undersökt möjligheterna för Kronofogdemyndigheten och Skatteverket att hos Bolagsverket initiera ett avregistreringsförfarande när misstanke finns om att en person registrerats som målvakt i ett aktiebolag.
- Att använda sig av bolag som brottsverktyg och s.k. målvakter för att dölja de faktiska företrädarna för bolag är mycket vanligt vid ekonomisk brottslighet. Ett sätt att förhindra att målvakter används är att meddela näringsförbud så att de inte längre kan bli registrerade som legala företrädare. Ett samverkansprojekt om näringsförbud mot bolagsmålvakter mellan Kronofogdemyndigheten och Ekobrottsmyndigheten har under året avslutats. I projektet har det ingått att ta fram gemensamma rutiner för hur åklagaren kan avstå från att föra talan om näringsförbud och hur det ska hanteras hos respektive myndighet. De nya rutinerna förväntas öka myndigheternas förmåga att föra talan om näringsförbud och att antalet näringsförbud ska öka, särskilt när det gäller bolagsmålvakter.
- Ett arbete för att kunna inhämta uppgifter om persontransporter i flygtrafik har påbörjats och en promemoria; Inhämtning av flygpasageraruppgifter i förundersökningen (ARF 2022:4) har färdigställts.
- Riksrevisionen överlämnade granskningsrapporten Ekobrottsmyndigheten – arbetet mot den organiserade ekonomiska brottsligheten (RiR 2021:30) till riksdagen i november 2021. Riksrevisionens iakttagelser och rekommendationer angående myndighetens verksamhet som bedrevs under perioden 2016–2020 har varit värdefull när det gäller myndighetens fortsatta utveckling av verksamheten och dess styrning.

- I december 2022 har beslut fattats om att inrätta en nationell mängdbrottsenhet för hantering av mängdbrottsärenden samt registrering och fördelning av inkommande anmälningar. Det övergripande syftet är att åstadkomma en mer samordnad, effektiv, enhetlig och rättssäker mängdbrottshantering samt handläggning av inkommande brottsanmälningar till myndigheten. Den nationella mängdbrottsenheten ska placeras vid Ekobrottsmyndighetens kontor i Sundsvall. Förändringen kommer att träda i kraft under 2023.

Promemorior och rättsliga dokument

- Rättegångsbalkens regler om bevisning i brottmål, bl.a. angående frågan hur muntlig bevisning kan tas upp och presenteras inför rätten, har ändrats för att göra handläggningen mer flexibel och effektiv. För att öka medarbetarnas kunskap och medvetenhet om lagstiftningen och avsikten med de nya reglerna har myndigheten tagit fram promemorian Tidiga förhör (ARF 2022:1).
- Promemorian Talan om skattetillägg i allmän domstol (ARF 2022:2) har tagits fram i syfte att identifiera och referera domar som kan vara av betydelse för åklagare och utredare i hanteringen av skattetillägg. I promemorian refereras samtliga domar och från Högsta domstolen från 2013 och övriga domstolsavgöranden från 2016–2021 som belyser relevanta frågor som rör skattetillägg.
- Promemorian Modernare regler för användning av tvångsmedel (ARF 2022:3) har tagits fram och behandlar den lagstiftning som rör tvångsmedel som trädde i kraft den 1 juni 2022. Ekobrottsmyndigheten har börjat tillämpa lagstiftningen och promemorian utgör ett stöd för hantering av de rättsliga förutsättningarna för myndighetens verksamhet när det gäller ytterligare möjligheter att ta del av externt lagrad elektronisk information, s.k. information i molnet.
- Promemorian Arbetsmiljöansvar – för medarbetare som inte är anställda vid Ekobrottsmyndigheten (ARF 2022:5) har tagits fram för att tydliggöra myndighetens arbetsmiljöansvar för polisanställda medarbetare.
- Promemorian Penningtvättspraxis – en genomgång av penningtvättsdomar 2016–2022 (ARF 2020:1) har uppdaterats med domar som har avkunnats t.o.m. februari 2022. Promemorian innehåller referat av domstolsavgöranden som kan tjäna som ledning för åklagare och utredare i deras handläggning av penningtvättsärenden.

Tillsyn

Enligt 11 § förordningen med instruktion för Ekobrottsmyndigheten ska myndigheten varje år redovisa de iakttagelser som har gjorts inom ramen för den rättsliga tillsynsverksamheten. För tillsynsverksamheten är den sammanfattande bedömningen att kraven på följdriktighet och enhetlighet har upprätthållits i åklagarnas handläggning och hantering av ärenden, samt att verksamheten har präglats av hög rättslig kvalitet.

Överåklagarens kansli ansvarar för myndighetens tillsynsverksamhet och hantering av mål i eller till Högsta domstolen, vilket sker i form av yttranden till riksåklagaren i pågående mål eller framställningar om att riksåklagaren ska överklaga en dom. Tillsynen sker dels på övergripande nivå genom årligen planerade aktiviteter (systematisk tillsyn), dels i enskilda ärenden när det finns anledning till det, efter inkommen information eller om kansliet på annat sätt uppmärksammat att handläggningen kan ha varit felaktig. Den granskning som sker på övergripande nivå kan också ge anledning till tillsyn i ett enskilt ärende.

Viktiga återkommande inslag i den systematiska tillsynen är den löpande uppföljningen av vissa operativa frågor i ärenden där åtal har väckts samt kamrarnas granskningar av anhållningsliggaren och av det hemliga tvångsmedelsdiariet. En annan viktig återkommande del är domsgranskningen av strafförelägganden, ogillade åtal och hovrättsdomar där fängelse i två år eller mer har dömts ut. Den årligt återkommande granskningen av hovrättsdomar där påföljden uppgått till minst två års fängelse har visat att 35 sådana domar har meddelats avseende 41 personer, vilket är en ökning med nästan 70 procent jämfört med 2021 vad avser antalet domar. Det rör sig således om betydligt fler domar än tidigare år, men antalet dömda är ungefär lika många som under 2021. Det längsta straffet som har dömts ut är sju års fängelse och tre personer har dömts till sex års fängelse vardera. Det genomsnittliga straffet var tre år och tre månaders fängelse. Näringsförbud har meddelats 27 av de 41 dömda personerna och näringsförbudets längd har varierat mellan tre och tio år. Ungefär en tredjedel av de dömda har varit frihetsberövade under förundersökningen eller rättegången. Drygt 259 miljoner kronor i form av brottvinster har återvunnits. Det rör sig om skadestånd, företagsbot, utvidgat förverkande och förverkat utbyte av brott. Den årligt återkommande granskningen av ogillade åtal för året har visat att drygt 90 procent av alla åtal som väcks vid Ekobrottsmyndigheten, helt eller delvis vinner bifall i domstol.

Utöver de återkommande granskningarna sker specifika tillsynsprojekt som huvudsakligen bestäms utifrån den gällande tillsynsplanen. Varje tillsynsprojekt resulterar i en tillsynsrapport och projekten inrymmer som regel ett enhetlighetsperspektiv genom en jämförelse mellan kamrarna. I årets tillsynsrapport över den löpande granskningen har konstaterats en uppgång av i princip samtliga verktyg under förundersökningen och vid väckande av åtal. Det kan bl.a. handla om att föra talan om företagsbot och näringsförbud samt beslut om dna-topsning. Fortfarande finns det dock tydliga skillnader i användningsgrad mellan ekobrottskamrarna på flera av områdena och skillnaderna behöver fortsatt följas upp av den operativa verksamheten.

Målvaktsbestämmelsen i aktiebolagslagen har varit ett tillsynsprojekt. Granskningen handlar om hur åklagare har hanterat målvaktsbestämmelsen och hur utfallet har blivit av prövningen i domstol, inklusive påföljdsbestämningen och frågan om näringsförbud. Resultatet visar bl.a. att en relativt liten andel av de anmälda brottsmisstankarna leder till lagföring, vilket i huvudsak förklaras av bevisproblem och regler om förundersökningsbegränsning.

Ett annat tillsynsprojekt har handlat om Skatteverkets brottsanmälningar och i vilken omfattning förundersökning inletts och beslut om förundersökningsbegränsning fattats samt hur besluten har motiverats. Särskilt fokus har lagts på lagföringsandelen. Resultatet visar bl.a. att lagföringen uppgår till ca tio procent och att förundersökningsbegränsning vid annan brottslighet är den främsta anledningen till att förundersökning inte inleds.

Ett tredje tillsynsprojekt har gällt en fördjupad kontroll av hur frågor om näringsförbud hanterats inom myndigheten. Resultatet visar bl.a. att av de yrkandena som framställts har närmare 90 procent rört grova brott och ca 56 procent som avsett brott av normalgraden vunnit bifall i domstol. Konkreta förslag ges i rapporten i syfte att nå ett förhöjt utfall vid normalgradsbrotten.

Den enskilda tillsynen utgörs till stor del av överprövningsärenden. Andra delar är klagomålsärenden och ärenden om jäv. Ibland innehåller ett överprövningsärende även klagomål eller påståenden om att åklagaren varit jävig eller har begått brott. Normalt prövas inte inkomna brottspåståenden vid kansliet utan överlämnas till Särskilda åklagarkammaren vid Åklagarmyndigheten. En liten del av den enskilda tillsynen består av tillsynsärenden, där åklagares handläggning av ett ärende eller ett

agerade som rör tjänsten kan ifrågasättas. När ett tillsynsärende inleds har det regelmässigt föregåtts av ett beslut om förberedande granskning vid kansliet och ett straffrättsligt ställningstagande vid Särskilda åklagarkammaren. Under året har fem tillsynsärenden inletts och beslut har fattats i tre av dessa och rört fel vid åtals väckande eller utfärdande av strafföreläggande. Det har de senaste åren rört sig om knappt en handfull tillsynsärenden per år.

Överprövning kan ske av praktiskt taget alla beslut som en åklagare fattar. Vanligtvis krävs att begäran har gjorts av en person med klagorätt för att en överprövning ska ske. Oavsett klagorätt kan kansliet granska ett beslut och ändra det. Under året har 35 överprövningsärenden inkommit, vilket är i nivå med de två föregående åren, och beslut har fattats i 34 fall, varav ett inkommit 2021. I nio fall har ärendet inte alls tagits upp till prövning. I 23 fall har en sakprövning skett och av dessa har åklagarens beslut ändrats i fyra ärenden, medan åklagarens beslut inte ändrats i övriga 19 ärenden. Bland övriga ärenden har ett skrivits av och ett överlämnats till riksåklagaren för vidare handläggning.

Klagomål som inkommer från enskilda eller juridiska personer och som rör påståenden om brister i åklagares handläggning, exempelvis långsam handläggning, kan som tidigare sagts föranleda enskild tillsyn. Detsamma gäller för inkomna påståenden som handlar om att en åklagare är eller har varit jävig. Påståenden om jäv har gjorts i två ärenden. Jäv har i dessa fall inte ansetts förekomma. Klagomål mot åklagare har framförts inom ramen för två överprövningsärenden. Klagomålen har inte föranlett någon åtgärd. Den ökning som tidigare år har kunnat ses av klagomålsärenden har därför inte bestått. Inget ärende med påstående om brott av åklagare under handläggningen av ärenden har förekommit.

Under året har fem ärenden initierats som avser mål i eller till Högsta domstolen. Yttranden har lämnats i fyra av dessa och frågeställningarna har rört preskription samt likgiltighetsuppsåt vid grova bokföringsbrott, grovt försvarande av skattekontroll och undanröjande av en dom p.g.a. domvilla.

TABELL 21. Antal tillsynsärenden, överprövningsärenden och klagomål.

Antal ärenden	2022	2021	2020
Tillsynsärenden, inleda	5	4	1
Tillsynsärenden, avgjorda	3	4	5
Överprövningsärenden, inkomna	35	31	39
Överprövningsärenden, avgjorda	34	30	47
<i>varav prövning i sak, ändring</i>	4	3	6
<i>varav prövning i sak, ej ändring</i>	19	13	20
<i>varav ej prövning i sak</i>	9	8	16
Ärenden som helt eller delvis rört klagomål mot åklagare	2	8	5
Ärenden som helt eller delvis rört påstående om jäv hos åklagare	2	2	3
Ärenden i s.k. HD-mål, inkomna	5	9	3
Ärenden i s.k. HD-mål, avgjorda	4	9	3

Källa: Manuell insamling.

2.5.2 Digitaliserad verksamhetsutveckling

Avveckling av den temporära IT-miljön

Ekobrottsmyndighetens utredningsinformation har överförs till Polismyndighetens IT-infrastruktur. Därmed kan avveckling av den temporära miljön som byggts upp för hantering av utredningsinformation påbörjas och kommer att resultera i ett minskat antal datorer för den operativa verksamheten.

Digital förmågekartläggning

Digitaliseringsarbetets inriktning är att förenkla åtkomsten till relevant information för att resurseffektivt, med hög säkerhet och god kvalitet driva ärendena framåt.

Ett intensivt arbete för att öka åtkomsten till relevant information med hjälp av adekvata verktyg har genomförts. En kartläggning för att skapa en överblick av förmågebehov inom utredningskedjan samt kunskap och insikt om viktiga verktyg för bearbetning och hantering av utredningsinformation har också genomförts. I arbetet har behov av utredningsverksamhetens tillgång till funktionsanpassade verktyg och en förenklad digital arbetsmiljö identifierats.

Rättsväsendets digitalisering

Ekobrottsmyndigheten har deltagit i det myndighetsövergripande samarbetet för rättsväsendets digitalisering. Syftet är att uppnå ett effektivare, säkrare och snabbare flöde av information mellan myndigheterna, att utveckla och erhålla ny kunskap om rättsväsendets verksamheter samt att förbättra servicen till enskilda.

Ekobrottsmyndigheten har tillsammans med övriga berörda myndigheter den 1 oktober 2022

redovisat till regeringen vilka gemensamma utvecklingsinsatser som myndigheterna planerar att genomföra under 2023 (2021 Ju2020/03455).

Inom ramen för förordningen (2019:1283) om rättsväsendets digitalisering har myndigheten medverkat till att ta fram en strategisk plan för 2023 och framåt. Uppdraget har slutredovisats till regeringen den 22 februari 2022.

En riktlinje som bidrar till att reglera hur brottstid och brottsplats ska registreras i myndigheternas verksamhetsstöd och hanteras genom hela rättskedjan, för att informationen ska vara tillräckligt preciserad och tillämpbar både i ett rättssäkerhets- och verksamhetsperspektiv och för statistiska ändamål, har tagits fram.

Ekobrottsmyndigheten har även deltagit i Domstolsverkets arbete med leveranser av brottmålsavgöranden. Det kommer att innebära effektivitetsvinster för de brottsbekämpande myndigheterna genom att avgörandena kan levereras strukturerat på brottsmisstankenivå och inte enbart i PDF-format, vilket tidigare krävt manuell hantering.

2.5.3 Kompetensförsörjning

Arbetet med långsiktig kompetensförsörjning

En förutsättning för att nå verksamhetens mål är att kompetensförsörjningen är god. Ekobrottsmyndigheten har generellt en god förmåga att rekrytera och behålla den kompetens som verksamheten behöver, men en återkommande utmaning är rekryteringen av åklagare, IT-forensiker och vissa specialistkompetenser på huvudkontoret. Det börjar även bli vissa svårigheter att rekrytera ekorevisorer. Det här är utmaningar som myndigheten delar med andra myndigheter och

som kan komma att öka i takt med att myndigheten växer. Rekryteringsbasen för åklagare är begränsad och det har fortsatt varit svårt att få tillräckligt många sökande till tjänster som seniora åklagare.

Som ett led i att säkra kompetensförsörjningen av åklagare har lönestrukturen och utvecklingsmöjligheterna för åklagare setts över. Slutsatserna är att åklagarna ska ha minst samma löneökningar som motsvarande yrkeskategorier på Åklagarmyndigheten, och att Ekobrottsmyndigheten ska ha en fortsatt nära och återkommande dialog med Åklagarmyndigheten för att se till att åklagare har en relevant löneutveckling. Ekobrottsmyndigheten ska verka för att skapa goda möjligheter att differentiera löner och premiera goda insatser från åklagare inom ramen för lönervisionsarbetet. Detta förväntas skapa bättre förutsättningar att behålla den kompetens som behövs. Kompetensutvecklingen för åklagare är viktig, och det finns tillräckliga utmaningar och utvecklande uppdrag inom ramen för den nuvarande anställningen eller genom tidsbegränsad tjänstgöring vid stabsfunktioner. Det är i dagsläget inte aktuellt att införa några nya roller eller tillika-uppdrag inom ramen för den ordinarie anställningen.

Utbildning

Att kontinuerligt utveckla medarbetarnas kompetens är viktigt för den långsiktiga kompetensförsörjningen och en förutsättning för myndighetens verksamhet. Ekobrottsmyndigheten har en omfattande intern utbildningsverksamhet för att introducera och vidareutveckla medarbetare. Utbildningarna har genomförts på plats, som e-utbildningar och genom filmer. Drygt 40 utbildningstillfällen har hållits, vilket är en ökning mot 2021 då ca 25 utbildningstillfällen genomfördes. Flera yrkeskategorier har också haft möten i interna nätverk för fortbildning och erfarenhetsutbyte. För att stärka rollen som utredningsledare, en roll som är viktig i särskilt krävande ärenden, har en ny utbildning tagits fram.

Arbetsmiljö och likabehandling

Under våren har den successiva återgången till arbetsplatserna efter pandemin fortsatt och i april började myndighetens riktlinje för distansarbete att gälla. Som ett led i att vara en modern och attraktiv arbetsgivare möjliggörs distansarbete upp till två dagar per vecka, om verksamhetens behov så tillåter.

Ekobrottsmyndigheten arbetar kontinuerligt med det systematiska arbetsmiljöarbetet på både central och lokal nivå. Utbildningar i arbetsmiljö och rehabilitering för chefer, skyddsombud och säkerhetsföreträdare har genomförts.

Resultatet av medarbetarundersökningen som genomfördes i november 2021 presenterades i januari och visade att både den organisatoriska och sociala arbetsmiljön på Ekobrottsmyndigheten är god. I flera delar bekräftar medarbetarundersökningen bilden av Ekobrottsmyndigheten som en attraktiv arbetsplats med engagerade medarbetare som är stolta över myndigheten och trivs med sitt arbete och kollegor. Det nära ledarskapet fick goda resultat (ett index på 66 av 100), men resultatet var lägre när det gäller frågor som rör ledarskapet generellt. Förtroendet för hur myndigheten leds har ett lägre index på 39. Det finns medarbetare som angett att de blivit utsatta för trakasserier eller kränkningar av chef eller kollega och få av dessa uppger att de har anmält det. Av resultatet går det inte att utläsa hur omfattande detta är. Eftersom det finns en nolltolerans mot trakasserier och kränkningar har detta varit en av de frågor som prioriterats när en plan för åtgärder tagits fram. Planen omfattar aktiviteter för att bevara en god arbetsmiljö och för att motverka trakasserier och kränkningar, fortsatt utveckling av ledarskapet och för att stärka förtroendet för hur myndigheten leds. Ett flertal av åtgärderna har genomförts och arbetet kommer att fortsätta under 2023.

Som ett komplement till den myndighetsövergripande medarbetarundersökningen har lokala arbetsmiljöuppföljningar genomförts vid ett tillfälle under hösten. Syftet är att stärka det lokala systematiska arbetsmiljöarbetet. Uppföljningarna ska genomföras två gånger per år i form av korta enkäter. Myndigheten har också genomfört den årliga lönekartläggningen i enlighet med 3 kap. 8–10 §§ diskrimineringslagen (2008:567). Inga osakliga löneskillnader har kunnat identifieras.

Chefsutveckling och medarbetarskap

Under året har cheferna arbetat med ledarskap utifrån myndighetens ledarkriterier och det har varit ett återkommande tema på de två chefsforum som genomförts. Ett dialogmaterial för medarbetarsamtal mellan överordnad och underordnad chef som knyter till ledarkriterierna har tagits fram. De externa chefsutbildningar som upphandlats ligger väl i linje med myndighetens ledarkriterier och fler chefer än tidigare har deltagit i dessa. De lokala insatserna för att stärka medarbetarskap och teamarbete har fortsatt men i mindre skala. Insatserna har handlat om att förtydliga mål och roller, stärka feedback-kulturen samt skapa motivation. Ett arbete med att se över och revidera den s.k. EBM-modellen, myndighetens medarbetarpolicy, har genomförts.

Praktik för nyanlända arbetssökande och personer med funktionsnedsättning

Möjligheterna att erbjuda praktikplatser inom ramen för regeringsuppdragen har försvårats under pandemin och arbetet med att inventera möjliga praktikplatser har återupptagits under året. Myndigheten har identifierat arbetsuppgifter, framförallt inom administrativt stöd, där praktikplatser skulle kunna erbjudas. I samarbete med Arbetsförmedlingen har ett arbete påbörjats med matchning av lämpliga kandidater som ska påbörja praktik under 2023. Ingen praktikant har kunnat beredas plats under 2022.

Personal

Myndigheten hade den 31 december 670 anställda medarbetare vilket är 15 fler än föregående år. Under året har det främst varit fokus på återrekryteringar av tjänster mot bakgrund av den stora personalomsättningen på vissa

verksamhetsorter. Medelantalet anställda är högre jämfört med föregående år och beror på en ökning av antalet medarbetare. Medelåldern vid Ekobrottsmyndigheten är 48 år för män respektive 49 år för kvinnor, vilket är ca fyra år högre än för staten som helhet. Det kan förklaras av att Ekobrottsmyndigheten till stor del har befattningar som kräver specialistkunskaper som i sin tur kräver akademisk utbildning och lång arbetslivserfarenhet.

Myndigheten har på total nivå en jämn könsfördelning vilket även gäller inom flera av yrkesgrupperna. Av cheferna är 60 procent kvinnor och 40 procent män. Könsfördelningen mellan civila utredare är jämn, 53 procent kvinnor och 47 procent män. För poliser är könsfördelningen 57 procent män och 43 procent kvinnor. Bland åklagarna är 61 procent män och 39 procent kvinnor. Administratörer är en kvinnodominerad yrkesgrupp där 89 procent är kvinnor och det kan konstateras att någon förändring inte har skett över tid.

TABELL 22. Antal anställda per den 31 december fördelat per yrkeskategori och kön.*

	2022			2021			2020		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Chefer**	47	28	19	47	26	21	47	27	20
Åklagare	128	50	78	112	40	72	110	40	70
Civila utredare	139	73	66	122	63	59	120	60	60
Poliser	208	89	119	220	93	127	229	95	134
Administratörer	62	55	7	58	51	7	61	55	6
Övriga***	86	50	36	96	52	44	92	50	42
Totalt	670	345	325	655	325	330	659	327	332

* I tabellen ingår poliser anställda av Polismyndigheten som arbetar vid Ekobrottsmyndigheten.

** Inklusive 20 chefer som är poliser.

*** Under övriga ingår anställda vid huvudkontoret, servicetekniker och civila vid de polisoperativa enheterna.

Källa: Palasso och Polismyndigheten.

TABELL 23. Medelantal anställda fördelat på kön*.

	2022	2021	2020
Kvinnor	329	326	319
Män	322	329	319
Totalt	651	655	638

* I tabellen ingår poliser anställda av Polismyndigheten som arbetar vid Ekobrottsmyndigheten.

Källa: Palasso och Polismyndigheten.

Personalomsättning

Personalomsättningen har ökat efter en nedgång under pandemin. Den är dock inte lika hög som åren före pandemin. För myndigheten totalt är den 14,9 procent, varav 18,9 procent för poliser och 12,5 procent för anställda vid Ekobrottsmyndigheten. Personalomsättningen bland poliserna har ökat från 11,9 procent i januari 2022 till 18,9 procent i december 2022. Motsvarande siffror för anställda på Ekobrottsmyndigheten är 9,6 procent respektive 12,5 procent.

Ekobrottsmyndigheten har en högre personalomsättning generellt jämfört med staten som helhet. Myndigheten har också en högre personalomsättning i förhållande till andra myndigheter inom rättsväsendet. Detta kan delvis bero på att Ekobrottsmyndighetens medarbetare besitter kompetens som är eftertraktad inom andra myndigheter och även bland privata aktörer, t.ex. bankväsendet.

De allra flesta som har slutat på myndigheten 2022 har i genomsnitt arbetat mellan fyra och sex år. I första hand går de som lämnar vidare till annan statlig anställning, men det handlar också om intern rörlighet inom Polismyndigheten och en del pensionsavgångar.

TABELL 24. Personalomsättning i procent.*

	2022	2021	2020
	14,9	11,0	8,8

* Personalomsättningen beräknas som antal avslutade anställningar under året delat med medelantalet anställda de senaste 24 månaderna.

Källa: Palasso och Polismyndigheten.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron har ökat något från föregående år och ligger på tre procent. Ungefär hälften av all sjukskrivning är långtidsjukfrånvaro om 60 dagar eller mer. Kvinnor har högre sjukfrånvaro än män vilket generellt är vanligt även i samhället i stort. En orsak till den relativt låga sjukfrånvaron kan vara att många medarbetare delvis har arbetat hemma under pandemin i början av året. De digitala mötena har ökat möjligheten att arbeta hemifrån vid lättare sjukdomssymptom och torde bidra till en minskad spridning av smitta på arbetsplatsen.

TABELL 25. Sjukfrånvaro i procent av arbetstid fördelat på kön.

	2022			2021			2020		
	Totalt	EBM anställda	Polis anställda	Totalt	EBM anställda	Polis anställda	Totalt	EBM anställda	Polis anställda
Kvinnor	3,3	3,3	3,4	2,7	3,3	4,0	3,5	3,3	4,0
Män	2,7	2,3	3,3	2,1	1,8	3,1	2,4	1,8	3,1
Alla 30–49 år	2,6	2,9	2,0	1,7	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3
Kvinnor 30–49 år	3,2	3,3	3,0	1,8	3,0	2,7	2,9	3,0	2,7
Män 30–49 år	2,0	2,5	1,3	1,6	1,6	2,0	1,8	1,6	2,0
Alla 50 år och äldre	3,6	2,8	5,1	3,9	3,0	4,8	3,7	3,0	4,8
Kvinnor 50 år och äldre	3,5	3,3	3,8	3,7	3,6	5,4	4,2	3,6	5,4
Män 50 år och äldre	3,7	2,0	6,1	2,7	2,1	4,4	3,2	2,1	4,4
Totalt	3,0	2,9	3,3	2,4	2,6	3,5	3,0	2,6	3,5

Källa: Palasso och Polismyndigheten.

2.5.4 Övrigt

Jämställdhetsintegrering

Enligt 2 § förordningen med instruktion för Ekobrottsmyndigheten ska myndigheten tillämpa ett jämställdhetsperspektiv i utförandet av sina uppgifter. Ekobrottsmyndigheten har fortsatt arbetet med jämställdhetsintegrering utifrån de tidigare årens inriktningsbeslut genom att delta och bidra i nätverk för jämställdhetsintegrering som Jämställdhetsmyndigheten samordnar. Kontakter och möten har genomförts med andra samordnare inom rättskedjan såsom Brottsförebyggande rådet, Domstolsverket, Kriminalvården, Polismyndigheten, Tullverket och Åklagarmyndigheten för att utbyta erfarenheter.

Säkerhet

Grunden för säkerhetsarbetet är att bedriva ett systematiskt arbete med fysisk säkerhet, personsäkerhet och informationssäkerhet. Förbättringar i det fysiska skyddet har genomförts med fokus på att Ekobrottsmyndigheten ska

vara en trygg och säker arbetsplats. Arbetet med totalförsvarsplanering har påbörjats, och ett seminarium för chefer genomförts. Verksamheten ska vara robust och kunna fungera även under störda förhållanden. Ett projekt har därför bedrivits för att ta fram ett metodstöd för kontinuitetsplanering och en övergripande plan för myndighetens utrednings- och lagföringsverksamhet.

Arbetet med skydd av medarbetare pågår fortlöpande. Åklagare och poliser vid myndigheten är de mest utsatta yrkesgrupperna. Med det myndighetsgemensamma ramverket som tagits fram under 2021 som grund har en plan för utveckling av arbetet upprättats och riktlinjer för arbetet med medarbetarskyddsfrågor omarbetats. Förebyggande åtgärder har vidtagits som exempelvis samtal med grupper av medarbetare om hur de kan minska sin publika exponering. Vid uppkomna säkerhetskändelser eller hot har även individuellt anpassade säkerhetsåtgärder genomförts.

2.6 Tabellbilaga utredning och lagföring

Inflöde (inkomna ärenden och brottsmisstankar)

Inkomna ärenden per ärendetyp.*

	2022	2021	2020	2019
Mängdärenden	2 884	2 984	5 123	4 118
Projektärenden	3 994	4 053	3 538	2 904
Särskilt krävande ärenden	170	198	116	118
Övriga ärenden	214	238	741	272
Totalt	7 262	7 473	9 518	7 412

* Under utredningens gång kan projektärenden av större omfattning och komplexitet omregistreras till särskilt krävande ärenden.

Källa: Cåsa.

Antal inkomna brottsmisstankar per brottstyp.

Brottstyp	2022	2021	2020
Skattebrott	13 276	13 996	14 168
Bokföringsbrott	18 232	17 886	22 801
Bedrägeri och förskingring	865	985	967
Osann utsaga och förfalskning	210	293	402
Brott mot aktiebolagslagen	474	609	573
Marknadsmissbruk	221	497	285
Penningtvättsbrott	820	853	704
Bidragsbrott	136	30	12
Tullbrott	30	83	49
Övriga brott	1 065	804	388
Totalt	35 329	36 036	40 349
Kvinna	6 756	6 186	6 672
Man	27 869	28 987	32 455
Okänd	704	863	1 222

Källa: Cåsa.

Balanser och genomströmningstider

Antal ärenden i arbetsbalans per ärendetyp.

	2022	2021	2020
Mängdärenden	296	340	554
Projektärenden	2 201	2 172	2 075
Särskilt krävande ärenden	327	324	269
Övriga ärenden	9	0	99
Totalt	2 833	2 836	2 997

Källa: Cåsa.

Ålder för brottsmisstankar i arbetsbalans*, medelvärde i dagar per ärendetyp.

	2022				2021				2020			
	Totalt	Kvinna	Man	Okänd	Totalt	Kvinna	Man	Okänd	Totalt	Kvinna	Man	Okänd
Mängdärenden	75	76	74	141	82	76	84	53	175	210	166	98
Projektärenden	186	160	193	163	201	188	204	163	225	245	221	163
Särskilt krävande ärenden	474	413	487	280	421	408	425	236	585	535	594	214
Övriga ärenden	173	65	73	370	-	-	-	-	169	217	147	16
Totalt	270	222	281	229	267	256	271	171	330	308	335	163

* Till arbetsbalansen räknas brottsmisstankar i kategorierna: förundersökning ej inledd, förundersökning pågår eller förundersökning redovisad.

Källa: Cåsa.

Genomströmningstid för brottsmisstankar från anmälan till beslut*, medelvärde i dagar per ärendetyp.

	2022				2021				2020			
	Totalt	Kvinna	Man	Okänd	Totalt	Kvinna	Man	Okänd	Totalt	Kvinna	Man	Okänd
Mängdärenden	30	33	31	5	53	61	54	12	142	150	143	114
Projektärenden	174	166	178	96	174	189	172	88	202	201	203	117
Särskilt krävande ärenden	423	395	431	266	567	544	572	243	468	414	477	467
Övriga ärenden	66	81	60	-	155	270	135	1	151	198	151	13
Totalt	186	183	190	58	243	240	248	46	239	230	245	118

* En brottsmisstanke räknas som beslutad efter att en åklagare har fattat beslut att lagföra, skriva av eller på annat sätt avsluta en brottsmisstanke i ett ärende.

Källa: Cåsa.

Utflyde (Avslutade ärenden och brottsmisstankar)

Antal avslutade ärenden per ärendetyp.

	2022	2021	2020	2019
Mängdärenden	2 994	3 187	5 215	4 322
Projektärenden	3 896	3 881	3 248	2 956
Särskilt krävande ärenden	313	359	220	267
Övriga ärenden	215	272	649	252
Totalt	7 418	7 699	9 332	7 797

Källa: Cåsa.

Beslutade brottsmisstankar per ärendetyp.

	2022	2021	2020
Förundersökning inleds ej, förundersökningsbegränsning	9 312	8 845	10 064
Förundersökning inleds ej, övriga skäl	4 539	5 739	8 235
Summa förundersökning inleds inte	13 851	14 584	18 299
Förundersökning läggs ned, förundersökningsbegränsning	5 155	4 756	4 937
Förundersökning läggs ned, bristande bevisning	5 880	7 657	6 887
Förundersökning läggs ned, övriga skäl	4 456	4 258	4 007
Summa förundersökning läggs ned	15 491	16 671	15 831
Åtal väcks ej, bristande bevisning	169	199	243
Åtal väcks ej, övriga skäl	135	147	202
Summa åtal väcks ej	304	346	445
Strafföreläggande	1321	1 387	1 532
Åtalsunderlåtelse	39	57	39
Åtal	3 120	4 230	4 684
Summa lagföringsbeslut	4 480	5 674	6 255
Brottsmisstanke avslutas	1 084	933	1 528
Övriga beslut	36	15	95
Summa administrativa beslut	1 120	948	1 623
Totalt	35 246	38 223	42 453
Kvinna	6 736	6 473	6 845
Man	27 859	30 940	34 413
Okänd	651	810	1 195

Källa: Cåsa.

Antal och andel lagförda personer.

	2022				2021				2020			
	Totalt	Kvinna	Man	Okänd	Totalt	Kvinna	Man	Okänd	Totalt	Kvinna	Man	Okänd
Antal personer med avslutande beslut per kön.	9 765	1 972	7 531	262	10 085	1 991	7 739	355	11 244	2 012	8 711	521
Antal personer med lagföringsbeslut per kön.	2 025	427	1 598	-	2 092	383	1 708	*	2 105	371	1 734	-
Andel personer med lagföringsbeslut per kön.	20%	22%	20%	-	20%	19%	21%	*	18%	18%	18%	-

*Om antalet understiger 5 för något kön så redovisas inte könsfördelningen av integritetsskäl.

Källa: Cåsa.

Avslutade häktningar och restriktioner

Antal avslutade häktade personer varav avslutade häktade personer med restriktion första häktningsdagen per åldersgrupp.

	2022	2021	2020
Häktade personer	70	82	75
varav 15–17 år	-	-	-
varav 18–20 år	-	-	-
varav 21 eller äldre	70	82	75
Antal personer med restriktion	54	69	58
varav 15–17 år	-	-	-
varav 18–20 år	-	-	-
varav 21 eller äldre	54	69	58

Källa: Kriminalvården.

Statistiken avseende häktningar och häktningar med restriktioner tas från och med 2020 från Kriminalvårdens statistikdatabas istället för Cåbra, och där har siffrorna från 2020 uppdaterats.

Antal avslutade häktade personer varav avslutade häktade personer med restriktion första häktningsdagen per kön.

	2022	2021	2020
Häktade personer	70	82	75
Kvinna	*	8	6
Man	*	74	69
Antal personer med restriktion	54	69	58
Kvinna	*	*	*
Man	*	*	*

*Redovisas ej p.g.a integritetsskäl.

Källa: Kriminalvården.

Tid avslutade häktade.

	2022				2021				2020			
	Totalt	Kvinna	Man	Okänd	Totalt	Kvinna	Man	Okänd	Totalt	Kvinna	Man	Okänd
Medelvärde	86	11	88		117	72	122		85	25	90	-
Längsta häkttestiden	376	18	376		553	335	553		635	49	635	-

Källa: Kriminalvården.

Brottsutbyte

Framställda tillgångsinriktade yrkanden vid åtal, belopp (tkr) och antal.

	2022		2021		2020	
	Belopp	Antal	Belopp	Antal	Belopp	Antal
Skadestånd	2 544	6	13 961	14	16 966	11
Företagsbot	113 850	139	71 265	155	85 745	152
Förverkande	74 890	12	17 633	23	280 690	57
Utvidgat förverkande	2 743	5	15 627	10	1 253	8
Totalt	194 027	162	118 487	202	384 654	228

Källa: Cåsa.

Antal bifallna tillgångsinriktade yrkanden i domstol, belopp (tkr) och antal.

	2022		2021		2020	
	Belopp	Antal	Belopp	Antal	Belopp	Antal
Skadestånd	3 019	28	19 512	6	52 636	13
Företagsbot	56 540	111	19 055	131	4 930	86
Förverkande	14 955	24	7 471	24	306 170	12
Utvidgat förverkande	10 133	2	56	2	0	0
Totalt	84 647	165	46 093	163	363 736	111

Källa: Manuell redovisning.

Penningtvätt

Antal lagförda misstänkta personer enligt lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott.

	2022	2021	2020
Penningtvätt	26	52	31
Näringspenningtvätt	41	73	48
Totalt*	66	119	76
Kvinna	14	30	14
Man	52	89	62
Okänd	-	-	-

* Totalsumman kan vara mindre än summan inom respektive kategori, eftersom en misstänkt kan lagföras för både penningtvätt och näringspenningtvätt.

Källa: Cåsa.

Antal lagförings- och avskrivningsbeslut avseende brottsmisstankar enligt lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott.

	2022	2021	2020
Förundersökning inleds ej	122	122	155
Förundersökning läggs ned	374	327	278
Åtal väcks ej, bristande bevisning	2	11	-
Åtal väcks ej, övriga skäl	0	5	3
Strafföreläggande	3	-	-
Åtalsunderlåtelse	-	-	-
Åtal	103	346	206
Totalt	604	811	642
Kvinna	96	126	89
Man	500	680	552
Okänt	8	5	1

Källa: Cåsa.

Antal beslut om beslag, penningbeslag, förvar, kvarstad och förverkande i avslutade ärenden med misstanke enligt lagen (2014:307) om straff för penningtvättsbrott.

Beslut	2022	2021	2020
Dispositionsförbud, beslag, penningbeslag, förvar eller kvarstad	21	34	18
Förverkande	8	11	6
Totalt	29	45	24

Källa: Manuell redovisning.

Antal inkomna och utgående ansökningar och order om internationellt rättsligt bistånd.

Typ av ansökan/order	2022	2021	2020
Inkommen ansökan om rättslig hjälp	13	15	7
Inkommen europeisk utredningsorder	36	42	50
Utgående ansökan om rättslig hjälp	82	68	43
Utgående europeisk utredningsorder	111	138	96
Totalt	242	263	196

Källa: Cåsa.

Utredningsstöd av skattebrottsenheten (SBE) vid Skatteverket.

	2022		2021		2020	
Utredningsstöd SBE:	Stöd	Ej stöd	Stöd	Ej stöd	Stöd	Ej stöd
Antal ärenden inledd fu						
Mängdärenden	55	1 007	66	946	99	1 515
Projektärenden	1 091	1 860	1 054	1 841	1 006	1 772
Särskilt krävande ärenden	115	198	120	219	89	152
Övriga ärenden	-	30	-	24	21	128
Totalt	1 261	3 095	1 240	3 030	1 215	3 567
Dagar pågående fu medelvärde						
Mängdärenden	130	64	130	68	73	99
Projektärenden	196	158	228	150	246	177
Särskilt krävande ärenden	446	433	451	339	487	603
Övriga ärenden	-	108	-	-	234	89
Totalt	282	237	312	203	319	299

Källa: Cåsa.

3. Finansiell redovisning

Sammanställning över väsentliga uppgifter

(tkr)	2022	2021	2020	2019	2018
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	60 000	60 000	55 000	55 000	50 000
Utnyttjad inkl finansiell leasing	41 769	39 220	41 403	37 533	36 806
Kredit hos Riksgäldskontoret					
Beviljad	43 000	40 000	37 000	34 000	33 500
Maximalt utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	793	0	0	0	0
Räntekostnader	0	0	4	175	243
Avgiftsintäkter					
Utfall, disponibla intäkter	91	1 414	721	833	1 595
Utfall, ej disponibla intäkter	16 284	421	48	490	0
Anslagskredit					
Beviljad i regleringsbrev	25 670	22 335	22 083	20 566	20 310
Utnyttjad	0	0	0	0	0
Anslag					
Ramanslag					
Anslagssparande	31 800	6 978	11 591	18 418	16 443
Personal					
Antal årsarbetskrafter egna anställda	386	379	358	336	333
Medelantal egna anställda	418	412	391	374	370
Antal årsarbetskrafter polisanställda*	228	232	225	226	211
Medelantal polisanställda*	233	243	247	237	233
Driftkostnad per årsarbetskraft					
Driftkostnad per årsarbetskraft egna anställda	2 112	2 027	2 043	2 033	1 991
Driftkostnad per årsarbetskraft inkl. polisanställda*	1 328	1 257	1 255	1 215	1 219
Kapitalförändring					
Årets kapitalförändring	0	0	0	0	0
Balanserad kapitalförändring	0	0	0	0	0
Lönekostnad polisanställda	188 632	186 830	182 503	170 840	161 056

*Poliser anställda av Polismyndigheten som arbetar vid Ekobrottsmyndigheten.

Resultaträkning

(tkr)	Not	2022	2021
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	830 503	778 902
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	91	1 414
Intäkter av bidrag	3	1 956	3 623
Finansiella intäkter	4	796	4
Summa		833 346	783 943
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	-433 773	-412 486
Kostnader för lokaler		-75 241	-70 273
Övriga driftkostnader	6	-306 390	-285 513
Finansiella kostnader	7	-296	-13
Avskrivningar		-17 646	-15 658
Summa		-833 346	-783 943
Verksamhetsutfall		0	0
Uppbördsverksamhet			
Uppbörd intäkter av andra ersättningar	8	16 284	421
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet		-16 284	-421
Saldo		0	0
Årets kapitalförändring		0	0

Balansräkning

(tkr)	Not	2022-12-31	2021-12-31
Tillgångar			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	9	303	506
Rättigheter och andra immateriella tillgångar	10	0	0
Summa		303	506
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	11	10 344	13 781
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	12	34 036	25 216
Summa		44 380	38 997
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		2	148
Fordringar hos andra myndigheter	13	5 894	5 802
Övriga kortfristiga fordringar		36	55
Summa		5 932	6 005
Periodavgränsningsposter	14		
Förutbetalda kostnader		26 680	20 600
Summa		26 680	20 600
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	15	-30 360	-5 189
Summa		-30 360	-5 189
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	16	107 291	79 138
Beslagtagna medel	17	72 171	29 223
Summa		179 462	108 361
Summa tillgångar		226 397	169 280

(tkr)	Not	2022-12-31	2021-12-31
Kapital och skulder			
Myndighetskapital	18		
Statskapital		48	48
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		0	0
Summa		48	48
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	19	1 178	941
Övriga avsättningar	20	6 121	5 388
Summa		7 299	6 329
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	21	41 552	38 896
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	22	43 547	42 537
Leverantörsskulder		19 482	11 571
Övriga kortfristiga skulder	23	79 748	36 354
Summa		184 329	129 358
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	24	33 564	33 545
Oförbrukade bidrag	25	1 157	0
Summa		34 721	33 545
Summa kapital och skulder		226 397	169 280

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag (tkr)

Anslag	Ingående överförings- belopp	Årets tilldelning enl. regl. brev	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överförings- belopp
Utgiftsområde 4 Rättsväsendet					
1:4 Ekobrottsmyndigheten (Ramanslag)					
ap. 1 Ekobrottsmyndigheten (ram)	6 978	855 674	862 652	830 852	31 800
Summa	6 978	855 674	862 652	830 852	31 800

Finansiella villkor

Anslagskredit = 25 670 tkr

Utgiftsområde 4. Rättsväsendet

1:4 Ekobrottsmyndigheten (Ramanslag)

ap.1 Ekobrottsmyndigheten (ram)

Redovisning mot inkomsttitel (tkr)

Inkomsttitel	Beräknat belopp	Inkomster
2811 123 Övriga inkomster av statens verksamhet	-	16 284
Summa	-	16 284

Årets övriga inkomster av statens verksamhet avser förverkade beslagtagna medel efter dom.

Tilläggsupplysningar och noter

Belopp i tusental kronor där ej annat anges. Summeringsdifferenser kan förekomma.

Tilläggsupplysningar

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Ekobrottsmyndighetens redovisning följer god redovisningssed och årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna. Bokföringen följer förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna.

Brytdag

Av 10 § förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring framgår att alla myndigheter ska tillämpa en s.k. brytdag när den löpande bokföringen för perioden ska avslutas. Brytdagen för räkenskapsår 2022 inföll den 5 januari 2023. Efter brytdagen tillförs räkenskaperna främst bokslutstransaktioner som bland annat innefattar periodavgränsningsposter. Som periodavgränsningspost bokförs förutbetalda kostnader, upplupna intäkter, upplupna kostnader och förutbetalda intäkter vars belopp överstiger 100 tkr. Licenser och andra löpande månadskostnader redovisas den månad kostnaden uppstår så att anslagsbelastningen blir jämn över åren. Endast nytillkomna licenser vid årets slut och licenser som gäller över flera år vars belopp överstiger 100 tkr, periodiseras vid årsskiftet.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar definieras som tillgångar med ett anskaffningsvärde på minst 25 tkr och en ekonomisk livslängd som uppgår till minst tre år. Som anläggningstillgång klassificeras dessutom objekt som utgör en fungerande enhet och vars sammanlagda anskaffningsvärde uppgår till minst 25 tkr. Fr.o.m. år 2020 aktiveras förbättringsutgifter på annans fastighet om anskaffningsvärdet för ny-, till- och ombyggnader uppgår till minst 100 tkr samt balanserade utgifter för utveckling aktiveras om anskaffningsvärdet uppgår till minst 300 tkr.

Anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar enligt plan. Avskrivningar görs på beräknad ekonomisk livslängd fr.o.m. den månad tillgången tas i drift. Bärbara datorer kostnadsförs direkt.

Tillämpade avskrivningstider

3–5 år	Immateriella anläggningstillgångar
3–10 år	Förbättringsutgifter på annans fastighet
3 år	Maskiner, datorer, servrar
5 år	Bilar
3 år	Finansiell leasing (bilar)
5 år	Möbler
3–5 år	Övriga inventarier

Fordringar och skulder

Fordringarna har tagits upp till de belopp med vilka de beräknas inflyta. Skulder har värderats till anskaffningsvärde respektive nominellt värde om ej annat anges i not. Fordringar och skulder i utländsk valuta har tagits upp till balansdagens kurs.

Avsättningar

Ekobrottsmyndigheten har gjort avsättningar för avtalade pensioner till personal som har beviljats delpension. Avsättningar har även gjorts för lokala omställningsmedel och trygghetsmedel enligt lokalt tecknade avtal mellan Ekobrottsmyndigheten och personalorganisationerna.

Uppgifter om ledande befattningshavare

Enligt 7 kap. 2 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska Ekobrottsmyndigheten uppge vilka uppdrag ledande befattningshavare har haft som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter och uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag. Myndigheten ska även redovisa de skattepliktiga ersättningar och andra förmåner som har betalats ut till dessa personer under räkenskapsåret.

Namn	Uppdrag i andra statliga myndigheters styrelser och råd samt aktiebolagsstyrelser	Ersättning och förmåner 2022 (tkr)
Generaldirektör		
Monica Rodrigo		1 500
Ordinarie ledamöter i Ekobrottsmyndighetens insynsråd		
Lena Egelin		9
Anders Hansson	Vällingebostäder AB, Anders Hansson Agile PR & Communication AB	7
Erik Janzon*		6
Anette Landén	Transportstyrelsen	9
Eric Leijonram		9
Leif Ljungholm	Ljungholm & Boström Advokater AB, Institutet för mänskliga rättigheter	9
Maria Strömkvist	AB Samarkand 2015	9
Helene Thorgren**		3

*Förordnad i Ekobrottsmyndighetens insynsråd 2022-05-02.

**Förordnad i Ekobrottsmyndighetens insynsråd 2022-05-02.

Noter

Resultaträkning (tkr)	2022	2021
Not 1 Intäkter av anslag		
Intäkter av anslag i resultaträkningen	830 503	778 902
Utgifter i anslagsredovisningen	-830 852	-779 122
Summa	-349	-220

Skillnaden beror på semesterlöneskuld intjänad till och med 2008 som redovisats mot anslag enligt övergångsbestämmelsen till 12 § anslagsförordningen (2011:223).

Not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	39	141
Intäkter av övrigt	33	47
Vidarefakturerade kostnader	19	283
Realisationsvinst avyttring bilar	0	943
Summa	91	1 414

Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen avser försäljning av utbildningsjänster.

Föregående års vidarefakturerade kostnader avsåg främst ärendekostnader till Skattverket samt utdömda rättegångskostnader.

Not 3 Intäkter av bidrag		
Intäkter av bidrag från Arbetsmiljöverket	1 843	3 000
Intäkter av bidrag från Arbetsförmedlingen, anställningsstöd	94	623
Ersättning för höga sjuklönekostnader	19	0
Summa	1 956	3 623

Årets och föregående års bidrag från Arbetsmiljöverket avser arbete mot arbetslivskriminalitet. Minskningen beror på att myndigheten har valt att utnyttja sina egna anslagsmedel istället för att utnyttja bidraget fullt ut.

Not 4 Finansiella intäkter		
Ränta på räntekonto hos Riksgäldskontoret	793	0
Övriga finansiella intäkter	3	4
Summa	796	4

Resultaträkning (tkr)	2022	2021
Not 5 Kostnader för personal		
Lönekostnader (exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag)	-261 663	-250 070
– varav arvoden till insynsråd och ej anställd personal	-282	-216
Arbetsgivaravgifter, pensionspremier, andra avgifter enligt lag samt övriga personalkostnader.	-172 110	-162 416
Summa	-433 773	-412 486
Lönekostnaderna för polisanställda redovisas under övriga driftkostnader. Kostnaderna för egen personal har ökat totalt med ca 21300 tkr. Ökningen förklaras av att antalet årsarbetskrafter ökat med 7 st, en lönerevision, ökade kostnader för jour och timanställda samt ökad kostnad för premiepensioner. Även kostnader för intern utbildning har ökat efter pandemin.		
Not 6 Övriga driftkostnader		
Polislöner	-188 632	-186 830
IT-tjänster	-49 199	-44 097
Övriga driftkostnader	-68 559	-54 586
Summa	-306 390	-285 513
De totala övriga driftkostnaderna har ökat med ca 20 900 tkr. Ökningen avser främst nya och utökade licenser och serviceavtal för IT-system och ökade kostnader för konferenser och resor efter pandemin.		
Not 7 Finansiella kostnader		
Ränta på lån hos Riksgäldskontoret	-288	0
Övriga finansiella kostnader	-8	-13
Summa	-296	-13
Not 8 Intäkter av avgifter som inte disponeras		
Övriga intäkter av uppbördsverksamhet	16 284	421
Summa	16 284	421
Övriga intäkter avser förverkade beslagtagna medel efter dom.		

Balansräkning (tkr)	2022-12-31	2021-12-31
Not 9 Balanserade utgifter för utveckling		
Ingående anskaffningsvärde	607	535
Årets anskaffningar/pågående	0	72
Summa anskaffningsvärde	607	607
Ingående ackumulerade avskrivningar	-101	0
Årets avskrivningar	-203	-101
Summa ackumulerade avskrivningar	-304	-101
Utgående bokfört värde	303	506

Balanserade utgifter för utveckling avser utveckling av en ny extern webbplatsform som driftsattes i juli 2021.

Not 10 Rättigheter och andra immateriella tillgångar		
Ingående anskaffningsvärde	5 535	5 808
Årets utrangeringar	0	-273
Summa anskaffningsvärde	5 535	5 535
Ingående ackumulerade avskrivningar	-5 535	-5 493
Årets avskrivningar	0	-262
Årets utrangeringar	0	220
Summa ackumulerade avskrivningar	-5 535	-5 535
Utgående bokfört värde	0	0

Not 11 Förbättringsutgifter på annans fastighet		
Ingående anskaffningsvärde	43 619	43 100
Årets anskaffningar	1 947	1 402
Årets utrangeringar	-1 863	-883
Summa anskaffningsvärde	43 703	43 619
Ingående ackumulerade avskrivningar	-29 838	-25 645
Årets avskrivningar	-5 127	-5 076
Årets utrangeringar	1 606	883
Summa ackumulerade avskrivningar	-33 359	-29 838
Utgående bokfört värde	10 344	13 781

(tkr)	2022-12-31	2021-12-31
Not 12 Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
Ingående anskaffningsvärde	75 986	68 162
Årets anskaffningar	21 137	12 682
Årets försäljningar/utrangeringar	-364	-4 858
Summa anskaffningsvärde	96 759	75 986
Ingående ackumulerade avskrivningar	-51 094	-45 869
Årets avskrivningar	-12 209	-10 008
Årets försäljningar/utrangeringar	363	4 783
Summa ackumulerade avskrivningar	-62 940	-51 094
Utgående bokfört värde	33 819	24 892
Finansiell leasing, bilar		
Ingående anskaffningsvärde	457	1 945
Årets försäljningar/utrangeringar	0	-1 488
Summa anskaffningsvärde	457	457
Ingående ackumulerade avskrivningar	-133	-1 062
Årets avskrivningar	-107	-211
Årets försäljningar/utrangeringar	0	1 140
Summa ackumulerade avskrivningar	-240	-133
Utgående bokfört värde	217	324
Summa maskiner inventarier, installationer m.m.	34 036	25 216
Not 13 Fordringar hos andra myndigheter		
Fordran ingående mervärdesskatt	5 891	5 787
Övriga fordringar	3	15
Summa	5 894	5 802
Not 14 Periodavgränsningsposter		
Förutbetalda kostnader		
Förutbetalda hyreskostnader	18 796	16 773
Förutbetalda licens och supportavgifter	7 884	3 827
Summa	26 680	20 600

Ökningen av hyreskostnaderna är hänförliga till en reglering av index och fastighetsskatt. Förutbetalda kostnader avser en ökning av nytillkomna licens- och supportavgifter.

(tkr)	2022-12-31	2021-12-31
Not 15 Avräkning med statsverket		
Uppbörd		
Ingående balans	0	0
Redovisat mot inkomsttitel	-16 284	-421
Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde	16 284	421
Fordran/skuld avseende uppbörd	0	0
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-6 978	-11 591
Redovisning mot anslag (+)	830 852	779 122
Anslagsmedel som tillförts räntekonto (-)	-855 674	-774 509
Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-31 800	-6 978
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte redovisats mot anslag		
Ingående balans	1 789	2 009
Redovisning mot anslag under året enligt undantagsregeln	-349	-220
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte redovisats mot anslag	1 440	1 789
Summa avräkning med statsverket	-30 360	-5 189

Not 16 Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	107 291	79 138
Summa	107 291	79 138

Beviljad räntekontokredit för 2022 är 43 000 tkr. Under året har 0 kr utnyttjats.

Not 17 Kassa och bank		
Beslagtagna medel	72 171	29 223
Summa	72 171	29 223

Beslagtagna medel varierar mellan åren beroende på vilka pågående ärenden som myndigheten har vid årsskiftet.

Not 18 Förändring av myndighetskapital	Statskapital	Summa
Utgående balans 2021	48	48
Ingående balans 2022	48	48
Utgående balans 2022	48	48

Statskapital avser konst som har överförs från Statens Konstråd.

(tkr)	2022-12-31	2021-12-31
Not 19 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		
Ingående avsättning	941	910
Årets pensionskostnad	765	729
Årets pensionsutbetalningar	-528	-698
Utgående avsättning	1 178	941

Under året har fyra nya beslut fattats om delpension.

Not 20 Övriga avsättningar		
Avsättning till trygghetsmedel		
Ingående avsättning	5 388	5 371
Årets avsättning	786	746
Årets utnyttjade medel	-53	-729
Utgående övriga avsättningar	6 121	5 388

Not 21 Lån i Riksgäldskontoret		
Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar		
Ingående balans	38 896	40 520
Under året nyupptagna lån	20 389	13 948
Årets amorteringar	-17 733	-15 572
Utgående balans	41 552	38 896

Beviljad låneram enligt regleringsbrev.

Efter upptaget lån i december har anläggningar till ett värde av 2 934 tkr tillkommit.

Not 22 Kortfristiga skulder till andra myndigheter		
Arbetsgivaravgifter	7 326	6 638
Åklagarmyndigheten	3 917	9 994
Försäkringskassan	601	531
Polismyndigheten	24 810	19 520
Statens tjänstepensionsverk	5 340	5 211
Mervärdesskatteskuld	1 283	269
Övriga	270	374
Summa	43 547	42 537

Not 23 Övriga kortfristiga skulder		
Personalens källskatt	7 369	6 816
Beslagtagna medel	72 171	29 223
Finansiell leasing	208	315
Summa	79 748	36 354

Beslagtagna medel varierar mellan åren beroende på vilka pågående ärenden som myndigheten har vid årsskiftet.

(tkr)	2022-12-31	2021-12-31
Not 24 Upplupna kostnader		
Semester- och löneskuld inklusive sociala avgifter	30 788	31 432
Upplupna polislöner	2 616	1 973
Övriga upplupna kostnader	160	140
Summa	33 564	33 545

Ökningen av upplupna polislöner beror på ökat antal beviljade delpensioner 2022.

Not 25 Oförbrukade bidrag		
Bidrag som erhållits från annan statlig myndighet	1 157	0
Summa	1 157	0
De inomstatliga bidragen förväntas tas i anspråk inom följande tidsintervall:		
– Inom tre månader	1 157	0
Summa	1 157	0

Årets oförbrukade bidrag från Arbetsmiljöverket avser medel för arbete mot arbetslivskriminalitet. Oförbrukade medel kommer att återbetalas 2023. Outnyttjade medel beror på att myndigheten har valt att utnyttja sina egna anslagsmedel istället för att utnyttja bidraget fullt ut.

Ekobrottsmyndighetens ledningsgrupp

Främre raden från vänster:

Jens Fabricius, digitaliseringschef

Kristina Larsson, ekonomichef

Monica Rodrigo, generaldirektör

Anna Karin Hansen, brottsförebyggande chef

Anna Wallander, avdelningschef Nordöst

Katarina Tidén, överåklagare

Gabriella Loman, rättschef

Bakre raden från vänster:

Helena Norman, kommunikationschef

Carsten Helland, avdelningschef Stockholm

Ann Lemne, stabschef

Gina Kezovska, avdelningschef Sydväst

Ylva Sundberg, HR-chef

Frånvarande:

Torbjörn Rosén, polischef

Årsredovisningens undertecknande

Jag intygar att årsredovisningen för 2022 ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Stockholm den 22 februari 2023

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Monica Rodrigo', written in a cursive style.

Monica Rodrigo
Generaldirektör

Foton:

Mikael Gustavsen, sidan 6, 41
Tullverket, sidan 10 (hunden)
Rickard Kilström, sidan 10, 35, 51, 88
Ann-Sofi Andersson, sidan 54
Polismyndigheten, sidan 43

Illustrationer:

Johan Hallnäs, sidan 14, 19, 26, 37,

Övriga foton och illustrationer:

Istockphoto

Tryckeri:

Åtta.45 Tryckeri AB

Ekobrottsmyndigheten
Swedish Economic Crime Authority

Box 22098, 104 22 Stockholm

Besöksadress: Hantverkargatan 15

Tel: 010-562 90 00

E-post: huvudregistrator@ekobrottsmyndigheten.se

www.ekobrottsmyndigheten.se